

دیوکی دیکه‌ی

حه کایه‌ته نه‌نو و سراوه کان

رۆمان

یوسف عیزه‌دین

2006

سلیمانی

ديويکي دیکه ی حه کایه ته نه نووسراوه کان

نووسینی: یوسف عیزه دین

بابه ت: رومان

تایپ: توانا نه حمده د حه سهن

نه خشه سازی بهرگ: سوران ره فعه ت

تابلوی بهرگ: شیلان جه بار

تیراژ: 500

چاپ: چاپخانه ی (شقان)

چاپی یه که م: 2006 سلیمان

ژماره ی سپاردن (67) ی 2006

نهم رومانه له سه ر ئه رکی نووسه ر چاپکراوه

له گهرمترین ئیوارهیه کی ته موزی یه کی له ساله کاند، بۆ یه که عجار، تابووتیک فریدرایه نیو ئه و تاکه پرووباره بیکوتاییه که دورگه ی (سین) ده کرده دوو که رقی یه کسان و هاوتاو هاوشیوه. به چه شنی که له ههر به شیکی دورگه که دا گه رابایت، وات ده زانی له به شه که ی تردایت. هیچ جزره نووسین و ناویکت له سهر هیچ بینا و ده رگایه کی نیو دورگه که دا نه ده بینیه وه، ته نها به ژماره بیناکانت بۆ جیا ده کرایه وه. نزیک رۆخی پرووباره که و به رامهر به یه ک، دوو په رستگای لیکچوو، به حه وادا چوو بوون، به چه شنی که له یه کی له رۆخه کانی پرووباره که وه، نزیک یه کی له په رستگاکان، له په رستگاکه ی به رامهرت روانیسا ههر ده تگوت، له ناوینه یه کی گه و ره ده روانیت. له نیوه راستی ههر یه کی له به شه کانی دورگه که دا، ده یان بینای هاوشیوه و لیکچووت ده که وتنه به رچاو که کۆیله کانی تیدا ده حه سایه وه. ههر دوو کۆشکه که ی (کرال) ده که وتنه پشت ههر دوو په رستگاکه وه، ته نها ریگایه کی گه یشتنه نیو کۆشکی (کرال) یش، به راره ویکی نه یی نیو ههر دوو په رستگاکه دا تپیه ده بوو. کۆشکی (کرال) له شانزه مناره ی به رزو هه شت ساختمانی باز نه یی پیکهاتوو، که سه ره کانی به گومه زی ره نگ پیرۆزه یی گیرابوون، که می که له ده سته راستی ههر دوو کۆشکه که دا، گۆره پانیکی تاییه ت هه بوو، بۆ کۆبوونه وه ی کۆیله کان له و بۆ نه و مه راسیمانه دا که (کرال) وتاره دوورو درێژه کانی تیدا ده خوینده وه، پاش ئه وه ی ده چوو ه سه ر

سه کۆ به رزه که ی ته نیشته په یکه ری ئه و پیاوه پۆشته یه ی که سواری نه سپه ی سه ره که ببوو. له ده سته چه پی ههر یه کی له کۆشکه کانی (کرال) یشدا، بینای تاییه ت به په خشکردن به رنامه ته له فریونییه کانی تاکه که نالیکی دورگه که هه بوو. له به شکی سه رووی ههر دوو به شکی دورگه که شدا بینایه کی نیمچه گه و ره هه بوو، که به بینای ژماره حه و ت ناوده برا. دوو که لکیشیکی لووله ییش له سه ربانی یه کی له ژووره کانی به شکی دواوه ی بیناکه وه به رز ده بۆوه. رۆژانه ههر له سپیده وه تا ئیواری، هه موو شتیکی نیو دورگه که ت وه ک خزی ده هاته پیش چاو، به لام ههر که شه و داده هات له جی هه موو ئه و شتانه ی که به رۆژ بینیبووت، شتی دیکه و جیا وازت ده بیی. سه رجه م بیناکانی نیو دورگه که، ده بوونه مالۆچکه ی له زه ل و قامیش دروستکراو، که جگه له خشوک و ده عباکان شتیکی دیکه ت له نیویدا نه ده بینیه وه. له جی په رستگاکان، دوو چیا ی به رزت ده که وته به رچاو، کۆشکی (کرال) له هیچ شوینیکی ههر دوو به شکی دورگه که دا بوونی نه بوو. له ههر جیگه و شوینیکی دورگه که دا، ده کرا توخم و جۆریکی زۆر ده گمه ی ته یرو توو و بالنده و ناژه لی ده می که سال له مه و پیش له ناوچوو، وه ک تارماییه کی ره نگا و ره نگ بینیت. ئیدی هه موو شه ویک ئه و دورگه وشک و برنگه ده بووه دنیا یه کی بریقه داری ره نگا و ره نگ قه شه نگ. شه وانه ده یان بالنده به سه ر ناسمانی دورگه که وه به ره و خۆره هلات قه تاره یان ده به ست. نزیک رۆخی پرووباره که و له سه عاتیکی دیاریکراودا، ره ویک ناسکی چاو زه رد، بیباکانه ده میان له ناوی پرووباره که و ده دا، له کاتی که دا بریق و باقی ماسیه ره نگا و ره نگه کانی ژیر تریفه ی مانگه شه و له چاویاندا ده بریسکانه وه.

شهوانه دهکرا به تاره زووی خۆت به سهر چیمه نه سهوزه کانداههنگاو
 بنییت، بۆی دهیان گۆلی هه مه چه شنی کیوی بکهیت، که بۆن و بهرامه یان
 رۆژه ریه ک بری ده کرد. ئیدی لهو کاتانه دا سه دان دارخورماو دارمۆزو
 ده وهن و دره ختی جۆراو جۆر، پانتایی فراوان و بیکۆتایی ده ریا که یان
 له بهر چا و ون ده کردیت. رهنگی تیکه لی قه دو لق و گه لا
 جۆراو جۆره کانیان، ده بووه به ره بهستی چیدی فرینی په پوله ی نیگا
 تینووه کانی ته ماشا و بینن. جار جاره له ژیر چه سیبه ری لق و گه لا کانداه
 کیسه لیککی بی جوو له له شوینیکی ده روانی. هه نیدیك جار
 کوونده په پوه کان له چهند لایه که وه به ریتمیکی هیواش دهنگیان ده هات،
 ئه و ده مانه هوت رهنگیله و چو یله که کان، گویان هه لده خست،
 مشکه کان خۆیان له درزو که لین و کوون و قووزنه کان ده هاویشته.
 تاویک پیش تاریک و روونی به ره به یان، بۆ دوا جار گویت له چریکه ی
 بالنده یه کی ده نگخۆش ده بوو، که زیاتر دهنگی چریکه ی له ناوازیکی
 خه مناک یان وشه به سویه کانی گۆرانییه کی دیرین ده چوو.

* * *

به دریاوی پینج سال مانه وهم له دوور که که دا، چهند جاریک خه ونم
 به و کچۆله یه وه بینوه که سالانیکی زۆر له مه و بهر به ریکه هوت وابه سته ی
 ببووم. بۆ ماوه ی سالیک و هه موو رۆژیک له ساته وه ختیکی دیاریکرا و دا
 له تاکه باخچه یه کی ئه و شاره ی که تیدا ده ژایین، یه کترمان ده بیینی.
 وه ک پیشه یه کی دوو باره بۆوه، ده بوو سه رجه م دره خته کانی باخچه که
 بژمیرین و یه ک به یه ک به سهریان بکهینه وه. پاشان جیا جیا و بهرام بهر

به یه ک داده نیشتین به یه دهنگی له یه کترمان ده روانی، پیکه وه گۆیمان
 له دهنگی خویندنی کوکوختی و قومریه کان ده گرت. گهرچی هه یج
 جوانیه کم له روو کاریدا نه ده بینیه وه، به لام نه شمه زانی بۆ ده بییت ئاوا
 گیرۆده ی بوو بیتم. به چه شنیکی منی به لای خۆیدا راکیشا بوو،
 که نه ده کرا ده سته ردار ی بسم. هه ر ده تگوت پیشتر و له ژایانیکی تر دا
 ئه وم له شکل و شیوه ی کچۆله یه کی تر دا ناسیوه و سه رده مانیک
 پیکه وه بووین.

هه ندی لهو شه قام و کۆلان و کووچانه ی که پیکه وه له گه ل ئه و دا
 پيدا تیه ر ده بووین، گهرچی له سه رتا دا وا ده هاته زه نیم که نا کریت
 پیشتر به و شه قام و کۆلان و کووچانه دا له هه یج ئان و زه مانیکی
 به سه رچو و دا تیه ر بوو بیتم، به لام دواتر دهنگیک له ناخه وه پی
 ده گووتم (تۆ پیشتر هه موو ئه و شه قام و کۆلان و کووچانه ت بینوه).
 هه موو کاتیک پاش ئه وه ی گویم له و دهنگه ده بوو هه ستم به پیربوونی
 خۆم ده کرد، ته نانه ت زۆر جار له بهر خۆمه وه ده مگوت (تۆ بلایی
 واییت؟! ئه م حاله ته سه یرو دله راوکی ده روونی بهم زۆری نه خایاند،
 چونکه پاش ماوه یه ک هه ر دوا ی ئه وه ی گویم له و دهنگه ده بوو،
 به چه شنیکی دی ئه و شه قام و کۆلان و کووچه دیرینه م ده هاته پیش
 چا و که نه ده کرا (نه وا)، وه ک من هه موو ئه و شتانه بینیت که من
 ده بینن. جاریکیان ئه و حاله ته تاییه تییه ی خۆم بۆ گیرا یه وه و
 گوتم (ته ماشای ئه و خانووه دوو نهۆمییه بکه، منیش وه ک تۆ ئه و
 خانووه زۆر دیرینه ده بینم، به لام پاش بیستینی ئه و دهنگی که له ناخه وه
 دیت به ده ر له ویستی خۆم شتیکی تر ده بینم، له شوینی ئه و خانووه ی

که ده بیینیت، پانزه بیست دواریکی چلکن ده بینم، باوه ربکه زور بهروونی نهو دوو منداله ده بینم که له بهردم یه کیک له دهواره کانه وه تیم ده روان).

(نهوا) به په شو کاوییه وه گوئی (سهیره، نهوهی که تو گووت، پیشتر له نه نه کی دایکم بیستوه، به لام تو بللی توش وه ک من له که سیکت نه بیستی؟!). (نهوا) ره شپستیک قزلوولی چوارشانهی بالا به رزی لچ نه ستور بوو، قامکه کانی گه وره و دریزو قهوی بوون. چاوه کانی کزو گچکه و پوکاوه بوون، جگه له وهی تیل بوون. ریزی ددانی به شی سهره وهی تا قم و ریزه که ی خواره وهی چند ددانیکی لی ده رچی، زه ردو کلورو رهش داگه راو بوون. نهو تاقانهی دایک و باو کیکی هه زار بوو، که به بنه چه ده چونه وه سهر نهو خیلای که به ناچاری پیش چل په نجا سالیک له مه و بهر پاش نهوهی مال و حالیان هه راجکردن، بو هه تاهه تایه به شیک زوریان شاریان جیه هشت. هه ردوم داوی گیرانه وهی نهو به سهرهات و سهرگوزشته و حه کایه تانم لیده کرد، که له نه نه کی دایکییه وه بیستووی. وه که نهوهی بوی ده گیرامه وه، پی به پی ده یردمه نیو به سهرهات و سهرگوزشته و حه کایه ته کانی. خو م لیده بووه پالنه وانی سهره کی ماجرکه وه که نهوان خو م ده هاته پیش چاو، به خه یال هه مان جلکی نهوام له بهرده کرد، وه که نهوان به گز دیو درنجه کاند ده چووم و شم شیرم راده وه شانده. به سواری یه کیک لهو نه سپانهی که هه میسه سوو چیک زه نیمیان داگیر ده کرد، به ره و گهرمه ی جهنگه که ملم ده کوتا. دهنگی پیکدادانی شم شیر سوار چاکه کانی گوره پانی جهنگ و دهنگی شم شیر کهم تیکه له ده بوون، وه که نهوان

ده مننه راندو نه عره تهم ده گه یشته عهرشی عه زیم. پاش ته و او بوونی شی له گیرانه وهی هه به سهرهات و سهرگوزشته و حه کایه تیک، گورانی که پره شینه که ی بو ده گوتم و رایده کیشامه نیو نهو که شه تایه تیه ی که له هه موو پایزیکدا به مه بهستی بارینی بارانی په له سازده کرا.

جاریکیان پاش دوو باره کردنه وهی چند جاریکی گورانییه که، دایه پر مه ی گریان، هینده ی خایاند، نیدی پیمانه بوو جاریکی تر ژیر بیته وه. هه رچی که کردو کوشام بیسوود بوو، نه ختیکی ما بوو منیش وه که نهو به ده مه پر مه ی گریان، که دهنگی گرمه و ناله ی توپارانی که ناری شار، هه ست و خوستی لی بری، پاش نهوه بو تاویک گوئی هه لخت، زاری هه لپناو گوئی (که مندا بووم، باو کم له ده ستیک هه موو پایزیکدا، به چریه بانگی ده کردم و ده یگووت: وه ره باپیکه وه که پره شینه که چی بکه ین، به لام لای که س باسی نه که یت، باشه کچی خو م. پاش نهوهی ده رگای ده ره وهی ماله وه مانی داده خست، پیکه وه ده چوینه پال دیواره به رزه که ی به شی پیشه وهی خانووه که مان، که نه ده کرا له ویدا که س بمانییت، به چیچکانه وه داده نیشتین و نهو که پره پیروزی که ده بوو زور به گهره یی و له شوینیکی دیارو ناشکرادا بکریت و حه شامه تیک دهوری بدات، له خوا بیارپته وهو دوعا بکات، پاشان نو قل و شیرینی به سهر دراو سیکاندا دابهش بکریت، به لام من و باو کم گچکه که پرو که یه کمان دروست ده کرد، له جی نهو که پره ی که سالانه و به درژیایی میژوویه کی دیرین، له هه مان کات و ساقی خویدا، دروستکراوه. جگه له وهی نهو نو قل و شیرینیانه ی که ده بوو به خشرینه وه، خو مان ده مانخواردن). دوا ی نهوهی (نهوا) له قسه کانی

بۆرە، پىكەوۈ بۆ ماۋەيەك لەگاژە ھەورىكى تەنكىمان رۋانى، كە لەدوو پىتى تىكەل دەچوو.

زۆر جار باسى ئەو خانوۋە كۆننە سەيرو سەمەرەيەى خۇيانى بۆ دەكردم كەدەكەوتە بەشى خوارەوۋى يەكەك لەگەرەكە دىرەنەكانى شەرەو. بەخەيال دەركاى دەرەوۋى خانوۋەكەيانم دەترازاندو دەچومە ژوور، گويم بۆ دەيان وشەى نامۆ عەجايب ھەلدەخست، نەنكى دايكى (نەوا)م دەيىنى، لەسوۋچىكى ھەوشەكەدا دوعاى دەكرد. بسكەكانى بەچەشنىك دىرېبوو، كەدىاربوو بەدرېزايى تەمەنى نەيرپىوو. خەيالەكان راپىچى ئەو ژوورە پوخت و جوانەيان دەكردم كەنمىچەكەى بەشوشەى رەنگاورەنگ و ئاوينەى قۆقرو رۋوچال گىرابوو، لەتاقە بەرزەكانىم دەرۋانى، ژوور بەژوور دەگەرەم و پاشان خۆم لەگەنجىنە لاچەپەكەكاندا دەبىنيەو كەبۆنى عەنبەرۋ بوخوردو رۆن گەرچەك و مېخەك و رېحانەو گۆلى وشكەلاتوۋى لىدەھات. (نەوا) پاش گىرەنەوۋى ھەر يادەوۋەريەك چاۋە گچكەو پووكاۋەكانى خۆلى مېۋوۋىيەكى كۆنيان لىدەنىشت، لەو كاتانەدا بىزارى و نارەحەتتەكى شاروۋەم لەبزواندى قامكەكاندا دەبىنيەو. پاشان ئاخىكى قوۋلى ھەلدەكىشاۋ پەنجەى بۆ ددانەكانى دەبرد، دواتر دەستى دەكرە كۆخىن و ھەردوو دەستى لەگەردى خۆى گىردەكرد. ھىندەى نەدەبرد، بەدەنگىكى كزو شىۋاو لەرزۋكەو پەبەدەم بۆ چەند جارېك ناۋى دەھىنام و بانگى دەكرد(موسا.. موسا.. موسا).

ھىندە بەئاۋازىكى تايەت و شىۋازىكى سەير ناۋى دەھىنام، بەدەر لەويستى خۆم تاماۋەيەك غەرقى نەشەيەكى سىحراۋى دەبووم. لىۋى

لەنيۋەراستەوۋە شوين زامىكى قوۋلى پىۋەديار بوو، كە لەكانى شكاندىن ريزە ددانەكانى كاكىلەى سەرەوۋەيدا لەلايەن مندالەكانى گەرەكەوۋە زامداربوو. ھەركاتىك كەئەو بەسەرھاتەى بۆ دەگىرامەوۋە، لەگەلىدا ھۆن ھۆن دەگريا. پاشان ھەرچۆنىك بايە، دەمەنيەوۋە سەرخۆى و بۆ تاۋىك باسەكەم لى دەگۆرى. دەمگوت(باباسى شتىكى تىرت بۆ بكەم). ھەموو جارېكىش باسى ئەو توۋلەسەگەم بۆ دەكرد كە بەمندىلى بۆماۋەى سى مانگ لەمالەوۋە رامگرتبوو. گەرچى لەدەستىكى گىرەنەوۋى ھەكايەتەكەدا، كەمىك بزەو خەندە لەسەر لىۋم دەنىشت، بەلام دواتر گەردو خۆلى خەم و كەسەرىكى نىشتوۋى نىۋ قوۋلايەكانى دەرۋوخم، لىۋيان دەھىنامە لەرزىن. رىتمى شەپۆلەكانى دەنگىيان دەگۆرى، بەتايەت كەدەگەيشتمە سەرباسى ئەوساتەوۋەختەى توۋلەسەگەكەم لەقەرەاغ شاردا جىھىشت. كەزنجىرەى بەرەوۋىشچوۋى ئاستى گىرەنەوۋى ھەكايەتى توۋلەسەگەكەم دەگەيشتە ئەو ترۆپكە ھەستىارە، ھەردەم لەو ساتەوۋەختەدا و ۋەك ھەموو جارېكى پىشوو، (نەوا) قسەى پىدەبرىم و دەيگوت(باشە بۆچى جىتھىشت؟). منىش بەپەلە ۋەلام دەدايەوۋە دەمگوت(دراۋسىكانمان ناچارىان كىردم، خۆزىا پاش چەند رۆژېك توۋلەسەگەكەم نەگەرەپايەتەوۋە، چونكە نەئەوۋە بوو بتوام بىھىمەوۋە ژوورو نەئەوۋەش بوو مندالە وردكە لىى بگەرپن. سەرەتا كلكيان برى، پاشان پەلەكانى پىشەوۋەيان بەبەرد شكاند، دواجارىش ھەردوو چاۋيان كۆيركرد. لەيەكەك لەبەيانىيەكاندا، بەپەلە

خۆم گهيانده ئه و كهلاوهيهى كه داماو ه خۆى تېدا هشاردهدا، بهلام تازە كار له كار ترازابوو، توولهسه كه گه گيانى تېدا نه مابوو).

وهك ههميشه پاش ئه و وهلامهم، پيگهيني دههات، پاشان كه دهيزاني پيگهين توورهم دهكات، به شهرم و شكويه كي سهيره وه چاوى له چاوه كانم دهبرى و دهگوت (نازيم، دلتيابه له وهى كه به توپيني سه گه كهت پيناكهم، بهلكو به وه پيده كهتم، كه ههموو جاريك ههمان به سه رهاتم بو ده گيرپته وه. پيناچيت هيجي ديكهت به دريژايي ژيان، هاتبيته ري! يان رهنگه ئه و سه گهت له ههموو كهس و شتيكي ئه م دنيايه، زياتر خو شويستيت، من وهك خۆم ئيره يي پيده بهم!). ئه و كۆلان و شه قامانه ي كه پيگه وه به ناچاري ههموو رۆژييك پيدا تپه رده بووين، ده يان ناحهزو دوژمنى لابه لاي بو دروست كرد بووين. كه وهك دوو بوونه وه ري قيژه ون و مارمېلكه خشوكيكي دهعه جان و پيس، تپان دهروانين. ده مزاني له ناخيانه وه چ گر كانكي پر له رك و كينه ي خه فه بووي پيشينه ميژووييه كي ناشيرين قولپ ده دات. چاوه كانيان نه فرهت و خيسه ي ئيبليسي لي ده باري، نه شده كرا به چاويكي ديكه بروانه په يوه نديي نيوان نېرو مييه كي شاره كه يان، چونكه نه وان هه له مندالييه وه فيري نه فرهت دهكران، به جوين و تف زاريان ده پزا. به ناچاري ده بوو جار جار كۆلان و شه قاميكي نو ي بدوژينه وه، تابتانين بو ماوه يهك به كامى دلي خو مان بدوين و بگه رين.

ساته وه خته كاني باران بارين باشتيرين كاتي پياسه كردمان بوو، له و كاتانه دا من و ئه و له ژير ههمان چه تر دا جي خو مان ده كرده وه، هينده ي هيزو تاوو خوړه ي بارانه كه، قاقامان لېده داو تاپيمان كرابا رمان ده كرد. له و ده مه دا چهنده حه زم ده كرد بو ته نها كورته ساتيك شه و داهتابو پر به دل ماچيكي روومه ته ره شه كانيم كردبا، ده ستيكم بو پرچه زبرو لووله كاني بردبا، به لام هه رده بوو له و ساته وه ختانه دا هه ستم به بووني دوو چاوى رهنگ خوړمايي پشت په چه يه كي رهش بكهم، كه له شوييكيه وه تپان دهروانيم و ناچاريان ده كردم بيمه وه سه رخۆم و تاپيم بكرت به عه يه ب و ئاغرا نه بجوليمه وه. له يه كيك له رۆژه هه ره سارده كانداو پاش به سه رچووني ساليك له په يوه نديمان كه قه ولبوو وهك ههموو رۆژييك له كات و شويي دياريكراودا، ناماده بيت، له په نا دره ختيكدا چاوه ري بووم، كه چي نه هات؟! پاش سالانيكي دوورو دريژ، به دارتيلي يه كيك له شه قامه لچه په كه كاني شاره وه پوس ته ريكي هه لواسراوم بيني كه ناوو وينه ي ئه وي پيوه بوو، هينده ي له سه ر نووسرابوو (نه و.. له رۆژي سيشه مهي، مانگي گه لارياني سالي لافاوه گه وره كه دا، له شاري به غدا له سيداره درا).

* * *

هيندهي ريتمده كه و ته كتيبخانهي پرستگاي بهشي رږژئاواي دوررگه ي (سين) خوم به خويندنه و ه ي كتيبه جوراو جوره كانه و ه خهريكه كرد، به تاييه ت نه و كتيبان ه ي كه شتيكيان له باره ي دوزينه و ه ي دوررگه كه و ه، ده خسته پروو. زوريه ي كتيبه كاني نيو كتيبخانه كه به ده ست نووسرايونه و ه. پينج شهش كاهين، له كاهينه كاني نيو پرستگا كه به نووسينه و ه ي نه و كتيبان ه و ه خهريكيون، كه به شيكي زوري تاييه ت بوو به به سه رهاتي ژيان و ماجه راو په يوه ندييه سيكي و قاره مانيتيه كاني (كرال).

گرنگترين بابيه تيكي ميژوويي كه سه باره ت به دوزينه و ه ي دوررگه كه چنگم كه و ت كتيبيكي زور كون بوو كه ناوي نووسره كه ي له سه ر نه بوو. باسي له (شه هموز) ناويك ده كرد، كه گوايه يه كه م كه سيك بوو، به ريكه و ت دوررگه ي (سين) ي دوزيوه ته و ه. له نيوان دوو كه وانه ي گه و ده دا به سه رهاتي (شه هموز) و دوزينه و ه ي دوررگه كه ي تيدا خرابو و پروو (شه هموز) پاش نه و ه ي له دوو باره بوونه و ه ي سه دجاره ي خه ونيكي ناخوش به ناگاديتيه و ه، ده روانيته نه و ده رياه ي كه شه پوله كاني خه يالي سه فه رو هه و لي كه شفكردي دوررگه و شوين و جيگه كه شف نه كراوه كاني پانتاييه كي جوگرافي ون، له ميشكدا ده وروژين. ئيدي پاش نه و ه، ده بيته كه شتييه وان، ده يانجار به مه به ستي دوزينه و ه ي دوررگه و پانتاييه جوگرافييه كه شفنه كراوه كان، له تاكه به نده ريكي ولا ته كه يه و ه، به سواي كه شتييه كي كون و گچكه، ده سته و نيخه ي شه پوله كان ده بيت و به مه به ستي كه شفكردي مه جهول ده كه ويته ري. به لام

هه موو جاريك به ناكامي ده گه ريته و ه. تاپاشاي ولا ت، به م كه ين و به ينه ي (شه هموز) و برياري دوزينه و ه و كه شفكردي دنيايه كي نه دوزراوه، ده زانيت و بانگي ده كاته لاي خوي و به ده نكيكي قه له و پي ده ليت (شه هموز - نه گه ر ده ته و يت باشترين كه شتييه كي به نده ره كه ت ده ده مي، چيت ده و يت له چه ك و تفاق و كه لويه ل و پيداويستي سه فه ر ناماده يه، به لام يه ك مه رجم هه يه، ده بيت ته نها به يه ك سه فه ر بگه يته نه و شوين و دوررگه يه ي كه خه ون به دوزينه و ه يه و ه ده بيت، كه گه رايته و ه له گه ل خوت نمونه ي هه موو چه شنه ناژه ل و په له و ه رو بالنده و ده عباو ته نانه ت يه ك دوو بنياده مي نه و شوينه شم له گه ل خوتدا يو به ينه. به لام نه گه ر وه ك هه موو جاريك به ده ستي به تال و به ناكامي بگه ريته و ه نه و ه بيگومان به له و ه ي كه به زيندوويي ده تسوتينم). (شه هموز) پيش هه موو شتيك، چل كه س له خزم و براده ره كاني خوي كوده كاته و ه و قه ناعه تيان پيده كات كه له گه لي بچن.

له به ره به يانيكي ته ماويدا، چاروكه كاني كه شتييه كه ي هه لده كات و به نيازي دوزينه و ه ي دوررگه به كي مه جهول ده كه ويته ري. به ريكه و ت باو بوړان و ره شه بايه كي توند ئاراسته ي به ره و پيشچووني كه شتييه كه ي ده گورن. پاش به سه رچووني ماوه يه كي دوورو دريژ له به ر شپزه يي و ترسي و نبون، به رواو ژماره ي روزه كاني پيشووي سه فه ر كه ي له بير ده چيته و ه.

له سپيده ي يه كيك له روزه كاندا، ته مي كه له كه بووي رږژاني پيشوو ده ره ويته و ه و گزنگي به ره به ياني خوره تاويكي شه رمن،

ختوو که ی ده موچاوی سپی هه لگه راوی ده دات، کاتیک به ته واوی خۆر به تاقی ئاسمانه وه ده بینیت، به ته واوی له وه دلنیا ده بیست که به دریاوی ئه وه ماوه یه که شتییه که ی شه پۆله هارو شیت و تیکچر ژاوه کانی ده ریا که ی بریوه، هه رده م به پیچه وانیه ئاراسته ی ئاسایی و دیاریکراوی سه فهره کانی پیشوو یه وه که وتۆته ری. گهرچی خۆی و هه موو ئه وانیه له گه لیدان له سه ره تادا خه م دایانده گری، به لام پاش دیتی پانتایی خاک و خۆلی وشکانییه ک که میک خه میان ده ره وینه وه.

لی نزیك ده بنه وه وه له دووری سه د مه تریکه وه قوولا په ئاسنیه کان فری ده دهنه قوولایی ده ریا که وه له نگه ره گرن. چهنده به له میک داده گرن و به دوا ی یه کدا خۆیان ده گه به ننه که ناری خۆرئاوا ی دوورگه که. هه ریپان ده گاته سه ر وشکانی، (شه هموز) دوورگه که ناوده نیت، دوورگه ی (سین). ئه وو ئه و چل که سه ی که له گه لیدان، پاش گه رانیکی زۆر له به شی خۆرئاوا ی دوورگه که دا جگه له دوورگه یه کی وشک و برنگ هه یچی دیکه نابینه وه.

(شه هموز) له و کاته دا به ساردو سه رییه که وه ده لیت (چ چله گیاو رووه کیکی ده گمه ن و گول و گولزاریکی عه جاب و چ ئاژه ل و تهیر و توویه ک له گه ل خۆمان به رینه لای پاشا. جگه له وه ی ریگه ی گه رانه وه ش په ی پی نابهم). یه کیکیان ده م هه لدینیتیه وه وه ده لیت (به لام هه شتا که به ته واوی نه گه راوین). پاش ئه وه ی پیکه وه چوار پینج سه عاتیک ده گه رین، خۆیان له نزیك روخی رووباریکدا ده بیننه وه، که زۆر به هیمنی و له سه ره خۆیی شه پۆله کانی ده چنه پیش.

سی که سی ره شتاله و تیکسمرای لای ده سه ته راستی (شه هموز)، به په له جله کانیان داده که نن و ده چنه نیو ئاوی رووباره که. له کاتیکدا رووی هه موویان گه شاهه ته وه و بزه یان دیت، هه رسی که سه ره شتاله که له بهر چاویان ون ده بن. له وه دایه که یه ک دووانیکی تریشیان بچنه نیو رووباره که، به مه به سستی تیگه یشتن له ونبوونی سی که سه که ی ترو دۆزینه وه ی لاشه کانیان. که (شه هموز) رایانده گری و ده بیژیت (سه رنجی ئه وه تان نه دا، که هه یج کامیکیان، پیش ئه وه ی بخنکین، نه ده نگیان لی هات و نه له قه فرتیان کردو نه په لیشیان به مه به سستی خۆقوتار کردن هاویشت. له بهر ئه وه ی هه ریه کسه ر، له بهر چاوماندا ون بوون، هه روه ک ئه وه ی شتیک هه لیلوو شیبین. شتیکم له باره ی رووباریکی له و چه شنه وه له کتیپیکی بهرگ شیندا خویندۆته وه، به لام له ئیستدا هه یچم له بیر نه ماوه).

بۆ به یانی به له میک له گه ل خۆیان ده هیمن و ده یخه نه رووباره که وه، (شه هموز) به تاقی ته نیا ده چیته نیوی و به له مه که ده داته ده م شه پۆله هیمن و سه ربه ره و خواره کانی رووباره که، به لام سهیر ده که نه به له مه که هه ر بۆخۆی به ره و روخی ئه و دیوی رووباره که ده که وینه جووله. چهنده سه ول لیده دات به مه به سستی راستکردنه وه ی ئاراسته ی به ره و پیشچوونی به له مه که، به لام ناگاته نه نجام. پاش ئه وه ی به له مه که له روخی ئه و دیوی رووباره که نزیك ده بیته وه، داده به زیت و بۆماوه ی چهنده سه عاتیک له به شی

خۆرەھەلاقی دوورگە کەدا دەگەریت. ھەرزوو لەو ھەالی دەبیت
 کە ھەردوو بەشی دوورگە کە، کتومت لەیە کتر دەچن. پاش ئەو ھە
 دەگەریت ھە بۆلای سی و ھەوت کە سە کە ی ئەو دیوی رۆخی
 رووبارە کە، روویان تیدە کات و دەلێت (با بەرۆخی رووبارە کەدا
 سەر بەرەو ژوور بکەوینەری، دەبیت سەرچاوە کە ی بدۆزینەو،
 ئە گینا ھیچ لەلوعزی رووبارە کە تیناگەین). پیکەو ھەنگاو دەنن،
 ناو بە ناو رەنگ و شیو ھە پانی رووبارە کەیان، لە بەرچاوە دەگۆریت،
 جگە لەو ھە ھەندیجار روون دیتە پیش چاویان و ھەندی جاریش
 لیخن و لیل. پاش ماو ھە ک لەرۆشتن، ھەست دە کەن تەنھا
 لە شۆینی خۆیاندا ھەنگاو دەنن و یە ک بست چییە، نە چوونە تە
 پیش. پاشان ھەروە ک ئەو ھە کویر بوو بیتن، ھەست بە لیل بوون
 بینایان دە کەن، تیکرا ھەر سی و ھەوت کە سە کە، دەست
 بە ھاوار و فوغان دە کەن. (شە ھموز) لە و کاتەدا؛ ھیچ ناشلەژی و
 بە دەنگی قەوی و ھیمن پیاان دەلێت (بە پەلە بکشینە دواو).
 بە قەسە ی دە کەن و ھیندە نابات، بینایان روون دە بیتەو ھە دە بینن،
 یە کیکیان ترس و خۆفی ناشاریتەو ھە دەلێت (باسە یی ھەر لە گەل
 شە فەق کەوتن، ئەم دوورگە سە یرو سە مەر ھە یە جیی بە لیلن،
 لە شە بیتان و جندۆکە بە ولالو، کە سی تری تیدا ناژی).

(شە ھموز) پاش ئەو ھە یە کە یە کە دەست دە خاتە سەر شانیان،
 دەلێت (نازیانم، پیوست ناکات بسلە مینەو ھە بترسن، چونکە ئەو

رووبارە ی کە لەرۆخە کەیدا راو ھە ستاون، یە کیکە لە رووبارە
 پیرۆزە کانی دنیا، لە پشت ئەو شۆینەو ھە کە تۆزیک لە مەو پیش، بینایی
 لیل و تەلخ کردن، بیگومان بە ھەشتیکی جوان و بیگەرد ھە یە،
 کە ناشیت و نا کریت بەو ھە موو گونا ھەو ھە کە لە ژیاغاندا
 کردوومانە، گول و گولزارو دارو درەخت و دەو ھە نە
 سەرمە دیە کانی نیوی ببینن، دەبیت لە ھەردوو بەری رووبارە کە داو
 بەرامبەر بە یە ک دوو پەرستگای ھاوشیو ھە لی کچوو دروست
 بکەین. پاشان کە سانیکی دە موو چاوە نورانی و دەروون پاک
 لە شۆینیکی تری دنیاو ھە یینە ئیرەو ئیشو کاری ھەردوو
 پەرستگایان بەدینە دەست. دەبیت سەرجەم دوعا کاغان فیڕبکەن
 و ئیمەش پەیتا پەیتا لە دوویان بیلینەو ھە، بە لکو یەزدان
 لە گونا ھە کاغان ببووریت و لە ناو ھە پاکبیینەو ھە. ئەو ھە باش بزانی
 یەزدان بە خۆرا ئیمە ی لە تۆفان و گەرداوی دەریاکە رزگار
 نە کردو ھە، دەبیت ئەم دوورگە یە ناو ھە دان بکەینەو ھە)).

ئەو ھە ی کە بە لامەو ھە سە یربوو، لە ھیچ کامیک لە کتیە
 میژوویە کاندایاس لە چۆنیەتی ناو ھە دانکردنەو ھە ی دوورگە کە
 نە کرابوو، نە ک ھەر لە رووی ھاوشیو ھە ی و لی کچوونی پەرستگاوە
 کۆشک و بیناکانی ھەردوو بەشی دوورگە کە، بە لکو ھیچ
 ناماژە یە کیش بۆ چە شنی ھینانی بەردو کەرەستە پیوستە کانی
 بیناسازی نە کرابوو، جگە لەو ھە ی کە ھیچ باسیک لە کۆیلە کانی

دوور گه که نه کرابوو، که بیگومان ده بیست باوانیان له جیگه و
شویینیکی تره وه هینرایتن.

* * *

2

له یه کی که له شه وه گهرمه کانی ته مموزی دوور گه که دا، وه دووی
که له کیوییه کی ره شی قه ترانی گچکه ی سهیرو عه جاب که وتم،
که به ره و رۆخی رووباره که ملی ده نا. هه که گه یشته رۆخی
رووباره که، ماوه یه کی دوورو درێژ به دوو دلێیه وه، روانییه شه پۆله
هیمن و له سه ره خۆکانی رووباره که. پاشان هیدی هیدی چوو نه یو
رووباره که و به مه بهستی په رینه وه بۆ رۆخه که ی به رامبه ر، که وته مه له.
هیشتا که ده دوانزه جار په له کانی نه بزواندبوو، که رووباره که
له بهر چاومدا بوو زاری کراوه ی ده عبایه کی ترسناک و له یه ک کون
فه یه کوندا که له کیوییه که ی هه لّو شی. پاشان هه روه ک نه وه ی که هیچ
نه بوو بیست، شه پۆله کانی له ژیر تریفه ی مانگه شه ودا، هیمن هیمن که وته
جوو له و ره نگ گۆرین، به چه شنیک که نه تده زانی چ ره نگیکه. که می ک
دوور له رۆخی رووباره که هه لّو و وشکام و وینه ی نه وه که له کیوییه
ره شی قه ترانییه م هینایه وه پیش چاوی خۆم، که یه که مجارم بوو
که له کیوییه کی له و جو ره ببینم، تابلی گچکه و چاوه کانی بی گینه و
قه پۆزی به هی نه سپ ده چوو. لاقه کانی هینه ده راست و ره ق بوون

که هه رده تگوت له ته خته دروستکراون، قۆچه کانی ده هینه دی خۆی
به رزو درێژبوون. هه ر له خۆمه وه، ده م رێژیک جیوم بۆ نه و رووباره
بیئامانه ره وانه کرد، که له چاوتروو کانیکدا نه و بوونه وه ره غه ریب و
سهیره ی له بهر چاو ونکردم. پاش تاویک، قۆچی نه وه که له کیوییه
هه لّو اسراوه ی سه ر ده رگا که ی مالی باپیرم وه بیرهاته وه، که باپیرم هه ر
له به چکه ییه وه به خوی کردبوو. قه د له بیرم ناچیت، له نیواره یه کی بی
خشپه ی پاییزدا، که له کیوییه که ی باپیرم هه ر له خۆیه وه به لاداهات، تا
به یانی باپیرم به ییده نگ ی به دیارییه وه دانیش، هه ر له گه ل گزنگی
به ره به یاندا قۆچه کانی له بنرا ده رهیناو بۆ هه تاهه تایه له سه رو ده رگای
ماله که یانه وه هه لّو یاسی.

به درێژی سالا نیک هینه دی هه موو دنیا خۆشیو یستبوو، قه فه زیکی
زۆر گه و ره ی تاییه قی له حه وشه ی ماله که یاندا بۆ دروستکردبوو، باشت رین
جو ری گز و گیای ده دی. هینه ده هۆگری ببوو له رۆژه سارده کاندا
ده بیر ده یه کی که له ژووره چۆله کانی پشته وه ی ماله که یان، به تاییه ت
سو پای بۆ هه لّده کرد. هه ر به حال ده نگ ی هاتبا، خزی ده گه یانده لای و
به دیارییه وه هه لّده تروشکا. نازانم بۆ پاش هاتنه وه یادی نه و یاده وه رییانه
له بهر خۆمه وه گوتم (نه گه ر باپیرم له ژیاندا مابایه و زانیای که من
له دوور گه یه کدا ژیان ده به مه سه ر، چی ده گووت؟!). دلنایم له وه ی
که زۆر تووره و زویر ده بوو، چونکه نه وه هه رده م پی ده گووتم (نه گه ر
ناچار یشت بکه ن نه که ی شاری باوو باپیرانی خۆت جییه لیت، تو
پارچه یه کیت له دارو به ردی نه م شاره، به شیکیت له کۆلانه ته سک و

تروسک و مالۆ چکه دیرینه کانی. به شیکیت له زنجیره چیاکانی دهوری شارو کانی و سهراچاهو کاریزه کانی، نه جدادی تو له گۆرستانه کانی نهم شاره دا راکشاون، نه کهی جیان بهیلت و ههلیت). دواچار باپیرم لهیه کیک له رۆژه سارده کانی زستانیکدا گیانی داو مرد، که پهیتا پهیتا ورده کاغزی سپی له ناسمانه وه داده بارییه خوار. که گویم له هاوارو فوغانی داپهرم بوو، به پهله سهرم هه لپری و روانیمه نهو ناسمانه ی له و کاته دا له لاپه ره کاغزیکی سپی به رفراوانی زۆر گه وه ده چوو. له وه ته ی گه شتوو مه نهم دوور گه یه، چ یاده وه رییه کانی رابردوو و چ یاده وه رییه کانی نهو پینج ساله ی نیو دوور گه کهم به باشی ده هاته وه یاد. نه وه ی که بۆی ده گه رام و به دوویدا عه ودال بووم و له هه یچ شوین و به شیکتی زه نیمدا چنگم نه ده که وت، ساته وه ختی گه یشتن و هاتنم بوو، جگه له هۆو هۆکارو چۆنییه تی هاتنه ئیرهم.

به دریاوی پینج سال، بی پسانه وه وچان ویل و عه ودالی دۆزینه وه ی نهو نه لقه و نیو وه ی ژیا نهم بووم. چه ندان پرسیار ههروه ک گه را کانی کویره ماسیه ک لینج و نهرم به شوینیکی سندووقی سهرمه وه ده لکان، که هه یچ وه لایمیکم بو هه یچ کامیکان پینه بوو.

دوور گه ی (سین) هینده دنیا یه کی داخراو دووره ده ست بوو، که ئیدی لیره مه حال بوو په یوه ندیه ک به دنیا ی ده ره وه بکهیت. جگه له یه ک که نالی ته له فریۆن، که له دوو بینا وه به خش ده کراو تاییه ت بوو به بلا و کردنه وه ی وتاره کانی (کرال) و نهو بابته و باسانه ی که

به (کرال) یاندا هه لده دا. هه یچ جۆره نامیرو که رهسته یه کی ته که نه لۆزی تیدانه بوو. ته نانه ت کاتیکی دانه ویله و که رهسته و که لوپه لی پیوستان لی ده برا، نامه یان به کۆتردا ده نارد ده دوور گه کانی دراوسی تائه وه ی که ده یانه وی ت بۆیان بیت. له بری نهو شتانه ی که بۆیان ده هات، مرواری و مهر جان و یاقوت و گه وه ره و به ردی به نرخی ژیر ده ریایان ده دا به و بازرگانانه ی که شتومه که کانیا ن بو ده هیان. به لام نه گه ر که لوپه ل و شتومه کی زۆر تاییه ت و گرنگیا ن بو هاتبا، که له لایه ن (کرال) و کا هینه کانی په رستگا وه زۆر جار داوا ده کرا، نهوا پاسه وان و ده ست و پیوه نده کانی (کرال) له جی مرواری و مهر جان و یاقوت و گه وه ره و به ردی به نرخی ژیر ده ریا، گوینییه کی پریا ن له ملی نزیک که نا ری خۆرئاوا ی دوور گه که یان ده دانی. که پیده چوو ماده ده یه کی زۆر به نرخی و به هادار بیت.

* * *

تاچا وه ته ری ده کرد، ده ریایه کی تووره و شتگیرم ده که وته پش چاو، که گه ر و یستای له ماوه یه کی که مدا، سه رتا پای دوور گه که ی غه ورده کرد. رکیکی شاراهم له ده نگی هاژه و هاره یدا ده بینیه وه. خۆپه سه ندیه کی سه یرو شه وق و زه وقیکی بیوینه له پیکدادانی شه پۆله کانی دا ده که وته به رچاو. که ده مروانییه ده ریا که، بریسه کی نازاریکی نامۆو سه یر له ناخه وه ده دره و شایه وه، نهو ده مانه نه مده توانی

جله‌وی په‌پته‌پتای هه‌ناسه برکیم بگرم، زاره‌تەرەک دەبووم و رەفتارو رووخسارم گۆرائی بەسەردا دەهات.

پاش کەمیک لەنیگا کردنی دەریاکە، سەرم نەوی دەکردو لەفکران رادەچووم. منداڵ دەبوومەووە دەکەوتە لەپەکوێ، بەشوین کیلونی دەرگای ژوورە کەمدا، کە بەرۆژی رووناکیش هەر تاریک و نووتەک بوو. من لەویدا گویم لەخشەخشی گەلای درەختان دەگرت، بیرم لەجوانی شەبنەنگ و تیشکی رووناکی و رەنگی بالی پەریتانکەکان دەکردەو. ژوورە کەم دەکەوتە تەنیشت ژوورە کەمی باپیرم، کەشمشیر و جلە سەربازییەکانی تیدا دەشاردەو، پاش نەوێ حەوت شەو و حەوت رۆژ، خۆی و برادەرەکانی وەدووی سوپای تیکشکاوی عوسمانییەکان کەوتبوون و تاپیانکراو و گورزی کوشندەو کاریگەریان لی وەشانەبوون، ژەنەرالیکی ئینگلیز وەک خەلات و هیمایەک بوو نازیایەتی و چاوەنەترسیی باپیرم و برادەرەکانی شمشیریک و دەستی جلی سەربازی بەهەریەکیان بەخشیبوو.

ژەنەرالە کە کەجلە سەربازییەکانی بەباپیرم بەخشیبوو، پێی گوتبوو (بۆ دەبێت لەئیمە زیاتر رکت لەعوسمانییەکان بێتەو؟!). باپیرم لەوێ لāmدا گوتبووی (باوکم بۆی گیراومەتەو، کەسالانیکی زۆر لەمەویش دوو ئەفسەری عوسمانی جوانترین کچی شارە کەمیان فراندووە و دوای ئەتککردن و بی بنکردن، پاش ماوێەک لەقەرەاغ شارد، جەستەیی شیواویان فریاداو، جگەلەوێ کەدوو سال لەمەویشیش ئەسپە کەیان دزیم). ژەنەرالە کە بەسەر راوێشانەندیکەووە گوتبووی (باشە ئەگەر ئەوێ لی نەدیوان، هەر وەک ئیستا رکت لیان دەبوو). باپیرم بی سی و دوو، لەوێ لāmدا گوتبووی (باشە تۆ رکت لەرەشەبایەک نابێتەو، کەدارو درەختی باخچەیی ماله‌کەتان تیک

بشکینیت، دارو پەردوو هەڵاشی سەربانە کەتان بەناسماندا بیات و تاکە چرایەکی بەرەهەوانە کەتان بکوژینیتەو؟!).

ژەنەرالە کە لەسەر ئەو قسەییە سی مەدالیا لەسەر قەباغی گیرفانی سەرەوێ مۆرەخانییە کەمی باپیرم دەدا. باپیرم جلکە سەربازییەکانی خۆی زۆر خۆش دەویست، ناو بەناو چنگی تووتنی بۆنداری بەسەردا دەکرد. بەمنداڵی جارێک لیم پرسی (باوێ گەورە بۆ تووتنی بەسەردا دەکەیت؟). گەرچی هیچ وەلامی نەدامەو، بەلام دواتر هەمان پرسیارم لەدایرەم کردو لەوێ حالی بووم کەبۆنی تووتنە کە مۆرانەیی لی وەدووور دەخات. لەچەند مانگیکی دیاریکراوی سالدای بۆ چەند رۆژیک بەتەنی دەچوو ژوورە کەمی خۆی، کەشمشیر و جلەکانی تیدا هەڵدەگرت، پاش ئەوێ دەرگا کەمی لەپشتەو کۆم دەدا، چەند سەعاتیک لەویدا دەمایەو.

زۆر حەزم دەکرد، بزاتم چۆی دەکات و بەچیەو سەرقالە، هەرچیە کەم کردو کۆشام چەند پرسیارم دەکرد هیچ وەلامیکم چنگ نەکەوت. تا لەرۆژیکی هاویندا کاتیک لەسەر سەربانە گلینە کەمی مالی باپیرمەدا کۆلارەم هەڵدەدا دایرەم لەحەوشە کەوێ هاواری لیکردم و گوێ (موسا، تەپ و هۆرمە کە، باپیرت لەژوورە کەدایە). پاش تاویک کلاوڕۆژنەیی سەر ژوورە کەمی باپیرم بیرکەوتەو. بەخیرایی پەقی کۆلارە کەم هەڵکردەووە لەنیوێراستی سەربانە کەدا جیم هیشت. بەئەسپایی هەر وەک ئەوێ پی بەهیلکەدا بینم، لەکلاوڕۆژنە کە نزیک بوومەووە و روانیمە خوار. سەرەتا باپیرم لەدەفتەریکی هەزار لاپەرەیی قەبارە گەورەدا شتی دەنووسی، کەیه‌کەمجار بوو ئەو دەرە بەدەستیەوێ بیینم، ماوێەکی دوورو درێژ بەخیرایی و بی دەستەه‌لگرتن کۆمەلی لاپەرەیی یەک لەدوای یەکی دەفتەرە کەمی رەش

کرده وه. دواتر جلکه سهربازییه کانی له بهر کردو شمشیره که ی له نیو قه دی به ست، گهرچی تا جلکه سهربازییه کانی داکه نلدو خستییه وه هه مان شوینی پیشووی، نه مبینی هیچ له شوینی خۆی بزویت. به لām که شهو داها ت و خه وتم، له هه مان کلاورژنه وه سهیری باپیرم ده کرد، که وه ک شۆره سواریک به راست و چه پدا شیری راده وه شاندا. پاش که میک ده رگا که ی ترازاندو خۆی گه یانده کۆلان و سواری نه سپیکی که حیل بوو، که رووه و پیده شتیکی کاک ی به کاک ی ملی نا، گهرچی له سهر سهربانه که راوه ستا بووم، به لām چا ویشم لهو شوینه بوو که باپیرم بۆی ده چوو. پاش تاویک نه ک هه رچاوم لهو شوینه بوو که بۆی ده چوو، به لکو بۆ خۆم له پیش نه ودا له ویدا بووم و له دامینی چیا یه کی نزیک چۆمه لانه که دا هه لئرووشکا بووم. قهری بۆق و دهنگی زیکریکه و کۆمه لی ده عباو جرو جان وه ری سه یرم ده هاته گوی. جار جاره ده وه ن و بنچکی ده ورو به ری چۆمه که، جوو له یان تیده که وت و پاش تاویک جوو له یان لیده برا. کونده په پوو یه ک له نزیک منه وه، پری دایه مشکیک و به ییدهنگی گه رایه وه بۆ سهر نه و تاکه پیره داری که چهند مه تریک له دوامه وه بوو.

باپیرم گه یشته نیو چه مه که و خۆی له پشت تاته به ردیکدا هه شاردا. زۆر هه و لندا دهنگیک له نه و کمه وه بیته ده رو گازی باپیرم بکه م، به لām هه ر ده تگوت، زارم به ده رزی و ده زروو دادو وراوه. له وساته وه خته دا، له بهر خۆمه وه گوتم (بۆ ده بیته باپیرم له پشت نه و تاویره به رده دا خۆی مه لās دایته؟). له وه دابوو که هه ستمه سه ری و به ره ولای باپیرم بکه ومه ری، خاکی ژیریم، هینده ی به رزی هه ردوو شام رۆچوو هه خوار.

هه رچیم هه و لداو کۆشام بیهووده بوو، چونکه تا ده بزوام بریک زیاتر رۆده چوو مه هه خوار، ئیدی وازم له جوو له جوو له هیناو، چاوم بریه نه و تاویره به رده ی که باپیرم خۆی له پشتیه وه مه لās دابوو، به هیوای نه وه ی باپیرم بۆ تاویک هه ستمه سه ری و چاویک به دامینی چیا که دا بخشینیت و بمینیت. له بهر تیشکی تریفه ی مانگه شه ودا هه موو شتیک رووناک و دیار بوو. به کاوه خۆ، هینده ی ملم بۆ وه رده چه رخا، ناوړیکم له پشت وه ی خۆم دایه وه وه جهنگه لستانیکی چروپیرم که وت به ره چاو. سه ره تا و مزانی رهنگه چاوه کانم خه و الوو بیت و چه ند دره ختیکی تاکوته رای قه دپالی چیا که م لی بوو بیته جهنگه لستان، به لām پاش نه وه ی به دیوه که ی تریشدا ملم وه چه رخاندو سه یرم کرد، له بوونی جهنگه لستانه که ده لنیابووم. له نیو جهنگه لستانه که وه وه که میک له ده سته راستمه وه، دوو زرته زه لām ی که له گه ت، که کلزجه و پانتۆلیان له بهر دابوو، به لآمدا تییه ربوون و خۆیان گه یانده قه راغ چه مه که، یه کیکیان هه ردوو ده سقی بۆ ده می بردو وه ک کوونده په پوو که وت هه خویندن. باپیرم له شوین خۆی هه ستایه سه ری و بانگی کردن. هه ردوو زه لām که به په له خۆیان گه یانده لای باپیرم، که تارا دیه کی زۆر به شیوه لهو ده چوون، وه ک نه ویش له پشت تاویره به رده که خۆیان مه لās دا. له پر تهق و هوری چوار ناله ی ره وه نه سپیک هاته گویم و تا ده هات نزیک ده بوونه وه. که گه یشته نه و ناسته ی ده کرا، له ویوه بیانینیم تاییمکرا تیمروانین و لیان وردبوومه وه. به ژماره هه شت نۆ سه ربازی سواری تورک بوون، که تابلی دیوه زه لām و تیکسمراو و ئیسک توکمه و ناوشان پان بوون. نه سپه کانی ژیریان له چاو نه واندا گچکه و بنیس ده هاته نه پیش چاو.

وهك(شهخس و موشايخ) لهناو خهلكدا ناسرا. كه لهچوارشه مواندا لههمموو جيگهو شويئكي شارهكهوه كهسانيك دههاتنه زيارهقي.

ئهو دهمانه خهم و كهسهر داينده گرم دهرهق بهئهسته مي دهر بازبووم له دوررگه كه، ههردهم دهنگيك لهناخهوهو بهئيقاعيكى خاو، دلنهوايي و سهبووري ده دامهوهو دهگوت(تا ليهر بيت، گويت له گيزه گيزي ميشه كان ناييت).

پاش بهسهر چووني ماوهيه ك لهمانهوهم له دوررگه كه داو لهيه كيگ له روزه ههر گهرمه كانى ته موزدا، كه جگه له من، هيچ كهسيكي تر نارقهه دهر نه ده دا، ههر له خومهوه وينه ميئيكى تا بلي گه وره له سهر خاك و خولي بهردهم يه كيگ له بيناكانى روزه ناواي دوررگه كه دا به شيشيكى زهنگاوى كيشا. جگه له وهى كه كاھين و پاسه وانه كان بهردهوام و روزه چهند جاريك به تهنشت وينه كه دا رته دهبون و تيان دهر واني. ههنديك له كويله كانيش گهرچي وايينه دهچوو كه به دريژايي ژيانين هيچ شتيك سهرنجي راكيشايين، به لام چهنديان پيكرابا، تاساته وهختي سهرينه وهى تهواوي وينه كه، له ژير پيياندا له كاتي بارگواستنه وهو هاتوچوياندا به تاييهت نهو كاتانه ي پاسه وانه كان لييان غافل دهبون، دوررو نزيك له وينه كه نزيك دهبونه وهو به عاجبايهتي و سل و ساميكى بيوينه وه تيان دهر واني.

لهيه كيگ له ئيواره كاندا كه دهستنووسيكي نيوكتيخانهي بهشي خورئاواي دوررگه كه دهخوينده وه، بووني گه وره كاھينم له كيئخانه كه دا بههل زاني و بهمه بهستي ههلكراندن و زاني شتيك سهارهت به نهيني و په نهاني ساته وهختي گه يشتم بؤ دوررگه كه، ليى

نزيكوومه وهو گوتم(هزم ده كرد شتيك سهارهت بهسهره تاي هاتم بؤ دوررگه كه بزاتم، چونكه له راستيدا هيچم دهرهق بهو ساته وهخته له ياد نييه؟!). گه وره كاھين، پاش ئه وهى دهستيكي بؤ سهره تيلاكه كه ي برد، به كاوه خو ولا مي دامه وهو گوتم(كوري خوم دارؤ..). ههر يه كسهر قسمه پي بري و گوتم(به لام من ناوم موسايه!). زهرده خه نه يه ك كه وته سهر ليوي و پاشان گوتم(تو بهيله تيت بگه يه نم، ئه وه ماوه ي پينج ساله نيمه ناگامان ليتهو ده زانين خوت لي بوته كه سيكي تر، پيتوايه كه له شوين و جيگه يه كي تري نه م دنيايه دا ژياييت، حه زده كم نهو راستيهت پي بليم، تو بيسته مين نه وهى (شه هموز) ي موباره ك و زاناييت، كه دوزه ره وهى نه م دوررگه يه يه، ههر بويه تهنها تو بوت هه يه جگه له ههر دورو كوشكه كه ي (كرال) بچيته ههموو شويئيك و چيت پي خوش بيت بيخوت و چونت بويت ناوا رابويريت، بي جگه له توو ئيمه و پاسه وان و كه سه نزيكه كانى (كرال) كي تر له نيرينه كان بؤي هه يه بچيته به شي روزه لاتي دوررگه كه و دوررو نزيك له ههموو مينه كويله كان و كچه سه ماكه رو كه نيزه ك و گورانيي زه كانى (كرال) بروانييت، به تاييهت نهو كاتانه ي كه كه نيزه كانى (كرال) به پرووت و و قوتي له دهر ياكه دا مه له ده كه ن؟ تا ئيستا كي بؤي هه بووه جگه له كاھين و پاسه وان به تاييهت كانى بيناي حهوت، ناوه وهى نهو بينايه بينييت و به چاوي خوي له جهسته ي كويله سووتاوه كان بروانييت، به تاييهت نهو ده مه ي كه له نيوفر نه گه وره كه دا قرچه قرچيان دييت و بؤي گوشتي سووتاوو بؤن كروز به دوو كه لكيشه كه دا به ره و سهر هه لده كشيت؟ به لام تو ههموو ئه مانهت بييوه و ههموو كاتيكيش بوت هه يه بينييت،

باشه هیچ کاتیک نهوه سهرنجی رانه کیشاویت و نه بۆته مایه ی پرسیار؟!
 نه گهر تو که سیکی تر بایت و وه ک خۆت ده لیت له شوینکی تری
 دنیاوه هاتبایت، نهوه ده میک بوو کرابوویته کزیله، نه گهر پششت
 نه کرابا نهوه زۆر له میژبوو سووتی رابوویت. بیجگه له تو کی تر بۆی
 ههیه ههر کاتیک ئاره زووی کرد بیه ناو په رستگاو له ئیشوکارمان
 ئاگادار بیت، چی مه به ست بیت له سهرچاوه و کتیب بخریت به ردهستی و
 بیخوینیته وه. تو نه گهر نهو حاله ده روونییه نه بایه نهوه ده میک بوو
 له جی (کرال) حوکی دوورگه کهت به دهسته وه ده گرت. گهر چی
 (کرال) یش خوا بیاریزیت به بنه چه بیسته مین نهوه ی خرمیکی
 (شه هوز)ه. پیده چی باوکی وه یاد نه یه ته وه، که (کرال) ی
 دوورگه که مان بوو پیش پنج سال له مه وه، له شه ویکی نه نگوسته
 چاودا هه والی مهرگی له نا کاوی باو کتمان له (کرال) ی ئیستاه
 پیگه یشته، که لهو ده مه دا به رپرسی پاسه وانه تاییه تییه کانی کوشکی
 خۆره لات بوو.

له کاتیکدا که ده بوو تو له جی باوکت بچیته سهر ته خت، تووشی
 نه مه حاله بوویت و ده ست کرد به گیرانه وه ی حه کابه قی سه یرو
 سه مه ره. زۆرمان هه ولدا که چی ههر نه هاتیه وه سهر خۆت! باس و
 خواسی نهو گیانه وه رو په له وه رو خشۆک و میروو و ده عبایانه ی
 که بۆت باس ده کردین هینده سه یرو بوون نه ده کرا پینه که نین، ههروه ک
 نهوه ی به دریزایی ژیانته لهم دوورگه یه دا نه ژبایت، که سانیکی تهرت
 به که سوکاری خۆت ده زانی و ناوت ده هینان. باسی جلوه رگی سهیری

خه لکانی شاریکی تهرت بۆ ده کردین، کوچه و کۆلان و شه قامه کانی نهو
 شارهت بۆ وه سف ده کردین، نیمه ده مانگوت تو (دارۆ) یت و تۆش
 هاوارت ده کردو ده تگوت من موسام.

(دارۆ) نه بیت ههر گیز نهوهت له بیر نه چیت که تو پشتاو پششت
 ده چیته وه سهر نهو پیاوه مه زنه ی که موقه ده سترین رووباری دنیا یه کی
 ونبوی دۆزییه وه، گهر چی شه پۆله کانی سهر به ره و خوار ته وژم ده ده ن،
 به لām ته نه ا ریگه ی نهوهت ده دا که له مه به ریه وه به دیوی پانیدا به ریته وه
 بۆ نه وه ری).

دوای نهوه ی گه وه ره کاهین قسه کانی ته و او کرد، ده ستیکی بۆ ردینه
 سپیه که ی بردو بۆ تاویک له عه رده که ی روائ، پاشان هیور هیور
 کتیب خانه که ی جیه پششت. گهر چی وه ک خۆم به ته وایی له وه دلنیا بووم
 که کیم و له کوپوه هاتووم، به لām قسه کانی گه وه ره کاهینیش
 بیکاری گهری نه بوون و ههر هیچ نه بیت لهو ساته وه خته دا تووشی
 گومانیکی ناوه کیان کردم، به تاییهت لهو رووه وه که بۆ ده بوو من
 نه کرابیتمه کزیله؟! رۆژانه ده مرانییه نهو کزیلانه ی که ده موچاویان
 به پارچه ناسنیکي ژهنگرتوو ده چوو، پشتیان چه ماوه و بالایان نهوی.
 رۆژانه ده یان شهق و شولاقیان له خۆرا ده خواردو تفی خهستی
 پاسه وانه کان به نیوچه وانیانه وه ده لکا. له هه موو ژیانیدا سالی یه ک جار
 جووت ده بوون، نهویش له هه ره قی گه نجیتیاندا. کزیله کان، هینده ی من
 ده مبین و لیان ورد ده بوومه وه تاکه وشه یه کیان له ده مه نه ده هاته دهر.

ههريه كهيان بهژمارهيه كي تاييهت ده ناسرانه وه، كه گاز ده كران ته نها سهریان ده له قانده، لهيه كتر ده چوون. گنج و لۆج و هیلله كان ته مهنت له ده موچاوه ژهنگاوييه كانياندا نه ده بينيه وه. هه موو رۆژيک له شه به قی به ره به يانه وه تا ئیواری كاریان ده كرد. شه وانه ده گه رانه وه نیو ئه و بینا تاييه تيانه ی كه تیدا ده حه وانه وه، ئه مه جگه له وه ی زۆر جار شه وانه بانگ ده كران و باری پاپۆره كانی نزیك كه ناریان پی داده گرتن و دواتریش له جی ئه وه شتومه كیان پی بار ده كردن.

ته نها دهنگی كه پیده چوو، تروسكه ی بزه یه ك بهاویته سهر لیوان دهنگی (كرال) بوو، به تاييهت له و كاتانه ی كه له بۆنه و مه راسیمه كاندا وتاری بۆ ده خوینده وه. هه رچهنده هه موو وتاره كانی (كرال) لهيه كتر ده چوون، به لام پاش هه موو وتاریکی نویی (كرال) بریاریکی تازه ده رده چوو، كه ههريه كه یان له وه ی پیشتی سهر تر بوو. به لای منه و سهر ترین بریاریکی (كرال) خه ته نه كردن هه موو كۆيله نیرو مییه كانی دوورگه كه بوو. سهره تا (خه ته نه كردن) له به شی خۆرئاوای دورگه كه وه دهستی پیکرد، یه كه یه كه ی نیرینه كۆيله كان و یه ك له دوا ی یه ك هه ر چوار په لیان به چوار میخی ناسنی له عه رد داكو تراودا شه ته ك درا، كاهینه كانیش كه و تنه جیه جیكردن بریاره كانی (كرال). پیم سه هیربوو، هیچ یه كیك له كۆيله كان له كاتی خه ته نه كردنیدا نرکه ی لیوه نه هات و چهری نه كرد. پاش ئه وان ده ستركا به خه ته نه كردن میینه كان، گهرچی ئه وانیش دهنگیان لیوه نه هات، به لام له رزیکم له ده ماره گرژه كانی

نیوگه لیاندا ده بینیه وه، به تاييهت له و كاته دا كه یه كیك له كاهینه كان گۆزانیکی له پارچه گۆشتیکی گچكه ی دیاریكراو ده دا. خۆراکی هه میشه یی كۆيله كان شۆربای كۆیره ماسیه کی گۆشت تالی نیو ده ریا بوو، ته نها له بۆنه و مه راسیمه كاندا بیجگه له شۆرباكه، چلی سه وه زه و كه رته سیویك و پارچه په نیریک و له ته سه مونیک جۆیان پی ده درا، كه هه ر هه موو ئه و جۆره خۆراكانه له جیگه و شوینیکی تره وه ده گه یشتنه دوورگه كه. سالانه و به پیی گۆرانی وه رزه كان، كه به حال بۆت جیا ده كرانه وه، چوار رۆژی تاييهت هه بوو به سزادانی گشت كۆيله كانی دوورگه كه، كه له ده ستیکی ئه و رۆژه تاييه ته دا سه ره تا كاهینه كان له په یكه ری پیاوه پۆشته كه ی سهر ئه سپه بی سه ره كه یان ده روائی و دوعایان ده كرد، پاشان پاسه وانه كان به شولیکی تاييهت كه زوو زوو ته ر ده كرا، ده كه و تنه ویزه ی كۆيله كان. سهره تا كۆيله نیرینه كانیان سزا ده داو دواتریش كۆيله میینه كان. به و پییه ی كاهینه كان باسیان ده كرد، رۆژی سزادانی كۆيله كان، رۆژیکی پیروژه، چونكه رۆحی نه گریس و دزیوی كۆيله كانی تیدا پاك ده بیته وه. بیجگه له وه ی كه سزادانیان له م دنیا دا سزادانی ئه و دنیا یان له سه ر كه م ده كاته وه.

* * *

3

گهرچی به حال و ورزه کانی سالی دوورگه کم بـ جیاده کرانه وه، به لام به و پییه له دهفته ریکی تاییه تدا رۆژه به سه رجووه کانم تومار ده کرد، ده مزانی له چ و ورزو مانگیکی سالدالم. پاییز ناخوشتترین و ورزیکی دوورگه که بوو، که هیچ سیمو خه سلته تیکی پاییزت تیدا نه ده بینیه وه گهرچی هیچی واشی له گهل و ورزه کانی دیکه ی سالدالم فهرق نه بوو، که ههر هه موویان له مه داری گهرمای هاوینیکی هه لپروکینه ردا هه لده سووران. ههر هینه هه بوو له هاویندا پله ی گهرما چهند پله یه ک زیاتر به ره و سه ر هه لده کشا. به دریا ی پینج سال و هه موو پاییزانیک هه مان چه شنه یاده وهری رۆژگاریکی مندا لیم و هه برده هاته وه، به تاییه ت له و رۆژه ی که باپیرم له گهل خویدا منی برده ژیر تاکه بر دیکی نه و شاره ی سالانیکی ژیاغم تیدا بر دبو و سه ر. له ژیر پرده که دا که وو کۆترو به له وه ر ده فرۆشرا، جگه له وه ی که به پیی گۆرانی و ورزه کان، بالنده و ناژه ل و ده عباو ده عه جانی کیو یشت ده که وته پیش چاو. له و رۆژه دا، به قادرمه کاند چووینه خواری و سه ر به ره و ژوور خۆمان کرد به ژیر پرده که دا، که جگه له کۆمه لی کۆتری حا قوی ده ندوو ک در یژی رهنگ خۆله میشی، هیچی تر له تاکه قه فه زیکی به رده م پیاوه ریش سپیه که دا نه بوو، جگه له ویش که سی دیکه له و ده ورو به رده دا نه بوو. دزیوی رهنگ و بجمی حا قوه کان

زۆریان بیزارو نار هه ت کردم، باپیرم به لینی پیدابووم، که بالنده ی رهنگاو رهنگ و ژیشکی سپی و سمۆره ی ره شم پیشان بدات. باپیرم هه ریه کسه ر هه سی به و حالته ده روو نییه م کرد، نه وه بوو ده سته سه ره که ی له گیر فانی شه روا له که ی ده ره ی ناو چهند جاریکی به پیش چاو مدا هینای و بردی، پاشان گوئی (ده نیستا سهیر بکه). که پروانیمه پیش خۆم و نه ملاو نه ولاو چوارده وری خۆم، به شو کام، خۆم له نیو دارستانیکی چرو پر دا بینیه وه، که ده یان بالنده ی رهنگاو رهنگ له سه ر لق و پۆی دره خته کانه وه تییا ن ده روانیم، به چه شتیک ده یانجریواند که پیشتر هیچ نه غمه و ناوازیکی وام نه بیستوو. له نیو چره ده و نه یکی پشت ریزه دره ختیکی ده سته چه په وه، یه ک دوو کارما مر سه ره تاتکیان بوو. ژیشکه سپیه کان له بهر پریمدا گرمۆله بیوون، سمۆره ره شه کان بی سله مینه وه که میک له پیشمه وه گوزریان ده شارده وه. باپیرم ده سی گرتم و به نیو دارستانه که دا گوزه رمان کرد، تاکه یشتینه به رده می ده رگای مالی باپیرم، له بالنده و په بووله ی رهنگاو رهنگ به ولاوه، هیچی دیکه م نه بینی. که چووینه ژووری، هه ریه کسه ر چوو مه لای دا پیره م و له نوو که وه نه وه ی که رووی دابوو، بۆم گیرایه وه. دا پیره م به پیکه نینه وه گوئی (تازه ده زانیت که باپیرت ده توانیت، هه موو شتیک له بهر چاوی بنیاده مان بگۆریت و لیان بکاته شتیکی تر؟! من به چاوی خۆم بیندرومه، که باپیرت به دو عا کردن گه م و جو ی

لەسەر دیواریکی رەق و تەق روواندوو، رۆحی مردوانی بانگ کردوو و قسە لەگەڵ کردوون، نەخۆشی بەیەك فوو پێداکردن چاک کردۆتەو، جگە لەوێ کە بەهیچ فیشەك و سەرەنێز و رمێك نەك هەر نامریت، بەلكو زامداریش نابیت. لەماوەی دەسائی هەرەقی گەنجیتیدا، سەدجار بەشداریی هیرشکردنە سەر دوژمنی ئەو دەمە ی کردو لەهیچ کامیکیشیاندا هیچی ئی نەهات. گەرچی زۆربە ی برادەرەکانی لەو شەڕاندا کوژراون. کورێ خۆم باپیرت جندۆکە ی هەیهو ئەوان ناهیلن کەس لاقە ی بکات). ئیدی پاش ئەوجارە بەردەوام موعجیزەکانی باپیرم دەبینی کە چیدی لێ نەدەشاردەو، قور و لیتەو چلپاوی چالە جۆراو جۆرەکانی شاری لێدەکردمە گۆم و سەرچاوە ی ئاو. دەروژە کەرەکانی بەردەمی گەورەترین مزگەوتی شاری لێدەکردمە کۆمەلێ پشیلە ی بۆر، کەبۆ تیکە نانێك دەیانغیاواند.

جاریکیان شاری لێکردمە پانتاییەکی بێ کۆتا، کەهیچ زنجیرە چیاو بەرز ی و نرمی و بەربەستێك لەبەردەمیدا نەبوو، سەرچەم خانوو و بالەخانەو ساختمانەکانی لەشووشە دروست کرابوون کەزۆر بەئاسانی کەسەکانی نیویت دەبینی. کۆترە شینکەکانی سەر قووبەو منارەکانی گەورەترین مزگەوتێکی شاری لێدەکردمە کۆمەلێ بولبولی هەمەجۆرە ی رەنگاورەنگ، کە بەدەیان ئاواز دەیانخویندو چریکەیان دەهات. بەردەرکی سەراو دەورووبەرەکی لێدەکردمە دەربەندە ئاوێك کەدەیان قازوو و قورینگ و قازو مراوی مەلەیان تێدا دەکرد.

مرۆڤەکانی ئەو شارە ی کەباپیرم لەخەیاڵمدا بنیاق دەنا، بەچرپە قسەیان دەکردو زۆر بەهیمنی هەنگاویان دەنا. دواشتیکی سەیر کە لەباپیرم بینی، پێش ئەوێ کەبمریت لەو رۆژەدا روویدا کەپیکەو بەلای یەکیک لەفولکەکانی شاردای تێپەر بووین و خۆمان لەبەردەم پەیکەری پیاویکی تیکسمراودا بینیوە، کەکەللەسەری سەربرای کەسیکی تری بەدەستەو بوو. لەوکاتەدا کۆمەلێك کچ و کورێ گەنج، پەیتا پەیتا دێریکیان دووبارە دەکردەو. لەو دەمەدا کەمن و باپیرم لەپشت حەشاماتە کەو لەپەیکەرە کەمان دەروانی، کۆمەلێ دیوێزەلامی رەنگ و بۆ خۆلای نیو پیکاییکی سەربەرەلا حەشاماتە کەیان دابە بەر رێژنە ی گوللە، حەیتەکانی دەورووبەریش کەوتنە ویزە ی ئەو خەلکە ی کەهەریە کە ی بەلایە کدا هەلدهات.

لەو ساتەوختەدا باپیرم هیچ لەجی خۆی نەجوولائو هیندە ی بەمن گوت(دەبوو نیستا لای گۆری بابت بایناوە فاتیحەمان بۆ دابایە). پاش ئەو دێرە ئاساییە ی کە لەزاری هاتەدەری، خۆم و باپیرم لەپال گۆرە کە ی باعدا راووستابووین. من دەستم بەکێلی بەرەو قیبلە ی گۆرە کەیهو گرتبوو، باپیریشم لەبەردەم کێلە کەدا لەبەر خۆیەو چەند دێرە وشەیهکی دەگوتەو. تەنانەت دواتر چووینە سەر کاریزە کە ی نزیک گۆرستانە کەو ئاوێك دانیشتن، پاشان بۆماوە ی نیو سەعاتێك لەدار کاژەکانی چوار دەوری کاریزە کەمان روانی. دوا ی سالانێك کە بەرپیکەوت بەلای هەمان فولکەدا تێپەر بووم لەناخەو داچلە کام و

تابلی پیم سیر بو، پهیکه ریکی هاوشیوهی نهو پهیکه ره ی که لهو
روژده دا من و باپیرم بینبوومان و دواتر رووخینرا، بهچیشن و
شیوهیه کی دیکه دروست کرابووه، که بهته وایی لهپهیکه ره که ی
پیشوو نه ده چوو. بهلام لهه مووی عه جایتر پهیکه ره که له جیی سهری
برای کابراکه ی پیشوو چه پکی گولی سهر قرتاوی به دهسته وه بوو.

* * *

پنج جار له پهیکه ره ی پیاوه پوشته که ی سهر نه سپه بی سهره که نریک
بوو موده وه به کاوه خو تپم روانیوو، له جاری پینجه مدا نهو ده مه ی
به رامبه ری راوه ستابووم، ههستم به له رزینی خاکی ژیر پیم کرد.
چاویکم به چوار دهوری خو مدا گیرا، زور به ئاسانی کویله کان کاری
روژانه ی خو یانیان جیه جی ده کرد. له وه دابوو بو جاریکی دیکه پروا نه
پهیکه ره که، گویم له زریکه ی میینه یه ک بوو. روانیمه نهو لایه ی
که ده نگه که ی لیوه هات، کچوله یه کی ره شپستی بالا به رزی قش لوولم
که وته به رچاو، که تاهیزی تیدابوو به ره و رووی ده ریا که راید کرد.
له به رخومه وه گوتم (هر ده بیت له کوشکه که ی به شی خو رئاوای
دوور که که هه لئاهتیت). به جلویه رگیدا له یه کی که له کیژه سه ماکه ره کان
کوشکی (کرا) ده چوو. گهرچی کیژه که زور به په له راید کرد، به لام
هینده ی نه رد، دوو پاسه وان پی گیشته وه وه ده ستگریان کرد،
له سه ره خو بردیانه وه بو نیو کوشکه که ی (کرا). کچه کراسیکی

شیفونی مه یله وه سه وزی زور ته نک ی له به ردابوو، که به ته وایی
ژیره ویت ده بیی. له وکاته دا هر له خومه وه وام هه ستکرد که ره نگه
پیشتر رووداویکی لهو چه شنهم به خه ون بیندیت، هه ریوه گیژو
سه رسام خوم دایه به ره یانه پیش چاوی زریزه شه پوی نهو خه ونانه ی
که تا نهو ده مه، له دوور که که دا بیندبووم. پاش تاویک تیفکرین،
گه یشتمه نهو راستیه ی که زیاد له خه ونیکی لهو چه شنهم بیندوو،
که ته نها له یه کیکیاندا به رامبه ر به په یکه ره ی پیاوه پوشته که راوه ستابووم.
له خه ونه کان دیکه دا، نه ک هر به رامبه ر په یکه ره که راوه ستابووم،
به لکو ته نانه ت له دوور که که شدا نه بووم. له هه مووشیان سهر تر نهو
خه ونه بوو، که تیدا به ترس و سلیکی زوره وه له کونی کیلوی
ده رگایه که وه ده مروانیه پانتایی پیده شتیک که پوله قه تیکان هه لفر
دافریان به سه ردا ده کرد، دواتر پیده شته که له به رچاومدا بووه شاریکی
به چکوله کراو که له کون فیه کونیکدا له لایه ن کومه لی بنیاده مه وه
دروستکرا، که هه ریه که یان هینده ی میرووله یه ک ده بوون و به رده وام و
بی پسانه وه، غه لبه غه لیکیان لی به رز ده بووه.

به پروت و قووتی ده گه ران و جگه له په له مویه کی چرو دریژی
نیو گه لیان، تاکه موویه ک جیه به نازای گیانیانه وه نه بوو. نیرینه کان نهو
شاره به چکوله کراوه ی که ده مینی هر کاتیک حزیان کردبا، په لی
یه کی که له میینه کانیاں ده گرت و له کوی ناره زوویان کردبا له گه لیان
جووت ده بوون. ماوه یه کی دوور و دریز به چه شنی گه مال و دیله سه گ
پیکه وه ده لکان. هیشتا که تیر له شاره به چکوله کراوه کهم نه روانیوو،
گویم له زریکه ی میینه یه ک بوو. پاش تاویک کیژیکی ره شپستی به ژن و

بالا به رزم هاته پيش چاو، كه له چاو ميرووله بنيادهمه كاني شاره بچكوله
 كراوه كه دا ديويكي گه ورو گران بوو، هيندهي نه برد، ميرووله
 بنيادهمه كان چوار ده وريان تهني و له هه موو لايه كه وه پيدا هه لگه ران.
 تهویش تا پي ده كرا ده وزيكاندو په يتا په يتا پي به وانه دا ده نا
 كه ده يانويست وه ك تهواني تر پيدا هه لگه رين. گهرچي كچه زوري
 كردو كوشا، به لام ميرووله بنيادهمه كان خويان گه يانده نيوگه لي و
 له كونيكه وه يه ك له دواي يه ك چوونه ژوور. سكيان به شيوه يه ك
 هه لئاو ساند كه پده چوو سهدان هه زار ميرووله بنيادهمي تيدايت، پاشان
 هيندهي ديكه ي به سهدا هه لگه راو له ناكاو ميرووله بنيادهمه كان
 كچه يان له خرتولي وهدا. كورته ساتيك عه ده كه ي ژير پيم بو
 جاريكي تر له جي خوي له رزي. كه سهرم هه لپري، هيشتاكه له به ردهم
 پياوه پشته كه ي سهر ته سپه بي سهره كه دا راوه ستابووم. تهويم به جي
 هيشت و له وه دابوو كه به ره ولاي به رستگاكه هه نكاوينيم، بو جاريكي
 تر گويم له زريكه ي تهو كچه ره شپسته بوو كه كه ميك له مه وپيش
 پاسه وانه كان بردبو يانه نيو كوشكه كه ي (كرال).

كه ميك چاووم گيراو سهرم كرد چهند پاسه وانيك كچه كه به ره و
 بيناي ژماره ههوت ده بن، كه تاييهت بوو به سووتاندي كويله
 مردووه كاني به شي خورتاواي دوورگه كه. ناوړم له به كيك له كاهينه كان
 دايه وه، كه لهو ساته دا له پشته وه راوه ستابوو سه بارهت به وه ي
 كه ده ميني پرسيارم ليكرد. له وه لامدا پي گوتم (گهرچي جگه له كويله
 مردووه كان، كه سي تر لهم دوورگه يه دا ناسوتينريت، به لام به پي
 برياريكي (كرال) هه ركه سيك سهرپيچي ويستيكي (كرال) بكات

به زيندوويي ده سووتينريت. پيم گوت (باشه ده يت (كرال) چي له كچه
 ويستي و تهویش سهرپيچي ليكرديت).
 كاهينه كه به دوو دلي و ترسيكه وه گوتي (تهو په يوه ندي به ئيمه وه
 نيه! جگه له وه ي له هه موو كتبه پرژه كاندا ئاماژه بو تير كردني
 ناره زووه كاني سهرگه وري ده ولت كراوه تهو ته ركي سهرشاني هه ر
 مينه يه كه كه سهرگه وري ده ولت ده ستينشاني كرديت و تهو ته ركه
 پرژه ي پي به خشيت).

پاش تهو ي كاهينه كه قسه كاني تهواو كرد، دوو كه لكيشيكي
 لوله يي سهر ژووريكي به شي پشته وه ي بيناي ژماره ههوت، چره
 دوو كه ليكي خوله ميشي لي به رزيوه. به مه به ستی نه بيني دوو كه له كه،
 ته ماشاي ده رياكه م كرد، كه له و كاته سبي ده چوه.

به دريژاي ژيانم له بين و سهر كردني رهنكي سبي هه لدهاتم، چونكه
 هه ردهم ته رمي كفن كراوي باوكمي ده هينامه وه ياد. گهرچي پيشتريش،
 زورجار له ده رياكه م روانبوو، به لام يه كه محار بوو بهو شيوه به بينم.
 كه فچريني شه پوله كاني ركيكي شاراوه ي ده رحق به دوورگه كه تيدا
 ده بينرايه وه، هه رده تگوت دوورگه كه به مشه خوريكي نه يار ده زانيت،
 كه شوييكي جهسته ي زامدار كر دووه و له ويوه خويني ده مريت.

* * *

پاش چهند رۆژيک له سووتاندي كچه ره شپسته كه،
 روومكرده كتبخانه ي به شي خورتاوا. مه به ستم نه بوو جاريكي

دی کتیبه میژوویه کان بخوینمه وه، ده مویست سهره هه والیکى دنیا تاییه کیه (کرال) بدۆزمه وه که میک له حاله ته دروون و سیکسیه کان تیکهم. پیشتریش نه وه به شهی کتیبخانه کهم بیندبوو، که له سهری نووسرابوو (ماجه رای عیشق و حهزو ئاره زووه کان کرال). به لام یه که مجار بوو به مه به سقى خویندنه وهی کتیبی نیو ره فه کان، لی نریک بیه وه، نه شمه زانی بو پیشتر نه مویستبوو بیخوینمه وه؟! بهی سهر کردنی ناونیشان کتیبه کان، ههر له خۆمه وه یه کیک له کتیبه کانم درهینا، که له سهری نووسرابوو (گهشتی کرال به نیو دوررگه ی مه مکدا).

کتیبه کهم کرده وه سهره تا که و تمه تیروانیی وینه کان، پاش نه وهی به خیرایی سهریریکی هه موو وینه کانم کرد. له سهره تا وه ده ستم پیکرده وه، وینه یه کی فوتوگرافی گه وهی رهش و سپی (کرال) ی پیوه بوو، که وه که هه می شه ماسکیکی سپی له ده موچاودا بوو، پاشان به شینه یی که و تمه هه لدانه وهی یه که یه که ی لاپه ره کان کتیبه که وه به وردی که و تمه سهرنجدان وینه کان دیکه، ده وینه یان تاییه ت بوو به (کرال) و نه کیژۆله رووت و قووتانه ی که چواره وریان دابوو، ته نه شتیک که تیئاندا ده گۆرا وه زعی دانیشن و هه لسان و راکشان و نووشنانه وه به چیچکانه وه دانیشن (کرال) بوو.

نه و پینج وینه یه ی که ده شمانه وه، ههر هه موویان وینه ی یه که ساته وه ختی بیگۆرانی کیژۆله یه کی ره شپییستی، قژیژی، لووت پانی مه مک زل بوو، که مه مکه کان تاخوار ناوکی هاتبوون و گۆیه کان به چه شخی گوانی دیله سه گیک شوڤربوونه وه. سهر له وه شدابوو، که سه ره جم کیژۆله کان نیو وینه کان پیشووش به شکل و شیوه هیچی وایان له گه ل پینج وینه به ته نیا گه راوه که ی یه که ساته وه ختی بیگۆرانی کیژۆله که دا فه رق نه بوو، ته نه ا جیاوازیه که که پاش لیوردبوونه وه یه کی زۆر هه ستم پیکرد، نه وه بوو که مه مک کیژۆله ته نیا که که میک له مه مکى نه وانیه تر گه و ره تر بوو.

دوای سهر کردنی یه که به یه کی وینه کان، که و تمه خویندنه وهی ماجه رای گه شته که ی (کرال)، به وپییه ی که نووسهری کتیبه که باسی لیوه ده کرد. گوایه (کرال) له گه شتیکی سه دوپه نجا رۆژیدا بو یه کیک له دوررگه کان به مه به سقى ته پکه نانه وه بو تاکه په پروسلیمانکه یه کی نه و شوینه که پیشتتر زۆر حه کایه ت و سهر گوزشته ی له باره یه وه خویندۆته وه و خۆبه خۆ بریاری داوه هه رده بیت به زیندوویتی ده سگیری بکات و به یه نیته وه بو نیو یه کیک له باخچه داخراوه کان نیو کۆشکه که ی که پرپوه له هه موو جۆره بالنده و ته یرو توویه کی عه جایب. ئیدی له کاتیکدا عه ودالی دبیتی

په پووسلیمانکه که یه، له پشت کومه لیک دهو نه وه و نریک
جوغه له ناویک، گوئی له دهنگی گورانی گوتی کیژوله یه کی
دوورگه که دهیټ، به کاوه خو لئی نریک دهیټه وه و بۆ تاویک
به نه سپایی تی دهروانیټ.

رووت و قووتی کیژوله و چیشن و شیوهی مه مکه زله کانی،
قه ده ریگ سهرسامی ده کات. پاشان خو له کیژوله که ناشکرا
ده کات، گهرچی پی وایه که رهنگه له دهستی هه لیټ و
بزریکیټ؟! به لام به پیچه وانه وه ده بیټ کیژوله که هیچ
ناسله میټه وه و زور بی شه رمانه له ماسکه که ده موچاوی ورد
دهیټه وه، پاشان چاو ده بریټه وه بسی خوارتری پشتینه
چهرمینه که ی نیو قه دی و ده ست ده کات به تریقانه وه یه کی
جادوو گهرانه که به ته واوی (کرال) له شوین خویدا سړو سهرسام
ده کات و ههستی مهستی و سهرخوش بوونی تیدا ده بزووینیټ.
به نه ستهم خو پی راده گریټ و زاری دهیټه ته له ی ته قیوو.
کچه که، که هه ست ده کات عیشوه و نازی ته واو کاری خو
کردو ته سهر (کرال)، به نه رمی و هیواشی دهستی ده گریټ و
له گهل خویدا ده بیاته نیو دارستانیکی ئه رخه وانی، که جگه
له سه دان په پووسلیمانکه هیچ جوړه بالنده یه کی دیکه ی تیدا نییه،
پاش هه رسد هه نگوایک، که هه ردووکیان پیکفه دهین، رهنگی
دارستانه که کالتر دهیټه وه تاده گاته ئه وه ی که هیچ نابین.

(کرال) له وه دایه که زاری بهش کاته وه و شتیک بلیټ! به لام
کچه ههروه که ئه وه ی پشت ماسکه که ی بیټیټ! ناهیلیټ
بدویټ و ده لیټ (که میک له زیکه، هینده مان نه ماوه بگه یه نیو
ئه و دنیایه ی که به خه ونیش نه تدیتووه). پاش تاویک، (کرال)
خو له به ردهم سی هه وزی گه وری نریک تافگه ناویکدا
ده بیټه وه، که ده یان کیژوله ی هاوشیوه ی ئه و کیژوله یه که تا
ئه وی له گهل هاتووه، دوورو نریک به پرووت و قووتی
له حه وزه که دا مه له ده کن. ئیدی به و حوکه می له وه به دواوه
ده ستخه ی کتیه که تیکهل و ناشیرین و پچرپچر بوو، نه متوانی
دریژه به خویندنه وه ی بدهم. ده ستم دایه کتییکی دی، که له سه ر
به رگه که ی به هیلیکی درشت و به مه ره که ی چینی
نووسرابوو (چاوی به خوماری کوچه ریبه ک). ته نها وینه یه کی نیو
کتیه که که ده که وته لاپه ره ی سه دوپیست، (کرال) ی به جل و
به رگی فرۆکه وانییه وه ده خسته پروو. له کتیه که دا باسی
له هیرشیکی هه وایی ده کرد بۆ سهر ولاتیکی پر له داره بهن و
چنارو سپیدار و به پروو، که گوايه (کرال) خودی خو له وه
هی رشه دا به شداری کردووه. گهرچی له بهر هویه کی نادیار
فرۆکه که ی ده که وینه خواره وه، به لام به مو عجزه رزگاری
دهیټ و به ساغ و سه لامه ی له فرۆکه تیکشکاوه که دینه ده ری

و ههروهك ئهوهى كهههچ نهبووئيت، ملي ريگاي نيو زوزانيك دهگريتههر.

پاش تاويك خوي لهبهردهم كومهلي رهشمالدا دهبيتهوه. پيره ميرديكي دهكهويته پيش چاو كه لهبهردهمي يهكيك له رهشماله كاندا جگهره پيدهكات، لهوهدا بووه پرسياريك ليكات، كاتيک چاوي بهكچولهيه كي چاو بهخومار دهكهويته، ههر لهيهكهه ساتهوه عاشقي دهبيته. بهلام نووسهر ههر هيندهي سهبارته بهو ماجهرايه خستبووه پروو، ههروهك ئهوهى لهبيري چووبيتهوه پيشتر چيي نووسيوه، لهپر بابتهكه دهكات بهاسي زيرهكي و زانايي (كرال) لهوازي شهترهفجدا، كهگوايه لهيهكيك لهو دوورگانهي لهدهرئهفجامي جهنگيكي بي نامانفجدا بهدهستي هيناوه، گوهرهپاني گهورهى نيوهراستي دوورگهكهى بهچهشني خانهكاني شهترهفج خهت خهت كردووه تهباشيريكي زور گهورهى لهو كارهدا بهكارهيناوه. پاشان دهسته دهسته پياوهكاني دوورگهكهى بهپيي ژمارهى داشهكاني ههرلايهكي شهترهفجهكه دابهشكردووه.

دواتر بو خوي چوته سهر سهكهويهكي بهرز، تابتاوئيت بهئاساني پانتايي شهترهفجهكه ببينيت. داشهكاني لهسهر ريزكردووه فهرماني داوه ههرهيهكهى سهرو خهفجيريكي نووك تيزيان پيديرئيت، بهلام بهمهريجك كه بهپيي ريساو ياساي

راستهقينهي شهترهفج بچوولن و تنهانهو داشهى كهبوي ههيه داشهكهى بهرامبهري بخوات، دهتاوئيت خهفجهرهكه لهقهپرغهي دوژمنهكهى گير بكات. لهوه زياترم بو نهخويندرايهوهو كتيبهكهه خستهوه شويني خوي. كهههستامه سهري، هيندهي نهمايوو بهرهولاي يهكيك لهكاهينهكان ههنگاوئينم، كه لهو كاتهدا لهكتيبخانهكهدا بوو، تادهرههق بههوي نووسين و نووسينهوهي كتيبي لهوجوره شتيكي لي پرسم. بهلام ههر لهخومهوه پاشگهزبوومهوه. پاش كهميك ئهويم جيھيشت و لهيهكيك لهدهرگاكاني بهرستگاكهوه چوومهدهر. لهبهر خومهوه گوتم(ناكرئيت كرال) ناگاي لهكتيبهكاني نيو كتيبخانهكه نهبيته و يهكه يهكه نهزانئيت چييان تيدا نووسراوه؟!).

لهمشتومري ئهوهدابووم، لهوه تيگهم ناخو ئهو كتيبانه بو چ مهبهستيک و بو كامه خوينهريک دهنووسريته، بهتاييهت لهدوورگهكهدا جگه لهمن و كاهينهكان كهسي ديكه نهبوو كتيب بخوينتهوه. كاتيكم زاني پاسهوانيک و دوو كويله لهدهرگاي بهرستگاكهوه چوونه ژووري، هيندهي نهبرد ههردوو كويلهكه سندووقيكي تهختهي پر لهكتيبيان هينايه دهري، پاسهوانهكesh لهدوويانهوه دهرويشته و تاو ناتاويك تيي دهخورين. ههردوو كويلهكه تاسندووقهكهيان نهگهيانده لاي

که نارە کە، وچانیان نەدا، پاشان هەردووکیان چاویان بپێهێنەو
پاپۆرەیی کە تادەهات لە کەنارە کە نزیک دەبۆرە.

* * *

4

لەو رۆژەدا کە یەکیەک لە کەشتییە چارۆکەدارەکان، لەنیو دەریاکەدا
نەغزۆ دەبوو، یەکیەک لە کاهینەکان باسی کۆترە نامەبەرەکانی (کەرالی)
بۆ دەکردم و گوێی (تائیستاو) لەهیچ ئان و ساتیکدا، کەس ئەو کۆترانە
نەبینیوە، جگە لە دەست و پێوەندو پاسەوانە تایبەتییەکانی نیو کۆشکی
(کەرالی)، بێجگە لەوانیش کەس نازانییە لە کوێدان و کەوێ و چۆن و
لە کوێوە هەڵدەفرێ و دەچنە کۆی. بەلام وەک لە دەستتووسیکی کۆندا
کەوتۆتە پیش چاوم، ئەو کۆترانە بۆ یەکیەجار لەلایەن کۆری کۆرەزای
(شەهەموز) هەوێنراوەتە دوورگە کە. پاش ئەوەی باخچەیەکی تایبەتیان
لەنیو یەکیەک لە کۆشکەکاندا بۆ دروستکراوە، کە بەتەواوی لە دەیان
دارستانی بچکۆلە دەچێت. سەدان درەختی تێدا رووینراوە، دەیان ریزە
چیاو تەپۆلکەو هەڵدێرو شیوو نیشیوی تێدا یە. دیارە ئەو زاناو

پسپۆرانی کە کۆری کۆرەزای (شەهەموز) بەپارەییەکی زۆر هێناوی، تا
بەهەشتە باخچەیەکی گچکەیی بۆ دروست بکەن. دەرەحە
بەخەڵقکردنی زەو کانی و تاقگەو رووباریک لەنیو پراستی باخچە کەدا
بروات، دەستەوسان دەبن، لەبەرئەوەی ناکرێت بەهەشتییکی بۆ ئاو
تەسەر بکری؟ کۆری کۆرەزای (شەهەموز) زۆر توورە دەبیست و
هیندەیی نامینیست سزایان بدات، کە یەکیەک لە زاناکان دەلیت (قوربان،
خەڵقکردنی زەو کانی و تاقگەو رووبار، تەنھا گەورە جادووگەران
دەرۆستی دین؟! کۆری کۆرەزای (شەهەموز) لێی دەپرسیست و
دەلیت (چۆن؟). زانا کەش لەو لەلامدا دەلیت (ئەوەی دەتوانیست رۆح
بکاتە بەری ئەو باخچە بەهەشتە گچکەییەکی ئێوە بە کون فەیه کونیک
زەو کانی تێدا هەڵقوڵیست و تاقگەو رووبار تێدا خوورەیی بیست،
پیرەژنیکی جادووگەرە کە لە یەکیەک لە ولاتە چیاپیەکانی سەر و ولاتی
(کزر) دەژی. دەبیست کەسیکی باوەرپیکراوی خۆت بپیریتە ئەو ولاتە
پاش دەدوانزە مانگیک رەنگە بگاتە سنوورەکانی و ئەو دەمە دەبیست
حەوت شەوو حەوت رۆژان بەپێیان بەسەر پردی (مروخ) دا بپەریتەو،
تادەگاتە بەردەم چیاپیەکی فرە سەخت و رەقەن و دژوار. بۆ پسانەو
کۆلدان و وچان، سی رۆژ و سی شەو پێیدا هەلگەریست و میز بکاتە
حەوت ئەشکەوتی سەرەری، تادەگاتە گچکەترین ئەشکەوتی دووندی
چیاکە. لەوی دەبیست ئیکسیری خوینی ریویی سپی و کیسەلی دەریاو
مارمیلکەیی رەش و کویرە ئەژدیها رۆبکاتە بەردەم زارکی
ئەشکەوتە کەو حەوت جار هاوار بکات (پلکە حەبانی). پاشان دەبینیست،
پیرەژنیکی سەدویەنجا سالی رەشپۆشی چارۆکە لەشانی، فیس لەسەر و

لاڳيره له ملي چاو به كل، هيور هيور له ناو نه شكه وته كه وه به گڼپالليكي له دار گوڼز دروست كړاو دېته دهر. نهو دهمه، نهو كه سهي ناردو وتانه هر چيه كتان گهره ك بېت پي ده لېت و تبي ده گه به نيت. پاشان دوو گچكه پرياسكه ي پر له زيري بو جي ده هيليت و پاشه و پاش به بیده نگی بهر زار كي نه شكه و ته كه جي ده هيليت و ده گه پته وه. پيش گه رانه وهی نهو كه سهي كه ناردو وتانه، ده بينن هم مو نه وهی كه ويستو وتانه ده بيته واقع و به چاوی خوتان ده بيننه وه). كوري كوره زای (شه هموز) به قسه ي كابرای زانا ده كات و نزيك ترين كه سيكي خوی ده نيړته لای پيره نه جادوو گهره كه ی نهو ولاته دووره ده سته و پاش ساليك له چاوه ري بوون، كوري كوره زای (شه هموز) له يه كيك له شه وه كاندا گوڼي له خوره و هاژه ي تافگه و رووبارو ده نگی هه لقو و لپي ناو ده بيت. به په له ده چپته لای باخچه داخراوه كه ی و ده بينيت رووباريك به نيوه راستي باخچه داخراوه كه يدا ري ده كات، له چهند به رزاييه كه وه تافگه ي تي ده رږيت و ليړه و له وي زنه و كاني هه لده قو و لپن. شاگه شكه ده بيت و چهند سه عاتيك ده روانيته سحري نهو هم مو گڼرانه ي كه به سهر باخچه كه دا ديت، سهره تا ماسيه ره نځا وره نځه كاني نيو رووباره كه ده بينيت، پاشان له خونچه كړدن گولـه كيوبله كان ورد ده بيته وه. گهرچي زور چاوه ري پيدا بوون بالنده و ناژه ل و خشوك و ميرووه جوړاو جوړه كان ده كات، به لام ناييبيت و به ناكامي كه ميك خه وي ليده كه ویت. كه رور ده بيته وه برياري هيناي هم مو چه شنه بالنده به كي ده گمهن ده دات، جگه له و كوترانه ي كه ده ميك له وه و پيش له لايه ن كه شتيوانيكی ره شتاله وه پيشكه شي كراوه. تا ئيستاش نه زانراوه

كه بوجي كوري كوره زای (شه هموز) ته نها بالنده ي داوا كړدوه هم مو جوړه ناژه ل و خشوك و ميرووه كاني ديكه ي فهراموش كړدوه؟! هينه نابات ده يان چه شن و جوري بالنده ي عه جايب له قه فه زي ره نځا وره نځا ده گه نه يه كيك له كوشكه كاني كوري كوره زای (شه هموز).

يه كيك له كا هينه كان لهو ده مه دا دم هه لده بيته وه و ده لېت (پاشه قوربان، بهو پييه ي باخچه كه ي جه نابتان باخچه يه كي گچكه كراوه ي ده يان دارستان و سهدان گچكه دره خت و ده يان ريزه چياو ته پوكه وه هه لده پيو شيو و نشيوه؟! تو بلي جيگه ي نهو هم مو بالنده راسته قينه گه و رانه ي تيدا بيته وه؟!). كوري كوره زای (شه هموز) ده لېت (به لام له گه ل نه وه شدا له يادت نه چيت، كه نيوه ي باخچه كه سحر اوييه!). ههر كه به كه م بالنده به رده دهنه نيو باخچه كه، ده بينن وه كه هم مو شتيكي نيو باخچه كه بچووك ده بيته وه و له نيو لقه چروپره كاني دره خته كاندا خوي ون ده كات، ئيدي پاش نهو ده يان بالنده بهر ده دهنه نيو باخچه كه كه ههر هم مو يان به هه مان چه شن بچووك ده بنه وه. به لام پاش نهو ي كوتره كان به رده دهنه باخچه كه وه، ده بينن وه كه خويان ده مينه وه وه كه بالنده كاني تر گچكه نابنه وه. كوري كوره زای (شه هموز) ده په شو كيت و پاش مشتمر پيكي زور له گه ل گه و ره كا هين و ده ست و پيوهنده كاني ده گاته نهو قه ناعه ته ي كه سحرو نه فسووني كوتره كان، زور له وه به هيز تره كesh و سحري باخچه بچوك له كراوه كه كاريان تيبكات. نهو كوترانه وه كه له وينه يه كي به ده ست

کیشراودا بیندوموه، دريژکۆلهو تهشيلهیی و بالدریژن، رهنگیان بهرهنگی لم دهچیت، لهجیی دهن دووک لچ و لیوو قهپۆزیان ههیه، قاچهکانیان دريژو وهک بنیادهم پینج ئهنگوستی پیوهیه. لههه مووشی سهیرتر ئهوهیه که وهک کۆتری دیکه هیلکه کهر نین و وهک ژن دهزین، که جووچکه کانیان لهسکی دایکیان دینه دهه. دهم دهنین بهو گروانانوه که له گهر دنی کۆتره دایکانه وه به چه شنی موولولهی خوین شۆر بوونه ته وه رهنگی شیر که شیان سووریکی مهیله و شه رابییه). پاش ئهم باس و خواسهی کاهینه که هه موو ئه و کۆترانه و به بهر هاته وه که هه چیان له و کۆتره نه بینراوانه ی دوور که که نه ده چوون. ئیواران هه لمده فراندن و بۆ چهند سه عاتیک دهمروانییه چه شنی فرین و ئاسمان ته ی کردنیان هه ره هه موویان رهنگیان ته لّخ و بۆر بوو.

زۆر بهرز ده فرین و له بهر چاومدا ده بوونه پنتیکی رهش، که له و ساته دا بیر کردنه وه و راما و تیفرکینم راده وه ستاو سه زی فرین و به بالنده بووم تیدا ده بزوا. ئه و ئاسمانه ی که من لیی ده ترسام ئه وان بی سلهمینه وه باله کانیان تیدا راده گرت و خۆیان ده دایه بهر ته و ژمی ئه و بایه ی، که چۆن ویستبا ئاوی ده برد. که ده نیشتنه وه له شوینی کدا هه لده کوورمان، حوزنیکی سه یرم له چاوه کانیا دا ده بیینییه وه. حوزنیکی شاره و په نهان که دنیا یه ک چه کایه ت و سه رگوزشته ی له خۆ ده گرت. چه ند م چه ز ده کرد زمانیان هه با و شتیکیان له و چه کایه ت و سه رگوزشته نه بۆ گیرابامه وه، چهند خۆش حال ده بووم گهر زاریان گۆی کردبا و چهند وشه یه ک یان ته نه ته ت نه نه ا وشه یه کیان به من گوتبا.

ده مزانی ئه و شتانه ده زانی که من نایزانم و عه قلم په ی بی نابات، ده مزانی ئه وان ئه و دنیا نه بینراوه دهنن که من نایبینم!

گهرچی هه رگیز بیرم له وه نه کردبووه که جیان به یلم، به لام له یه کی که له ئیواره کاندایه که خه ریکی هه لواسینی به یان نامه یه کی نه یینی یه کی که له لای نه نه کان بووم که به ته وای نه مده ناسین و له بهر خاتری براده ریک ئه و کاره م گرتبووه ئه ستۆی خۆم، هیشتا که به یان نامه که م به ته وایی به دارتیلی یه کی که له کۆلانه کانی شاره وه هه لنه واسیوو، که دوو خه فیه له پشت دیواری که لاوه یه کی نزیکه وه لییم ده ره پهرین و ده ستگیریان کردم.

ئیدی پاش سالانیک، که له زیندا دا برده سه ر، له به هاریکی بارانا ویدا چه شامه تی که له خه لکی ئه و شاره ی که تیدا ژیا بووم هه ر هه شتا قه قلی چل ده رگای زیندا نه که یان شکاندو ئازادیان کردین. که چوومه مالی، هه یچ یه کی که له و کۆترانه م نه بیینییه وه که پیشتر رامگرتبوون، شوینه واری کولانه و هیلانه کانیشیانم نه که وته بهر چاو. وه ک جاران که له ده رگا سه ره کییه که ی خانوه که ی با پیرمه وه چوومه ژووری، خۆم له با خچه که دا نه بیینییه وه، به لکو خۆم له نیو دالانیکی به رفراوانی دوورو دريژدا بیینییه وه، که به هه یچ ته وای نه ده بوو. پاش والا کردنی چوار ده رگای شه ق و شرپ گه یشتمه نیو ئه و ژووره ی که سالانیکی ته مه م تیدا بردبووه سه ر، پیش هه موو شتیکی روانیمه ئه و وینه یه ی (نه و)، که به قه له میکی سوور له سه ر رووی پیشه وه ی که نه تۆره سپیه که کیشابووم، به لام سه یر له وه دا بوو، گهرچی پیشتر ژووره که م به ر ژوی

رووناكيش تاريك و نووته ك بوو، كه چي له و كاته دا رووناك دهاته
پيش چاوم. نيدى له و رژه وه كۆتره كانم، له يادى هه ر سألر ژيكي نه و
نيوه رژه ي كه تيدا ئازاد بووم، به شيكي زنده خه ونه كانيان
دا گير ده كردو له شوييكي فيكرو زه ينمدا هه لده كوورمان. چاوه كانيان
ههروه ك جاران حوزنى لى ده بارى و جگه له وهش جار جاره هه ستم
به بهر بوونه وهى دلۆپه فرميسكيكي خويناوى ده كرد كه پيم وابوو
له چاوى به ته مه نترين كۆتر يكم به ريته خوار.

* * *

هه ر كاتيک كه پيم ده نايه نيو بيناي ژماره جهوت و له ده ر گاكه يه وه
ده چوومه ژوور، گرهي بۆنيكي ناخۆش و دژويـن پر كي ده كرد،
به چه شنيك له و كاته دا واده اته پيش چاوم كه رهنگه بوويتمه جرج و
خۆم له زيراييكي پر پاشه رۆكى بنياده مان ناييت. بۆنى نه وشادرو يۆريا
چاوميان ده چووزانده وه، بۆنى رۆنى سووتاوو چه وري و به زو پيوى
هه لقرچاو له هه موو گۆشه و سووچ و په نايه كي نيو بينا كه وه ده اته.
بۆنى نارهنقه و هه لم و هالاوى خه ستي تيكه ل به گازى ميسان، له بنميچي
ژوورى فرنه كه دا چر ده بوونه وه و پاش ئه وهى به چه شنى ده بان دلۆپه
ئاوى ليخن و پيس، ليرو له وى بۆ تاويك خويان به بنميچه كه دا
هه لده واسى، وه ك دلۆپه كردنى ساپيته يه كي گليني دواى بارانيكي

به خوو، به رده بوونه وه و ئيقاعه ده نكيكي بيزار كه ر له كه وته
خواره وياندا ده اته گويم.

ژوورى فرنه كه، ژووريكي لاكيشه يي گه و ره بوو، فرنه كه ده كه وته
به شى بنه بانى ژووره كه، له چوار پينج لاوه بۆرى گازى بۆ راكيشرابوو.
ده رگاي فرنه كه له پارچه پليتيكي گه و ره پيكه اتبوو، به ده سه ته ينان
به دوگمه يه كي سووردا بۆ ناوه وه ده كرايه وه. چوار دوگمه ي
ره نگاو رهنگ له ملاو ئه ولاى فرنه كه دا هه بوون. كه بۆ يه كه مجار چوومه
نيو ئه و ژووره وه، نه مده زاني به ريكه وت له و ساته وه خته ي من له و يدام
جه سته ي كۆيله يه ك ده هينريته ئه وى و له بهر چاومدا ده سووتيريت.
كه رجي جه سته ي كۆيله كه م بينى له سه ر سه ديه ك راكشاوه و چوار
پاسه وان بۆ ژووره كه ي ده هين، هه ولى چوونه ده ره وه م دا، به لام ئه و
كاھينه ي كه له دواى كۆيله مردوه كه وه ربي ده كرد نه يه يشت و به پال
هيناميه نيو ژووره كه. كاھينه كه ده ستي برد بۆ دوگمه يه ك و ده رگاي
فرنه كه ي والا كرد، پاشان چوار پاسه وانه كه جه سته ي كۆيله كه يان
به سه ديه كه وه له فرنه كه نا، به چه شنيك كه سه رى كۆيله كه رووى
له ناستي ده رگا والا كه بوو. چوار پاسه وانه كه، پاش ئه وهى ئيشى
خويانيان جيه جي كرد، به هيمنى كشان وه بۆ به شى خواره وهى
ژووره كه. له كاتيكد كاھينه كه خه ريكي توند كردنه وهى سه ره وانه ي
يه كيك له بوتله گازه گه و ره كانى گۆشه يه كي ژووره كه بوو، له جه سته ي
كۆيله كه چوومه پيش و كه وتمه سه رنجدانى روو كاري ژه نك گرتوو.
له وه دابوو بكشيمه دواوه، كاتيک هه ستم به ليدان دلى كۆيله كه كرد،

زیاتر لئی نریک بوومهوه جوولہ جوولئی پللووه داخراوه کانیم کهوته بهر چاو، دهستیکم بو نیوچهوانی برد، گرم بو، توند راموه شانده بهشله ژانیکه وه چاوه کانی کردهوه زهق زهق تیی روانیم، له وه دابوو کهبانگی کاهینه که بکه م و تیی بگه یه نم که جهسته ی نیو فرنه که زیندووه، له پردهستی گرم و به چه شنیک تیی روانیم، که بو ساته وه ختیخ له شوین خوم سربووم. هیدی هیدی قه تماغه ی ژهنگه کانی ده موچاوی ده ورین و به دهیان شیوه ده یویست له وه حالیم بکات، که نه ده کرا بیلیت؟! به مه بهستی هیمن کردنه وه ی، دهستیکم خسته سهر دهستی و سهری ره زامه ندیم بو له قاند، به هیمنی کشامه دواوه وهرو که هیچ نه بوویت به چیچکانه وه له سهر عهردی ژوره که دانیشتم. کاهینه که پاش توند کردنه وه ی سهره وانه ی یه کیخ له بوتله گازه کان و پشکنیی یه ک دوو بوری، که پیده چو له به کیکیانه وه که میکی نه و گازه دزه بکات، که سهری بنیاده می وه گیتز دهینا، ئاماژه به کی بو یه کیخ له پاسه وانه کان کرد، بی سی و دوو، دوو تاکی په نجهره گهره که ی خسته سهر پشت. پاشان کاهینه که فرنه که ی گرداو پیش نه وه ی دهست به و دوگمه یه دا بهینیت که دهر گای فرنه که ی پی داده خرا، بزیه کی ئاسایم له سهر لیوی کویله که بینده وه.

گهرچی هه تا کاهینه که فرمانی به پاسه وانه کان دا تا دهر گای ژووره که بخه نه سهر پشت و ریگه م پی بدن که بروم، ههر به ته می بیستی دهنگی نالو نرکه یه کی نه و مرؤفه بووم که له نیو فرنه که دا ده سووتا، به لام تا دهر گای ژووره که شم به جیهیشت و چومه نیو هۆله

گهره که ی ته نیشی گویم له هیچ دهنگیک نه بوو، جگه له دهنگی نیله نیلی ناگره که. له بهشی سهره وه ی هۆله که دا وینه به کی گهره ی (کرال) هه لواسرابوو که له ژیریدا ته له فریونیکی بچکوله ی رهش و سپی له سهر میژیکی ته خته دانرابوو. له سهر یه کیخ له کورسییه کانی به رامبه ر به ته له فریونه که دانیشتم و که وتمه ته ماشا کردن و گویترن له نویترین وتاریکی نه و رۆژه ی (کرال).

دهنگه گر که ی تانیوه ی وتاره که تینوو تاوی ده دایه رسته و وشه بیماناکان، پاشان به دهنگیکی مینگن و زیقاو له دریژه ی دایه و تا ته وابوو. جگه له (دهر چوونی بریاری ژماره چوار هه زارو سه دو په نجا) که ده بوو ههر له و رۆژه دا جیه جیکریت، هیچی تری لی حالی نه بووم. بینای ژماره حه وتم جی هیشت و به مه بهستی بینیی چۆنیه ی جیه جیکردنی بریاری ژماره (چوار هه زارو سه دو په نجا) به ره و گۆره پانی بهشی خۆرئاوای دوورگه که ملم نا. تاگه یشتمه نه وی کویله نیرینه کان، به پیی ژماره کانیا یه ک له دوا یه ک ریزیان به ستبوو. (کرال) و پاسه وان و ده ستویوه ند و کاهینه کان، گه یشتنه نریک په یکه ری پیساره پۆشته که ی سهر نه سپه بی سهره که. (کرال) پاش سلاو کردن و دهست راوه شاندنیکي که مخایه ن، به سه کۆکه دا چووه سهری و تاویک وه ک په یکه ر له جی خۆی راویستا. پاشان یه ک دوو جار کۆکی و به دهنگیکی تیکه ل له گری و زیقنی گوئی (ههر نیستا بریاری ژماره چوار هه زارو سه دو په نجا جیه جی ده کریت). ههر یه کسه ر بریاره که جیه جی کراو گشت کویله نیرینه کان جلکه کانیا ن دا که ندو رووتبوونه وه. پاش

ئەوئى گەورە كاهىن، چەند دىيىكى كىيىكى كۆنى خويىندەو و چەند دۆپە ئاويكى نىو شووشەيەكى مەيلەو شەرابى لەبەردەم سەكۆكەدا رۆكرد، پاسەوانەكان سەرو مەكىنەيەكى رىشتاشىنيان دايسە دەست كۆيلەكان. بەرپرسي پاسەوانەكان بەئامازە كوردنيك تىي گەيانەند كەدەيىت دەست پىيەن. كۆيلەكان زۆر بەخيىرايى كەوتە تاشيني مووكان لەشيان، ھەر لەپوزيانەو دەستيان پىكرد، تاگەيشتنە تاشيني مووى تەپلەسەريان. نەدەكرا بەو خيىرايى و پەلە پروزيە، زۆر شويى جەستەيان بريندار نەكەن؟!

پاش ئەوئى ھەر ھەموويان لەتاشيني گشت مووكان لەشيان بوونەو ھەريەكەى لەچەند لايەكەو جەستەى خويانيان زامداركرد، بەئامازە كوردنيكى بەرپرسي پاسەوانەكان يەك لەدواى يەك بەرەو دەرياكە كەوتە رى و پاش ئەوئى گەيشتنە ئەوئى، يەكە يەكە خويان لەسوئراوى دەرياكە ھەلكيشاو دواتر جلكە كۆن و پىلاوكانيان كۆكردەو لەكەنار دەرياكەدا گريان تىبەردا. پاشا پاسەوانەكان سەرو دەستى جلى نوئى و جووتى جزمەيان دا بەھەريەكەى لەكۆيلەكان، كەدەبو بەخيىرايى لەبەرى بکەن و بگەرنەو بۆ سەر كارەكانيان.

* * *

پاش ئەو رۆژە دوورو دريژەو لەشەودا، درەنگ وەختانيك چاوم چوو خەو لەخەومدا، بەيئەوئى كەبزانم چى دەكەم، بەپىيىكى گەورە دەستى راستى پەيكەرى پىاو پۆشتەكەى سەر ئەسپە بى سەرەكەم وردو خاش كرد.

پاسەوانەكان سەر قوللە بەرزەكان چوار دەورى كۆشكەكەى (كرا) بەدووربينە يەك لولەيە كۆنەكانيان لىم ورد دەبوونەو. ھىندەى نەبرد، ھەرھەموويان كەوتە شاوور لىدان و ھاواركردن. لەحەژمەتا بەرەو ئەو بينايە ھەلھاتم كەكۆيلەكان تىدا دەحەوانەو، لەيەكەى لەديوارەكانىيەو خۆم كرد بەناو بيناكەدا. بۆنى نيوگەلى گەنياو بۆن ترشاو بۆن رشانەو بۆن پاى كەرووايى و پۆقوايى و بۆگەن، بۆشايە بى كەلويەلەكانى نيو بيناكەى پركردبوو. لەو دەداو كەخۆم لەژىر يەكەى لەپەتۆ چلكەكانى پال يەكەى لەكۆيلەكان بشارمەو كەپاسەوانەكان ھاتنە ژوورو دەستگريان كردم. لەچاوتروكانىكدا منيان گەيانە بەردەم دەرگای ژوورى فرەكە، كە لەو ساتەدا ھىچ بۆن و بەرامەيەكى لى نەدەھات. كەپالان پىوئەنام و لەدەرگای ژوورى فرەكەو چوومە ژوور، سەدان وىنەى لىكچووى كۆيلەكانم كەوتە بەرچاو، كە بەسى لای ديوارەكانى ژوورەكەو ھەلئاسرابوون. لەجى فرەكەو لەبن عەردەو ئاو ھەلدەقولاو بەئاراستەى بنەباى ژوورەكە رىي دەكرد. بەدەورى سەرچاوە ئاوەكەداو بەبەرزى مەترو نيويك ديوارىك دروستكراو، كە بەچەشنى جۆگەلە ئاويك كەپانيەكەى نزيكەى مەتريك دەبوو، ديوارە رووخاوەكەى بەشى سەرەوئى ژوورەكەى دەپرى و تاچاو پرى دەكرد

دریژ ده بۆوه. پاسهوانه کان تابووتیکیان هینایه نیو ژووره کهو له سهر عهرد که دایانا، به زۆر منیان خسته نیو تابووته کهو سهره کهیان نایه وه، پاشان کهوته بزماریژ کردنی سهری تابووته کهو سواغ دانی کون و کهلین و درزی مابهینی تهخته کان به ماددهیه کی تاییهت. نه وه نه دهی نه خایاند تابووته کهیان بهرز کرده وه به له سهره خۆیی فریایان دایه نیو جۆگه له ناوه که، که هیچ شلپ و هوریکیی لی هه لئه ستاو هه ره یه که سهر تابووته کهی نایه پیش خۆی و له ژووره کهی برده دهر. به لام ههروه ک نه وهی نه خرابیهته نیو تابووته کهو ناوی جۆگه له که نه یردیته، له پشت پاسهوانه کانه وه له جۆگه له ناوه کهم دهر وانی. پاسهوانه کان که ژووره کهیان جیهیشت، به ته نهیشتما رته بوون و ههروه ک نه وهی که نه یاندییته ژووره کهیان جیهیشت. له بهر خۆمه وه گوتم (تۆ بلیی کلای سه خره جندهم له سهر ناییت و ئیدی نه بیریم). به په له پیشیان که و تمه وه و له بهر دهم بینا که دا که و تمه چاوه ریکردنیان، به لام جاریکی تریش به ته نهیشتما رته بوون و نه یانبینیم. چوومه نیو په رستگا که و هیچ کامیک له کاهینه کان نه یانبینیم. چه ندیم ویست دهم هه لئینه وه و به ده نگمدا له بوونم ناگادار بن، به لام هه رچه ندیم کرد چرپه م بۆ نه کرا، ههروه ک نه وهی له ویدیوی زارمه وه گهروو و قورقور اگه یه ک نه ییت، تاده نگیکیان لی بیته دهر. زۆر به توندی پالیکم به گهوره کاهینه وه نا، به لام هه ر به خۆی نه زانی و ههستی به هیچ نه کرد.

نهمه زانی خۆشحال و کامه ران بم، به وهی که نه یانبیریم، یان نار ههت و در دۆنگ؟! له وه دابوو له فیکران رۆچم، که هه ر له خۆمه وه راره وه نه ینبیه کهی نیو په رستگا کهم وه بیر هاته وه.

حهزو ناره زووی بینینی باخچه داخراوه کهی نیو کۆشکه کهی به شی خۆر ناوی دوور گه که، پالپوه نه ریکیی راسته قینهی گه رانم بوو، به شوین راره وه نه ینبیه که دا، به و بییهی که هه ر کاتیک هاتبایه تمه نیو په رستگا، جگه له ژووریکیی دهر گا گه وهی کلۆم دراو ریم پیده درا سهر به هه موو ژووریکیی تری په رستگا که دا بکه م، هه ریویه پیم وابوو که ره نگه راره وه نه ینبیه که له پشت دهر گا گه وه کهی نه و ژووره وه ده ست پیکات. چوومه به رده م دهر گای کلۆم دراوی ژووره که که دوو کاهین له ملاو نه ولای دهر گا که دا راویستابوون وه ک تارماییه ک به نیو په راستیاندا تیپه ریووم و دهر گا که م بری و چوومه ژوور. سهره تا خۆم له نیو راره ویکیی تاریک و نوته کدا بینیه وه، پاش ماوه یه کی که م له ری کردن، یه ک دوو قوتیلهی داگیر ساوم بین، که له ملاو نه ولای دیواره کانی راره وه که دا هه لئاسرا بوون. تا گه یشتمه لای پیلیکانه دوورو درێژه که ته نها شش پاسه وانم که و ته به رچاو که هه ریبه کهی له په نایه کدا هه لکوور ما بوو، پاش نه وهی زۆر به خیرایی پیلیکانه دوورو درێژه که م بری، خۆم له سهره تای راره ویکیی تر دا بینیه وه، که له وهی پیشوو ته سک و ترووسکتر بوو. دواي نه وهی نه ویشم بری، بۆ جاریکی تر به سهر پیلیکانه یه کی له وهی پیشوو دوورو درێژتر دا سه رکه وتم، که به هیچ ته واه نه ده بوو.

پاش شه که تی و ماندووبوونیکی زۆر خۆم له به رده م دهر گای گه و ره ترین هۆلیکی کۆشکه که دا بینیه وه بۆ تاویک غه لبه غه لیک له پشت دهر گا که وه هات، دوو پاسه وان دهر گا که یان والا کردو له سهر پشت جییان هیشت و رۆیشتن. هه ر که چوومه ژوور خۆم له به رده م

باخچه داخراوه که دا بینیه وه که تیشک و رهنک و ترووسکاییه کی نه فسووناوی که میک به بهرزییه وه دهره وشایه وه ناوی چاوی دهره. ههر دواي نه وهی که چوومه نیو باخچه که و چند ههنگاو یکم نا وه که هه موو شتیکی نیو باخچه که بچووک بوومه وه. سه دان بالندهی رهنگاورهنگ نه چل و نهوچلیان ده کردو دهانجریواند. پۆلک که نسهمی دهنووک بچووک، ناسمانیان تهی ده کرد و سنگیان له ره شه بایه هه لده سوو، که تاویک بوو هه لیکردبوو.

گهرچی له سه ره تا دا بهرگی توندیی ره شه باکه یان ده گرت و توانستیکی بیوینهی فرینان هه بوو، به لام هیندهی نه برد به بالشکاوی و به بهرپروبال هه لپروو کاوی دابارینه خوار، به چه شیک پیده چوو زور له وه زیاتر به ناسمانه وه بووین، که من بیندبووم. یه ک دووانیکم له وه که نسمانه هه لگرت وه که له بهر پیمدا که وتیون، جگه له شکانی باله کانیان چاوه کانیشیان هاتبوونه دهر. نه وندهی نه برد ره شه با زور به هیزو تونده که که وته ویزه ی دارو درهخت و نه مام و رووه کی باخچه داخراوه که وه هیندهی پی کرا ژماره یه کی زوریانی له بهر هه لقه ند. دواتر چیاو ته پۆلکه کانی کرده خۆل و پاش نه وهی بردیه ههوت ته به قه ی ناسمان به چه شنی خۆلبارانیکی چروپر دایاران. پاشان ههروه که نه وهی رووباره که ی وه بیرهاتینه وه له به شنی باشووری رووباره که وه به ره و باکوور که وته ته کاندان و ماسی و به ردو زیخ و قه وزه کانی نیو رووباره که ی به چواره وری خۆیدا تووره هه لدا. به ماوه یه کی که م ناوی له رووباره که دا نه هیش و گشت شوین و جیگه یه کی باخچه که ی کرده یه کپارچه قوورو لینه که تاته ژنومی تیدا رۆجوو بوو. که ویستم

ههنگاو هه لپیم پیلاره کانم له نیو قووره که دا جیمو به پی پهتی ههرچۆنیک بوو خۆم گه یانده دهره وهی باخچه که، له شوین خۆمدا هه لئروشکام و وچانیکم دا. که هه ستامه سه ری هه ستمکرد به قه باره وه که خۆم ل هاتۆته وه و گه راومه ته وه بۆ دۆخی جارام.

به مه به سستی بینیی دوا دیمه ی باخچه که، ناوړیکم بۆ دواوه دایه وه، به لام نه وهی که بینیم به ته واوی سه رسام و په شوکاوی کردم، چونکه هیچ باخچه یه کم نه هاته پیش چاو، له شوین جیگه ی نه شوینه ی که پیم وابوو باخچه که ی له سه ر دروست کرابوو، په یکه ره یکی گه وری له مه رمه ر دروستکراوی (کرال) م که وته بهرچاو. له بهر خۆمه وه گوتم (تو بللی هه ر له بهر ته دا باخچه که نه بووین و نه مینین، هه موو نه وهی که ماوه یه ک له مه و پیش پیم وابوو ده بینیم، ته نها ساته وه ختیکی خه ون بووین؟!). به لام سهیر له وه دا بوو، پیه تی بووم و پیه کانیشم قووراوی! له وه زیاتر له هۆله که دا نه مامه وه و چوومه نیو زووری ناژه له مۆمیاکراوه کان، که ده یان جۆری مۆمیای ناژه لی کیوی تیدا بوو، که به کیکیان له هه موویان عه جایتر بوو. گهرچی که میک له گورگ ده چوو، به لام که ده تر وانییه په له په له یی که وله که ی پلنگیکت ده هاته پیش چاو، چاوه کانی چاوه گورگ و که له کانیشی که له ی پلنگ بوون. به لام بچم و شیوه ی ناژه له مۆمیاکراوه کانی دیکه له چاو ناژه له عه جایه که دا ناسایی بوون. نه ویم جیه هیش و چوومه نیو کتیبخانه یه کی گهره، که جگه له پینج کتیب هیچ کتیبیک له ره فه کانیدا نه بوو. سیانیان تایهت بوون، به جۆرو چه شن و شیوه کانی وتار خویندنه وه. دووانه که ی تریشیان باسیان له چه شنه کانی نه شکه نه دان و سه پینه وهی ده ماغ ده کرد.

سەر جەم رەفە بەتالە کانی کتییخانە کە بەوینە ی (کراڤ) پراپوونەو، کە لەهەموو وینە کاندای ماسکە کە بە دەموو چاوە بوو. پاش ئەوێ کتییخانە کەم جیهیشت، بەپیلیکانە یە کدا سەرکەوتم و خۆم گەیانە دە نەۆمی دوو، کە ژمارە یەکی زۆر لە دەست و پیوەندەکان لەو نەۆمەدا بەرپاوەراندن و بەرپووەردن ئیشوکارە کاندەو سەرقال بوون.

کۆمەڵی خزمەتکارو کارەکەری کەشەفی بە دەست بەرەو هۆلیکی زۆر گەورە ی نەۆمی دوو ملیان دەنا، و دەوویان کەوتم و بەدوایاندا چوومە نیو هۆلە کە. کێژیکی بالا بەرز، کە کراسیکی شیفۆنی پەرپەرە ی لە بەردابوو، لە بەردەم تیپکی مۆسیقادا راوەستابوو. پاش ئەوێ کورپیکی گەنج کە کەمانچە یەکی بە دەستەو بوو ناماژە یەکی بۆ مۆسیقاژەنەکان کرد، هەموویان لە یە ک کاتداو پیکەو کەوتە ژەنی نی ئاوازیکی بە جۆش، هەر یە کسەر کچەش کەوتە سەماکردن و گۆرانی گوتن. گەرچی ریتمی گۆرانییە کەو چەشنی سەماکە ئاسمان و ریسمانی فەرق بوو، بەلام کچە تابلی دەنگی خوش بوو، جگە لەو تەرزه سەمایە ی کە دەیکرد، زیاتر بەپیکە خواردن و هەلسانەوێ ماریکی زامدار دەچوو. لە گەل بەرزبوونەوێ دەنگی ئیقاعی مۆسیقا کەدا کچە پر بە دەم و بە جەشێک دە یقیژاند کە تا ماوێ کیش هەر سەدای ئەو دەنگەم دەهاتە گوێ.

(کراڤ) لە سەر کورسییە کە ی بەنقیم و عاج و زیرو زیو نەخشینراوی زۆر قەشەنگ، چوارمشقی دانیشتیوو، لە دەستە راستییەوێ میژیک دانرابوو، کە زۆر بە ی چەشن و جۆرە کانی شەراب و میوێ هەنگوین و گوشتی لە سەر بوو. لە دەستە چەپیشییەوێ کورسییەکی

تایبەت بە دانیشتی ئەو کچۆلەنە هەبوو (کراڤ) بۆ خۆی دەستیشانی دەکردن.

(کراڤ) لە جیبی ماسک، پەرۆیەکی ئەستوری رەنگ رەشی بە دەموو چاویدا دا بوو، کەندە کرا لە پشت ئەو پەرۆیەوێ هێچ بێنیست. کچە سەماکەرە کە کەمۆسیقا کە خاوە دەبۆو بە دەم سەماکردنەوێ دەچوو بەردەمی (کراڤ) و پشتاویشت خۆی بە سەر (کراڤ) دا دەشکاندەوێ بە جەشێک کە مەمەکە کانی بەرپەرۆکە ی دەموو چاوی دەکەوتن. هەر لە سەرەتای سەماکردنییەوێ، کچە مەمەکە کانی لە مەمەکدانە کە ی هاتبوونە دەرو لە هەموو بەشە کانی دیکە ی جەستە ی زیاتر دەبزووان. مەمەکە کانی درێژکۆلەو باریک و چرچ و بۆربوون، جگە لەو تۆپەلە مووێ درێژانە ی کە هەردوو گۆپکە کانی داپۆشیبوون هێچ جوانییەکی ترم لە مەمەکە کانیدا نە دەبینییەوێ. بە مەبەستی دینی دەموو چاوی (کراڤ) بە چەند هەنگاوێک خۆم گەیانە لای کورسییە کە ی و لە نیو خۆمدا هەر لە نا کاو برپاری هەلدانەوێ ئەو پەرۆیەم دا کە دەموو چاوی پی داپۆشیبوو. یە کسەر دەستم بۆ پەرۆکە بردو هێچ بە دەستەوێ نەهات، زیاتر دەستم لی بردنە پیش و پەنجە کانم لەو دیوی سەریەوێ هاتنە دەر. هەرپاش ئەو، هەموو ئەوێ کە تا ئەو کاتە ی بێندبووم، لە بەرچاومدا ون بوون و نەمان. بە دەست لیدانێک سیحری ئەو ساتەوێ ختەم بەتال کردبۆو. پاشەو پاش گەرامەوێ بە هەمان رێگادا کە لیوێ هاتبووم چوومەوێ نیو پەرستگاکە. پاش کە میک وردبوونەوێ لە سیمای گەورە کاهین کە لەو کاتەدا لە لێپی دەستە راستی خۆی دەروانی. بە کاوێ خۆ پەرستگاکەم جیهیشت و پاش ئەوێ سەد مەتریک

دوور که ونه وه، له بهر خومه وه گوتم (تو بلې به راستی سهد مه تریک له پهرستگاهه دوور که و تېتمه وه و نه وهی که له نېستاشدا ده بېنم خه ون نه بېت؟!).

* * *

5

به مه به ستي دوزينه وهی نه و نه لقه ونه ی که نېستاو رابردووی ياده وه رييه کاغی پېکه وه گری دده، ده یان چه شن و جوړی حه کايه تی جيا جيام، له خه يالی خومدا خولقاند بوو، که ههر هه موویان به شیک بوون له و حه کايه ته دوور دريژانه ی داپره م، که له شه وه کانی زستاندا بو ی ده گېرامه وه. هه ميشه حه کايه ته کانی له هيچه وه ده ستیان پېده کردو له هيچيشدا کوتاييان ده هات، که زور له سهرگوزشته و به سهرهات و حه کايه ته راسته قينه کانی ژيانی من ده چوون.

داپره م پېش گېرامه وهی ههر حه کايه تیک، فه قيانه کانی توند ده کرده وه و ميخه کبه نده که ی ملی بون ده کردو فيسه که ی سهری راست ده کرده وه، پاشان پرياسکه که ی ده رده هينا، که پر بوو له موورووی عه جايب و چند پارچه زيرو و ياقووتیک که به دريژايی سالانی ته مهنی کوی کردبوونه وه. دوا ی نه وهی که له سهر ده سته سړيکی ناوړيشمی گول گولي هه لېده رشتن، به خيرا یی ده که و ته ژماردنيان، دواتر زور به وړدی ليان ورد ده بووه و به که به که ی مووروه کانی پيشان دده دام و بو ی وه سف ده کردم. سپيه که یان مووروی

رزق و زهرده که یان مووروی به خته وهی و شينه که یان مووروی چاوه زارو ره شه که یان مووروی عه قل و قاوه ييه که شيان مووروی ته مهن دريژی بوو. پاش نه وهی ده يخسته وه نيو پرياسکه که، نايه تيکی دوورو دريژی به سهردا ده خویندن، زاری پرياسکه که ی توند شه ته ک ده داو له بهر کی که واکه يدا هه لېده گرتن. نیدی ده ستي ده کرد به گېرامه وهی حه کايه تيکی نوی، که هيچ کاميکیان له حه کايه ته که ی پېشووتری نه ده چوو. به دريژايی نه و ماوه یی له ژيانيشدا بوو هيچ کاتيک حه کايه تی لی نه برا، نه مه جگه له گېرامه وهی سهرگوزشته و ماجه رای ژيانی که سانيکی ناودارو ناسراو.

جاريکیان باسی که سایه تيه کی زور گرنگی نه و شاره ی بو کردم، که سالانېکی ته مه غم تيدا بردبووه سهر. پاش نه وهی سه ددجار خوی کرده قوريانی نه وزاته، هه ناسه ييه کی قوولی هه لکېشاو گوتی (کوری خوم، نه و له سهرده می پېش بنياتانی نه م شاره دا ژياوه، له وده مه دا شار ته نها يه ک گچکه گهره ک بووه و ناوی -مه له کا- بووه. هيچ زاتيکی موباره کی نه م دنيايه هينده ی نه و بالا به رزو ده موچاو نورانی و سوورو سپی و ده ست و زمان پاک و بهر حم و به به زه یی نه بووه. هيچ زاتيک وه ک نه و نه يتوانيوه له زماني ته يروتوو نازه ل و ده عباو جانه وه ره کان تيگات. نه و له ژيانيدا گوشتي هيچ گيانداريکی نه خواردوه و تاک و ته نيا له خانوويه کی نزيک جيتر که که ی نېستايده ژياوه. تابليی خانوويه کی فره ح و دلگيري هه بووه، که چواردوره که ی باخچه بووه و سه دان جوړو چه شنی گول و گولزارو رووه کی ده گمه یی تيدا بووه، جگه له و دره خته بونداره جوړاو جوړانه ی که بالنده و ته يرو تووه کان

هیلانهی خویانیان له سهر چی کردوو. بالنده کان نه ک ههر له سهر
 عهردی حهوشه که، به لکو له سهر له پی دهسته موباره که کان ی
 سلهمینه وه و ترس، دان و ههرزنیان خواردوو. له پشت خانوو که شیه وه
 گهوریکی فراوان و گهورهی بۆ ههموو نه و ناژه له نه خوش و سهقهت و
 پیرانه دروست کردوو که له پای خوا له خاوه نه کان کرپونه ته وه و
 له سهر برین قورتاری کردون. ده گیر نه وه و ده لێن: لهیه کی که له شه وه
 زۆر ساردو سامناکه کاندای زاتی موباره کی گویی له دهنگی لوورهی
 گورگ و دهنگی پی کۆمه لێ کارماز بووه، که چۆته ده ری کارماز
 تۆقیوه کان له سهری کۆلانه که دا بینوه، که نه یانزانیوه له تاو نه و
 گورگانهی که وه دوویان که وتون چی بکه و رووبکه نه کوی. نه ویش
 بی سی و دوو ده رگای حهوشه که ی بۆ خستوو نه ته سه ریشت.
 ههروه ک نه وه ی پیشتر کارماز که کان نه ویان ناسیبیت، ههر یه که سهر
 ملیان به ره ولای نه و ناوه و له ده رگای حهوشه که وه چوونه ته ژوور. پیش
 نه وه ی بجینه ژووره وه، گورگه کان گه یشتوو نه ته ئاست ده رگای
 ماله که ی و چوار دهوریان داوه، به لام نه یانویراوه له وه زیاتر لپی بچه
 پیش و له پر به خۆدا شکاونه ته وه. ههروه ک نه وه ی دهنگیک له ناوه وه
 پی گوتیبت، نه که نه له و زاته بچه پیش، ههر بۆیه پاش نه وه ی
 ترووسکه ی په شیمانی له چاویاندا بریسکاوه ته وه، پاشه و پاش
 کشاونه ته وه و دواتریش زۆر به خیرایی له و ناوه دوور که وتوو نه ته وه، نه و
 بۆساتیکیش له بهردهم گه له گورگه که دا ههستی به ترس نه کردوو وه هیدی
 و له سهره خۆ تی روانیون. به ره به یان کارماز که کان بردۆته نیو
 گهوره که ی دیوی پشته وه ی خانوو که ی و تا به هاری له ویدا

رایگرتوون و به ههموو چه شیک ناگای لیان بووه و باشترین جوړه
 تالیکیشی داونه تی. نه و له ده ستپکی به ره به یانیک باراناویداو سی رۆژ
 پاش کردنه وه ی ناگری نه ورۆژ، ههموو کارماز که کان ئازاد کردوو.
 ههموو نه و که سانه ی که ناگاداری ساته وه ختی ئازاد کردنی کارماز که کان
 بوون و له و کاته دا له ویدا ناماده بوون، به هه لویسته کردنی کارماز که کان
 پاش ئازاد کردنیان و تیروانیان له پروو کاری نه و سه رسام بوون. به چاوی
 خویان فرمیسکی قه تیسماوی نیو چاوی یه که یه که ی کارماز که کان
 دیتوو. پاشان به خیرایی دوور که وتوو نه ته وه و له سهر نزیکنترین
 ته پۆلکه یه ک به ساله چووترین کارمازیان بۆ تاویک هه لویسته ی
 کردوو و چاوی بۆ گهره ک و خانوو که ی نه و گیراوه).

ههر کاتیک به بهردهم مه زاری نه و زاته دا رۆیشتم، سل و سامیکی
 سهیر دایده گرتم، پاشان بۆ ساته وه ختیک له گۆره که ی ورد ده بوومه وه،
 که هه میسه که سانی که به دیارییه وه ده گریان و ده پارانه وه، جگه له وانه ی
 که به مه به ستی حاسل بوونی رازو نیازیان، گچکه به ردیکی تاییه تییان
 به کیلی گۆره که یه وه ده نووساند. نه و ده یان حه کایه ته ی که سه بهاره ت
 به ته لقه و نیووه که ی نیوان ئیستاو رابردوی ژیانم له می شکمدا
 خولقا بوون، ته نها یه کیکیانم له هه موویان زیاتر به راستر داده نا،
 که دیار بوو نه ویش بۆخوی چ به شیک و چ دیویکی دیکه ی یه کی که
 له حه کایه ته کان دایره م بوو. پاش چهند جاریک گیرانه وه و هیان و
 بردنی له نیو خۆمدا، زیاتر گۆرانی به سه ردا هات و دواتر بووه
 به سه رهاتیکه ی له و چه شننه ی که پیم وابوو هۆکاری هه لپهاتم و گه یشتنه
 ئیره م بیت. حه کایه ته که م له و ساته وه خته وه ده ستی پیده کرد، که

به‌رېكه‌وت بوومه براده‌رى پېره‌پياوېكى ردېن سېي. پاش سالتېك له‌يه‌كتر ناسيمان و له‌يه‌كېك له‌رؤژه هه‌ره خۆشه‌كان به‌هارېكدا گوټى(ده‌زانم عه‌ودالې دۆزېنه‌وې شتى سه‌يرو سه‌مه‌ره‌و عه‌جاييت! ده‌مېك بوو به‌شوين كه‌سېكى وه‌ك تۆدا ده‌گه‌رام، تا ئه‌و نه‌پېنېيه‌ى كه‌ده‌يزانم نه‌پېمه‌ه ژېر گل و به‌ناكامى سه‌ر نه‌نېمه‌وه. پېويستېش ناكات كه‌پېت بېلم و له‌وه ناگادارت بكه‌م كه‌نايېت له‌هېچ ئان و ساتېكدا ئه‌و نه‌پېنېيه‌ى كه‌بۆټى باس ده‌كه‌م بېدر كېنيت!).

پاش ئه‌وه‌ى وېنه‌يه‌كى ده‌ستكردى دوو كه‌له‌شېرى له‌زېر دروستكراوى له‌گېرفانېكى خواره‌وې چاكه‌ته‌كه‌يدا هېنايه‌ ده‌رو تاوېك له‌به‌رچاومدا رايگرت، ناخېكى قوولې هه‌لكېشاو به‌ده‌نگېكى پر له‌كه‌سه‌رو خه‌مه‌وه به‌كاوه‌خۆى ده‌مى هه‌له‌پناو گوټى(ئه‌گه‌ر لاقېكم هه‌ر له‌زگماكه‌وه سه‌فت نه‌بايه، ئه‌وه ده‌مېك بوو ئه‌و دوو كه‌له‌شېره له‌زېر دروستكراوه‌م له‌بېره زۆر قوولې كه‌هېنابووه ده‌ر. من ته‌نها نه‌وه‌يه‌كى ئه‌و بڼه‌ماله‌يه‌م كه‌پشتاو پشت له‌زاتېكى موباره‌كه‌وه ئه‌و دوو كه‌له‌شېره‌مان بۆ ماوه‌ته‌وه. باپېرم سالانېك له‌مه‌وپېش له‌سه‌فه‌ريكي‌دا بۆ شارۆچكه‌ى (هاجوول) پاش شه‌كه‌تى و ماندوو بوونېكى زۆر تېنووى بووه‌و خۆى گه‌يانده‌ته لېوارى ئه‌و بېره‌ى كه‌ نه‌يزانيوه وشك و برنگه‌. ئېدى نازانم بۆ له‌وكاته‌دا هه‌ردوو كه‌له‌شېره‌كه‌ى به‌ده‌سته‌وه بووه‌و چۆن چۆنى لېى به‌رېوته‌وه؟!).

دواى ئه‌وه‌ى دارشه‌فه‌كه‌ى خسته ژېربالې و خۆى گه‌يانده لاي ئه‌و مه‌ركانه‌ ئاوه‌ى كه‌ له‌گۆشه‌يه‌كى ژووره‌كه‌دا دانرابوو، جامى ئاوى خواره‌وه‌و درېژه‌ى دايه‌و گوټى(جگه‌ له‌كه‌سېكى بڼه‌ماله‌كه‌ى ئېمه‌،

كه‌زۆر ده‌مېكه‌ جگه‌ له‌من كه‌سى ترېان له‌ژياندا نه‌ماوه، يان كه‌سېك كه‌ بۆخۆم رايپېرم، هېچ كه‌سېك گه‌ر بشچېته نېو بېره‌كه‌ كه‌له‌شېره‌كان نابېنېته‌وه، چونكه‌ ته‌لېسم و سېحريكى پنه‌هان و شاراوه‌ى له‌نېودايه. ته‌نها خاوه‌نه‌كه‌ى و ئه‌و كه‌سه‌ى كه‌ له‌لايه‌ن ئه‌وه‌وه راده‌سپېردېت، ده‌توانېت بېدۆزېته‌وه. له‌يه‌ك كاتېشدا ده‌پېته‌ مولكى كه‌سېكى دى و له‌به‌رچاوان غه‌يب نايېت، كه‌خاوه‌نه‌كه‌ى بۆ خۆى بېكاته‌ ديارى و پېشكه‌شى ئه‌و كه‌سه‌ى بكات). پاش ئه‌وه‌ى جگه‌ره‌يه‌كى پېكردو مژېكى قوولې لېدا، له‌پر گوټى(ده‌زانم به‌زه‌يت به‌مندا دېته‌وه‌و دلنېاشم كه‌ له‌به‌ر من ئه‌و كاره‌ى به‌تۆ ده‌كرېت به‌چاكي به‌ئه‌نجامى ده‌گه‌يه‌نېت و ده‌يكه‌يت). بۆ به‌ره‌به‌يانى رۆژى دواى به‌جېيكي مۆدېل كۆن، كه‌ به‌كرى گرتېوى، هات به‌شوېنمدا. پاش دوو سى سه‌عات، گه‌يشتېنه‌ نزيك ئه‌و ريگه‌يه‌ى كه‌ده‌چووه سه‌ر بېره‌كه‌. پاش ئه‌وه‌ى شۆفېره‌كه‌ى ناگادار كرده‌وه‌و پېي گوت(گه‌ر بتوانېت لاي كه‌پره‌كه‌وه رابوېسته).

شۆفېره‌كه‌ جېيه‌كه‌ى له‌شوينى ديارېكراودا راگرت، گوريسه سه‌د مه‌ترېيه‌كه‌ى كه‌ له‌گه‌ل خۆى هېنابوو، پېكه‌وه له‌به‌شى پشته‌وه‌ى جېيه‌كه‌مان هېنايه‌ خوار. پاش ئه‌وه‌ى جېيه‌كه‌ هه‌ردوو كماني لاي كه‌پره‌كه‌ى سه‌ره‌رى جېهېشت، پېكه‌وه ئه‌و ريگه‌يه‌مان گرتېهر، كه‌ ده‌چووه سه‌ر بېره‌كه‌، هېنده‌ى نه‌برد گه‌يشتېنه لاي بېره‌كه‌. پېش ئه‌وه‌ى گوريسه‌كه‌ له‌نېوقه‌دم به‌ستېت، گوټى(ئه‌وه‌ت له‌بېر نه‌چېت كه‌ مه‌حاله هه‌ردوو كه‌له‌شېره‌كه‌ له‌يه‌ك كاتدا بدۆزېته‌وه، ده‌پېت سه‌ره‌تا يه‌كه‌م كه‌له‌شېريان بدۆزېته‌وه‌و گوريسه‌كه‌ توند به‌ده‌وړيدا گرى بده‌يت. هه‌ر

پاش ئهوهی که به کهم که له شیرم راکیشایه سهر، سهرسام ده بیت بهوهی که که له شیری دووه میس ههر بۆخوی له بن پیتدا که وتوو، ئه ده مه ده کریت ئهویان له هه گبه که ت بنیت و پیکه وه بینه سهر). سهره تا سهریکی گوریسه که ی له نیوقه دم به ست و پاش ئهوهی توند شه ته کیدا، سهره که ی تریشی راکیشایه نزیک دارگوژیکی به سالاجوو، که تابلایی به رزو بلندبوو. چهنه جاریک به ده وری قه دی دارگوژه که دا سوورایه وه و تا پیی کرا زۆر به چاکی گوریسه که ی له قه دی داره که ئالاندو توند شه ته کیدا، پاشان گوئی (پی ترس، بچۆره خواری). ههر که گه ی شتمه نیو بیره وشک و برینگه که، یه کیک له که له شیره کانم دیته وه، که ههر ده تگوت تازه فری دراوه ته نیو بیره که، چونکه خۆل و درک و دال و پووش و په لاش و ته باره ی وشکه گه لای له سهر نه نیشتبوو، له کاتیکدا هه موو شوینیکی بن بیره که یان پرکردبوو. گوریسه کهم زۆر به توندی له که له شیره که به ست و پیره پیاو تابلایی به هیواشی و له سهره خۆیی راکیشایه سهر. چهنه چاوه ریم کردو له بن پیی خۆم روائی، که له شیری دووه مم نه بینیه وه، به ناچاری که و تمه لادانی ته باره گه لاهو پووش و په لاش و درک و دالی ئه و ناوه. که زانیم بۆم نادۆزریته وه، هاوارم له پیره پیاوه که کردو گوتم (که له شیری دووه مم بۆ نادۆزریته وه! گوریسه کهم بۆ شۆر که ره وه، تایمه سهری و ته گیریکم بۆ بکهیت!) نه هیچ وه لامیکی پیره پیاوه کهم هاته گوئی و نه گوریسه که شی بۆ شۆر کردمه وه. ته نها به گوریسه که شدا ده متوائی بجمه سهر، چونکه بیره که هینه فراوان بوو که نه ده کرا قاج و ده ستم له چوار ده وری بیره که گیریکم و به ههر حالیک بایه بجمه سهر. چهنه

سه عاتیک ناوا به ده ده سته وسانی دانیشتم، پاشان واهاته پیش چاوم که له کاتی گه ران به شوین که له شیری دووه مدا له ژیر پووش و په لاش و ته باره ی گه لاکاندا تاته به ردیکم دیتی. پی سی و دوو به چنگ که و تمه لادانی پووش و گه لای ئه ولایه ی که پیم وابوو تاته به رده کهم له ویدا بینیت. زۆری نه خایاند، تاته به رده کهم دیته وه، ده ستیکم لیداو هه ستم به وه کرد که ژیره که ی بۆشه، گهرچی وام ده زانی، زۆر به زه هه ت بۆم لاده بریت، به لام زۆر به ئاسانی به ده ستمه وه هات و ههر بۆخۆی وه که ده که یه ک کرایه وه. ریره وه ریگایه کی دوورو دریم که و ته به رچاو، که که میک به لاری به ژیر عه رده که دا رۆده چوو خوار. به سکه خشکی چوومه نیوی و پاش ماوه یه ک هه ستم به ته سکبونه وه ی به رده وایم ریره وه که کرد، به چه شنیک که مه حال بوو بکشیمه دواوه و بگه ریمه وه بۆ زاری ریره وه که. له ناکاو گه ی شتمه ئاستیک له ته سکی که پیم وابوو هاکا گۆره وشار ده دریم، به لام باش بوو پاش هه ول و ته قه لایه کی زۆر که میک زیاتر چوومه پیش و خۆم له به رده م تاته به ردیکدا بینیه وه، که له چوار ده وره که یه وه تروسکایی رووناکیه ک ده هاته ژوور. پالیکم به تاته به رده که وه ناو خۆم له نیو چالیکی که میک قوولدا بینیه وه، زۆر به ئاسانی به لایه کی چاله که دا هه لکه رام که دیاربوو به مه به ست هینه دی جیپونه وه ی نوو که پیی زه لامیک تاسهر به چه شنی پیلکانه یه ک و به شیوه یه کی ریکوپیک هه لکه ندرابوو. ههر که گه ی شتمه سهر قه راغی چاله که، له وه حالی بووم، که گه ی شتوومه ته نیوهراسقی شارۆچکه یه ک. پاش ئه وه ی چهنه شه قاویکم هاویش و سه یریکی ده ورو به ری خۆم کرد هه ستم به ویستانی هه موو شتیکی نیو شارۆچکه که کرد، ههر

له په له ورو بالنده و ناژه له كانه وه تا دارو درهخت و نه مام و خونچه و
 گوله كاني نيو ته نها باخچه په كي شارو چكه كه، كه وهك نه وهی له بهرد
 دروستكرايېتن، ناوا له بهردم نه وه ره شه بايه دا راويستابوون كه له و
 دهمه وه هليگرد كه من روانيمه باخچه كه. خه لكی شارو چكه كه
 هره هموی له مال هاتبوونه دهر و پكه وه به چه شنی په يكه ريكي ي
 جووله له ناسمانيان دهر وانی. گهرچی وهك نه وان سهرم هه لپري و
 له ناسمانم رواني، به لام جگه له ته ميكي سپي كه هيندهی فراوان و
 گهوره یی شارو چكه كه پانتايه كي ناسمانی داگر كردبوو، هيجی ديكه م
 نه يی. شارو چكه كه م جی هيشت و پاش يهك دوو سه عاتيك
 له رویشنی بهرده وام خوم له پال شهش كه سی ديكه دا بينيه وه كه به ي
 پسانه وه و وهستان دهر ویشتن. نازام بو له و ساته وه خته دا واهات
 به نه قلمدا كه به هيج شيوه يهك ليان دانه پرېم و بو كوی چوون
 له كه ليان بچم! به ماوهی حهوت سال و حهوت مانگ و حهوت روژ و
 حهوت سه عات ههر حهوت مان گه يشتينه گچكه شاريكي نزيك
 دهر يايه ك. هينده مان خو ش بوو تاپيمان نايه نيو گچكه شاره كه وه،
 وهك حهوت نه خو ش به پيرمانه وه هاتن و ههر يه كسه ر برديانينه نيو
 باشتري خهسته خانه يه كي شاره گچكه كه يان و بو ماوهی دوو سال
 نه يان هيشت له و ی بچينه دهر و تيكه لی كه س بين. زور به وردی روژانه
 فه حسيان ده كردين و لي مان ورده بوونه وه، شهش سه عات جاريك
 دهر زييان لی ده داین، چوار سه عات جاريكش دهبو و چنگی حه ب و
 دهر مان بخوين، كه جار جاره چه شن و شيوه كانيان بو ده گورين. سی
 ژمه هه مان چه شنه خوراكيان ده دايی، كه به دريژايی دوو سال هيج

نه گورابوو. پاش نه وهی دوو سالی ره به قمان له ويدا برده سهر، له نيوه
 روژيكا كاتيک يه كيک له كارمهنده كچه كاني نه خو شخانه كه،
 سهر وسينييه ك ژمه خوراكي دوو باره بو وهی، له پال سي سه می ههر
 يه كي كماندا دانا، كه ده بوو بهرده وام له سهری رابك شيين. روو مكرده
 كارمهنده كچه كه و گوتم (بو سی ژمه، هه مان چه شنه خوراكيان
 ده ده ی؟). له وه لامدا گوتم (له بهر نه وهی دهر مان يكي زور گرنگ له سهر
 ههر حهوتان تاقی ده كرينه وه، ههر يو يه ده ييت باشتري جوړه جوراكتان
 بدریك). پيمگوتم (باشه هيج جوړه خوراكيكي له وهی نيستا باشتريه،
 تاجمانده ی؟). به سه رسوورمانه وه گوتم (باشتري چه شنه خوراكي لای
 نيمه نه وه گو شته يه كه سی ژمه ده تانده يی). گوتم (باشه نه وه گو شته،
 گو شتی چ گيانداريكه؟).

به پيكه نينه وه گوتم (بو تايستا به تامه كه يدا نه ترانيوه كه گو شتی چ
 گيانداريكه؟). به خيرا يی وه لامم دا يه وه و گوتم (نه خير!). له وه دابوو
 كه وه لامم بداته وه كاتيک يه كيک له و دكتورانه ی به ريكه ووت
 به بهرده می دهر گاكه دا رت بوو زور به تنور په ييه وه بانگی كردو يی
 گوت (تايستا چنه د جارم يی گوتويت كه ناييت نه خو شه كان نار حهت
 بكه ي و له كه لياندا بدوييت).

نه و نيورپويه، هيج كاميكمان هيجيمان يی نه خوراو ماويه كي
 دوورو دريژ به ييدنگی له يه كترمان رواني. گهرچی ته نها يهك وشهش
 له زاری هيج كاميكمانه وه نه هاته دهر، به لام زور به ناسانی له نيگا و
 تيروانيه كاني يه كتر حالی بووين و ده مانزانی ته نها يهك ژمه ی تر گو شتی
 كولاوی نه وه ده عبايه ده خوین. ههر كه تاريك داهات ناگريكممان

له یه کیک له ژووره چۆل و هۆله کانی خهسته خانه کهدا کرده وه، پاش
 نه وهی چره دوو کهل هه موو شوینیکی تهی، کهس ناگای له ئیمه نه ما،
 به ئاسانی له ده رگای سه ره کییه وه چووینه ده ر. تاپیمان کرا به خیرایی له و
 ده ورو به ره دوو رکه وتینه وه و خۆمان گه یانده نزیکترین بهنده ریکی
 گچکه شاره که. له نگه رگرتنی که شتییه کمان به هه ل زانی و زۆر
 به ییده نگه یه که له دوای یه که چووینه نیوی و خۆمان له به شی
 خواره وه یدا حه شاردا، که به پیلکانه یه کهدا بوی ده چووینه خوار.
 سه ره تا بیجکه له ئیمه کهسی تر له که شتییه کهدا نه بوو، پاش چه ند
 سه عاتیک گویمان له ته په ی پی حه وت هه شت که سیک بوو که
 به لۆزه لۆژ چوونه به شی سه ره وهی که شتییه که. پاش نیو سه عاتیک
 ده نگه وه که رختنی که شتییه کهمان هاته گوئی و هی نه دی نه برد
 که شتییه که له جیی خۆی جوولاو هی دی هی دی له به نده ره که
 دوو رکه وته وه. دوو رۆژی ره به ق هه چمان نه خواردو تاپیشمان کرا
 له شوینی خۆمان نه جوولاین، به لام ئیدی که زانیمان له وه زیاتر به رکه
 ناگرین، به که له دوای یه که به پیلکانه کهدا چووینه به شی سه ره وهی
 که شتییه که. که کاپتی که شتییه که ئیمه ی بیی له جیی خۆی راجه نی و
 به سه رسامیه وه که وته سه یر کردنی جلوه رگی به رمان. منیش وه که نه و
 که وتمه سه یر کردنی جلوه رگی به ری خۆم و براده ره کاخم، پاش تاویک
 له وه حالی بووم که به یینه وهی به خۆمان بزاین به جلی تایه ت
 به نه خۆشخانه کانی نه خۆشخانه که ی گچکه شاره که وه هه لاتووین، به لام
 نه گه ر زانیاشمان، مه حال بوو جلوه رگیکی دیکه مان وه چنگ بکه ویت،
 چونکه هه ر که سه ره تا گه یشتییه نه خۆشخانه که جلوه رگیه کانیان پی

دا که ندین و پاشان سووتان دیان. کاپتنه که له نا کاو نه راندی به سه ر
 یه کیک له که شتییه وانه کاند او که وته سه ر کۆنه کردنی له سه ر بوونی ئیمه
 له که شتییه کهدا. به لام پاش نه وهی که شتییه وانه که بۆ تاویک کاپتی
 برده لاوه و دوای نیو سه عاتیک له چه ندو چوون، توو ره یی کاپتن
 ره ویه وه و به ییده نگه ی چوو نه یو ژووره تایه تییه که ی خۆی و
 به دوو رینه که ی ملی که وته تیروانیی ده ریا که. ئیدی له و رۆژه وه کهس
 لاقه ی نه کردین، پینج مانگی نیو که شتییه کهمان به ییده نگه برده سه ر،
 نه نه وان هه یج پرسیاریکیان لی ده کردین و نه ئیمه ش زاتی نه وه مان ده کرد
 له گه لیاندا بدوین. رۆژانه ته نها یه که جار نان و ناویان ده داینی،
 راپه راندنی هه یج جۆره ئیشو کاریکی نیو که شتییه که، نه گه ر زۆر گچکه و
 سانش بایه، به ئیمه یان رانه ده سپاردو هه ر بۆ خۆیان پیی هه لده ستان.
 هه ر له سه ره تا وه گو مانم له ییده نگیه که یان په یدا کردبوو، ده مزانی له پشت
 نه و ییده نگیه یانه وه مه رام و نیازیکی شاره وه خۆی حه شاردا وه!. نه وهی
 که لیی ده ترسام پاش پینج مانگ و سی رۆژ روویدا. نه وه بوو له ئیواره ی
 دوا رۆژی مانه وه ماندا دوای نه وهی پا پۆریک له که شتییه کهمان
 نزیک بوو، کاپتی پا پۆره که به په یژه یه کی له گوریس دروستکرا ودا که
 له لایه کی که شتییه که مان وه شو ر بیو وه، خۆی گه یانده نیو
 که شتییه کهمان و چوو له ی کاپتی که شتییه کهمان. پاش که میک
 مشتوم و گفتو گو، کاپتی پا پۆره که سه فته یه کی پاره ی له به رکی
 ده سه ترستی چاکه ته که ی ده ره ینا و دایه ده ست کاپتی که شتییه کهمان.
 ئیدی هه ردوای نه وه پیش خۆی ناین و به په یژه کهدا چووینه نیو
 پا پۆره که، که ژماره یه کی زۆر که شتییه وانی تی دا بوو. نه وه بوو هه ر

یه کسەر پاپۆره که بهرەو دوورگەى (سین) کەوتەڤى، نازانم لەڤیگا بۆ
 هەموو برادەرەکانم جگە لەمن جلکەکانى بەریان دا کەندو بەرووت و
 قووقى دانیشتن. هەر کە گەشتینە دوورگە کە، هەر شەش برادەرە کە میان
 بەپەلە برده نیو کۆیلەکان و لەو رۆژەو کە سیانم نەبینیەو. رەنگە هەر
 بەزووی رەنگیان گۆڤدرابیت و دەموو چاویشیان وەک دەموو چاوی
 ئەوان ژەنگی لى نیشتییت!. هەر لەسەرەتاو پاسەوانەکان میان
 جیا کردەو و بەپەلە یەکیکیان چوو بەشوین کاهینەکاندا، دوو کاهین
 پاش تاویک بەخۆشحالییەو بەرەولای من هاتن و زۆر بەگەرمی
 لەنامیزیان گرت. کە بەرەو پەرستگا کە کەوتینەڤى، سەرنجی جلۆبەرى
 کاهینەکانم دا، هەر کتوومت لەجلەکانى بەرم دەچوو!.

* * *

لەهەموو شوین و جیگەیه کى دوورگەى (سین) دا چاوم بۆ سەعاتیک
 دەگێرا تاوێ کو تیی پروانم و لەوکات و ساتەى تییام ئاگادارم، بەلام
 پاش پینچ سالیش لەمانەووم تاکە سەعاتیکم نە لەدەستى هیچ کەسیکداو
 نە بەهەلۆاسراویش بەهیچ کامیک لەدیوارەکانەو نەبیندوو. تارىفی
 کاتەکان لەدوورگە کەدا بە (بەیانى و چیشتهنگاوو نیوهرۆو پاش نیوهرۆو
 ئیوارەو شەوو بەرەبەیان) دەکراو دەناسرا. رۆژەکانیش بەپێى

رۆژژمێریکی سەيرو عەجایب دەناسرایەو، کە هیچی لى تینەدەگەیشتم،
 نەشەدەزانى چۆن چۆن دەزانن کامە بۆنەو مەراسیم دەکەوێتە چ
 رۆژیکەو؟! ئەستەمى زانیى کات و ساتەکان، زۆرجار وای لیدەکردم،
 خەون بەدەنگى لیدانى سەعاتە چالەکەى مالى باپیرمەو بەبینم، کە
 لەدالانە کەدا هەلیانواسیبوو. بەمندالى چەند حەزم دەکرد دەرگا
 شووشەیه کەى بترازینم و دەستیک لەبەندۆلە کەى بدەم، بەلام تا باپیرم
 و داپیرم لەژیاندا بوون ریای پینەدام، پاش ئەوانیش زاتی ئەووم نەکرد
 دەستى لیدەم.

هەموو کەلۆپەل و شتومەکیکی نیو ماله کەى باپیرم وەک خۆی
 مایەو، تاوێ کو بەمەبەستى دیتى ئەو رووبارەى کەعەزیاکەى تیدا دەژیا
 لەرۆژیکدا جانتاکەم پپچایەو و بۆ هەفتەیه ک ماله کەم جیهیشت!
 لەئیوارەیه کى باراناویدا پاش ئەوێ بەناکامى و بەبى دیتى ئەو رووبارەى
 عەزیاکەى تیدا دەژیا گەرāmەو. بییاکانە چوومە نیو کۆلانە کەى مالى
 باپیرم و لەکاتی کە کەپیم وابوو لەبەردەرکەى خانووە کەى باپیرمدا
 راوەستاوم، بەبى ئەوێ بەخۆم بزاتم لەبەردەرکەى خانوویە کى دیکەى
 کۆلانە کەدا راوەستاووم. بەبى ئەوێ کە دەرکە کە لیدەم، یەکیک
 دەرکە کەى ترازاندو گووتی (چیت گەرە کە؟). لەو لەمدا
 گوتم (خانووە کەى باپیرم بۆ نادۆزیتەو!). دەمى هەلپیناو گووتی (تۆ
 کى؟! مالى باپیری چى؟! وەلام نەدایەو و بەپەلە خۆم گەیانده
 سەرسووچی کۆلانە کەو کەوتە لیدانى دەرگای مالى پیرەژنە مردوو

شۆره که، که بۆ خۆی تهرمی داپیره می شووشتبوو. دەرگاکی لیکردمهوه گوئی (پهنا بهخوا، دیسان کی مردووه؟! لهو لاما دا گوتم) (خه مت نه بی، کهس نه مردووه). نه بیشت لهوه زیاتر بلیم و گوئی (نه دی بۆچی هاتوویت؟). به له سه ره خۆیی گوتم (داپیره، تو من ده ناسیت، وه نییه؟!)

به سه رسامیه وه گوئی (نه دی!). پاش نه وه لاهه ی داپیره، ئه ییم پید هاته وه پاشان گوتم (به مه بهستی دیتی نه وه رووباره ی که عه زیا که ی له نیو دایه، ته نه بۆ ماوه ی ههفته یه ک خانووه که ی باپرم جهیشت، به لام ئیستا ده بینم خانووه که ی باپرم له شوینی خۆیدا نه ماوه! یان رهنگه خانووه که ی له شوینی خۆیدا بیت و من پیم نه دۆزریته وه! که می ک له مه و پیش شتیکی سه یر روویدا، له کاتی که دا پیمو ابوو له به رده رکی خانووه که ی باپرم دا راوه ستاوم، به بی نه وه ی به خۆم بزاتم، له به رده رکه ی خانوویه کی دیکه ی کۆلانه که دا راوه ستاوم. نه مه جگه له وه ی نه وه که سه ی دهر که ی ده ری ترازان به هیچ کامیک له هاوسکا مان نه ده چوو. گهرچی دلنیا شووم له وه ی که له گهر که که دا به هه له دا نه چووم، به لام دیتی ئیه ده هینه ده ی تر دلنای کردم، چونکه شوینجی که ی خانووه که تان، بۆ من سهنگی مهحه که، که هه رگیز له یادم ناچیه وه، به تایهت که داپیره م پیش چهن رۆژیک به رله وه ی بریت، له وه ئاگاداری کردبووم که هه ر کاتیک مرد، ئیه ئاگادار بکه م. گهرچی شوینجی که ی خانووه که ی ئیه شم ده زانی، به لام ده یان جار شوینجی که ی بۆ

وه سفکردم، ههروه ک نه وه ی ته نه چهنده مه تریک له خانووه که ی باپرمه وه دوور نه بی!). پاش نه وه ی که دلنیا بوو له وه ی که هیهچی تر نالیم، به دهنگی سۆزاویه وه گوئی (من و داپیره، وه ک خوشکی یه کدی وابوین، هه ر که به به رده می دهر که که مه دا تپه ر بایه، بیگومان گهر به سه رپیشه وه بایه، هه والیکی هه ر ده پرسیم، نه مه جگه له وه ی زۆرجار به تایهت ده هاته لام و پیکه وه باسی سه رده می ججیلی خۆما مان ده کرد، به لام من ههروه ک بۆخۆت ده زانیت، مردوو شوژی ههوت گهر که م، بۆیه به دریازی سالانیکی دوور دزی هه ر هینه دم پیکرا چهنده جاریک به سه ردان بیجه لای، به لام له گه له نه وه شدا ده یان جار مردوی ئه م دراوسی و نه دراوسی ئیه شووشتوووه داپیره شتم به م ده ستانه ی خۆم شووشتوووه هه ر بۆخۆم کفتم کردوووه. جا بۆیه نا کریت له شوینجی که ی خانووه که تاندا به هه له دا بجم. کهنگی خانووه که ی نه نگو له م کۆلانه دا بووه، که تو باسی ده کهیت. سه یره به ههفته یه ک بنیاده م شوینجی که ی مالی باپری خۆی له بیر ده کا، نازاتم چ شتی که به وه راده یه سه ری لی شیواندوویت؟! ههروه ک نه وه ی نابه له د بیت و نه زانیت، مالی باپرت ده که وینه به شی ژوو رووی گهر که که که مان و ههوت کۆلانی بهینه، له گه له نه م کۆلانه ی که تو پیتوایه، کۆلانه که ی مالی باپرت بیت. نه مه جگه له شتیکی زۆر گرنگ که له بیرم چوو هه ر له سه ره تاوه پیت بلیم، خانووه که ی باپرت له کۆلاندایه وه ک هه ر ریزه خانووه که ی به شی ژوو رووی گهر که که که مان به ره که ی به ره لایه وه روو له پیده شته).

هینده په شوکام و رهنګ و رووم گؤرا، به په له پیره ژن جامیک ناوی بو
هینام و دایه دهستم، ناوه کم بو نه خورایه وه و هر به پری جامه کم
دایه وه دهستی. به بیده نگی به ردهر که ی مالی پیره ژم جی هیشت و به ده
له ویستی خو، یه که یه که ی قسه کانی له می شکمدا دهر نگانسه وه،
به چه شنیک که به یی نه وه ی مه به ستم بوو بیست، خو له پیده شته
به ریه په لاکه ی به رده می مالی باپیرمدا بینیه وه، که به مندالی زور جار
هه لوکین و تول تولیم تیدا کردبوو.

هر که گه یستم نه وی، له ناخه وه پیکه نیم به خو هات و
له بهر خو مه وه گوتم (باش بوو هه موو خه لکی کولانه کم له خو
کونه کرده وه نه مکرده قاو! هر زور به راستی، له کولانه دا به شوین
خانوه که ی باپیرمدا ده گه رام؟! نه گهر ده رکه ی مالی پیره ژم لی نه دایه و
به جوانی گویم له قسه کانی نه گرتبا، رهنګه نیستاش به مه بهستی دوزینه وه ی
خانوه که ی باپیرم هر له کولانه دا ده رام!).

جانناکم دا به شامداو له ده رکه ی ده رده وه ی خانوه که ی باپیرمه وه
چومه ژوور، که جانناکم کرده وه و ده فته ره هه زار لاپه ریه که ی
باپیرم و جلکه سه ربازییه کانیم بیی، نه وه به خه یالمد هات گهر پاش
سه فیه ریکی تر بکه ویت به ریم و ناچاریم به وه ی بوی بجم،
له گه رانه وه مدا نه گهر به راستیش خانوه که ی باپیرم بو نه دوزریته وه
ره نګه زور گرنگ نه بیست به لاهمه وه، چونکه گرنگترین شتی که له وه وه
بوم جیمابوو، دهستی جلی سه ربازی و ده فته ری یاده وه ریه کان و

سه عاته که ی به رباخه لی بوو، که به یی نه وه ی به خو بزانم هه رسیکیانم
له جانناکه مدا هه لگرتبوو. پاش وچانیکی که بخایه ن، که و تمه ته ماشا کردی
گشت که لوپه ل و شتومه کیکی نیو ماله که ی باپیرم، به شیکی زوریم
نه که و ته به رچاوو چه ندیش بویگه رام نه مدوزیه وه. هر که سه عاته
به رباخه له که ی باپیرم له کارده که و ت، پیکه وه ده چو وینه گچکه
دوکانیکی سه عات چا کردی نیو گوزهری زه رهنګه ران، که ده که و ته
بنه بانی نه و ژیر زه مینه ی بونی گازو به نرین و کادیوم و زیوی تواوه ی
لیده هات. هر که به ژیر زه مینه که دا گوزهرمان ده کرد، ده نگی
خه خری نامیری ته لیکردی زیرو مسی زه ردو چرکه چرکی پریسی
له قالدانی چه قاله ی گوبه روگ و گوی پلله بیزاری ده کردم. پیش
نه وه ی بگه یینه گچکه دوکانه که به ناچار ی ده بوو له گه ل باپیرمدا
له هه موو چه شنه کارو پیشه یه کی زه رهنګه ران بروام، به تاییه ت نه و
کاتانه ی که کاریان ده کرد. به ته ماشا کردی گروشه وقی ناگری نه و
نامیره ی که زه رهنګه ره کان له سه ر نه زیویکی سیی پارچه زیره کانیا ن به و
پییه ی که ده یانو یست به هوی نه وه وه پیکه وه ده نووساند، هه رده م چاوم
ده چو وریه وه، هه ربویه زیاتر ده مروانییه نه وه هه مانه له چه رم
دروستکراوه ی که په پیتا په پیتا به یی گوشاریان ده خسته سه ر. پاش نه وه ی
ده مانروانییه هه موو نه و جوو چه شنه کارانه ی له گوزهره که دا به ناشکرا
ده کردا. ده چو وینه نه و گچکه دوکانه ی که هه رده م سه عاته که ی باپیرمی
تیدا چاک ده کرایه وه. هر که خاوه ی دوکانه که باپیرمی ده بیی به رزه یی

له بهری هه لده ستاو به پیرییه وه ده هات. وه ک هه می شه، که با پیرم له سه ر کورسییه دارینه که ی نیو دو کانه که داده نیشته، رووی ده کرده خاوه نی دو کانه که وه ده یگوت (بله جوو، پیموایه تاکه جوویه ک له م شاره دا مایته، نیوه بن!). گهرچی خاوه ن دو کانه که، زمانی ته ته له ی ده کرد له کاتی قسه کردنداو زور به زه جه ته ده دوا، به لام هه رچۆنیک بایه وه ک هه می شه له وه لامی نهو دی ره دووباره بووه ی با پیرمدا ده یگوت (باجم تا مردیش باسی چاکه و پیاوه تی نهو زه مانه ی نیوه ی ده کرد، ده زانم نه گهر نه نگۆ نه بانایه نهوه بابی منیش وه ک هه موو نهوانه ی که شار به ده رکران له وه ده مه دا، شار به ده ر ده کراو وه کی وان مال و مولکی زه وت ده کراو رهوانه ی شوینیکی دیکه ده کرا). هه موو کاتی که با پیرم دوا ی نهو وه لامه دووباره بووه ی بله جوو، چاوه کانی ناویان تیده زاو پاشان پر به سییه کانی هه ناسه یه کی قوولی هه لده مژی. ئیدی دواتر بله جوو، خه ریکی چاک کردنه وه ی سه عاته که ی با پیرم ده بوو. هه ر که له چاک کردنه وه ی ده بووه، ده یدایه ده ست با پیرم. با پیرشم یان یاده وه رییه کی کۆنی خۆی و بابی بله جووی ده گیرایه وه، یان پاش خودا حافیزی دو کانه که ی جیده هیشت. هه رده م پاش چاک کردنه وه ی سه عاته که ی به خته وه رییم له چاوه کانیدا ده بینیه وه، به راده یه ک کامه ران و خۆش حال ده بوو که هه رچییه کی له و کاته دا له ده ست هاتباو بو ی کرابا، بو ی ده کردم. جگه له وه ی له و کاتانه دا هه ر پرسیاریکم به خه یالدا هاتباو لیم پرسییا،

نه گهر مه به سیشتی نه با به راستی وه لامم بداته وه، وه لامیکی وای بو داده تاشی که پپی قایل بیم.

له یه کی که له نیواره کاندایا پاش نه وه ی گچکه دو کانه که مان جیهیشت، به با پیرم گوت (باشه بو متنان ناوانوه موسا؟!).

با پیرم پاش که می که پشه زکان و سه رسامبوون به پرسیاره که م، ده ستیکی خسته سه ر شانم و گوتی (چ پیوست ده کات پیرسیت، جگه له وه ی بو خۆت ده زانیت، هه رکه سیک که له دایک ده بیته ناویکی لی ده نریت، تا پپی بناسریته وه و بانگ بکریته).

هه ر پاش وه لامه که ی زور به له سه ره خۆی گوت (به لام ماموستای میژوو، نهو پرسیاره ی لیکردوم و نه گهر راست و رهوان وه لامی نه ده مه وه، نهوه سفرم لهوانه ی میژوودا بو داده نی، نه مه بیجگه له وه ی که پرسیاری نه وه شی لیکردم که موسا کی بووه و له چ سه رده می کدا ژیاوه و چ کاره بووه). با پیرم پاش که می که تیفکرین گوتی (سه باره ت به وه ی که بو ناوم ناویت موسا، رهنگه ته نه ها له به ره نه وه بوو بیت، که خۆشه ویسترین هاو رییه کم ناوی موسا بوو، یان رهنگه په یوه ندیی به وه وه هه بیته که به در یژایی ژیا نم ناو موسام پی خۆش بووه، هه ربۆیه چ باوکت و چ پاش مه رگیشی تۆم ناو نا موسا. ده رهق به وه ش موسا کی بووه و له چ سه رده می کدا ژیاوه و چ کاره بووه، راستیه که ی منیش زۆری له باره وه نازانم، هینده ی بیستوومه یه کی که بووه له که سه ناوداره کانی شاری (هۆرا) جا له بهر هۆیه کی نه زانراو شاره که ی خۆی جیهیشتووه،

سالانیکى دوورو دریژ به پیمان رویشتهوه و گهیشته داریستانى چىای زاگرۆ. پاش نهوهى ماوهیه کی دوورو دریژ له ویدا ژباوه، له شه ویکدا خهون بهر زگار کردنی کۆیله کانی دوورگه ی (جالۆ) وه بیندوه و گوپی له دهنگیک بووه که پی گوتوه (له سه دهستی تۆ کۆیله کانی دوورگه ی (جالۆ) رزگاریان ده بی، هه ربۆیه ده بیست به زووترین کات خۆت بگهیه نیته نهوی و به دهستی خۆت کۆتایی به ژبانی ده سه لاتداریی دوورگه که به نیست. ده بیست توند ههردوو دهست له بینه قاقای گیر بکهیت و تا ده خنیکت بهری نه دهیت. تۆ له م ساته وه هه لژێر دراوی نهو کاره پیرۆز هیت).

به یانی که وه خه بهر دیت، خۆی به ته نیا له نیو که شتییه کی چارۆ که داردا ده بینته وه. پاش ساته وه ختیکی که مخایه ن، که شتییه که ده گاته که ناری باکووری دوورگه ی (جالۆ) هه ر که پی ده نیته سه ر خاکی دوورگه که، به ریکه وت به ردیک که له و کاته دا له لایه ن که سیکه وه توور هه لده دریت، بهر سه ری ده که ویت و ده بووریته وه. که به ناگادیته وه، نه وه ی له یاد ده چته وه که بوچی هاتۆته نهو دوورگه به و ئیشوکاری له وی چیه؟ به ریکه وت ده بیته نزیکترین براده ری ده سه لاتداری دوورگه که و سالانیکى ته مه نی له کۆشکه کهیدا ده باته سه ر. پاشان له یه کیک له رۆژه هه ره گه رمه کانی دوورگه که دا، کتیبیکى زۆر گه و ره قورسی سه ر بهر زترین ره فه ی یه کیک له کتیبخانه کانی یه کیک له په رستگا کان ده که ویت به سه ریدا و هه موو نهو شتانه ی که پیشتر له یادی

چو بووه وه یادی دیته وه. هه ر که ده سه لاتداری دوورگه که ده بینیت، دهست ده داته بی و له وه دایه که بیخنیکیت، کاتیک ده ست و پیوه نده کانی له دوا ساتدا فریای ده که ون. ده سه لاتداری دوورگه که پاش نه وه ی دیته وه سه رخۆی، له جیی نه وه ی که هه ر یه کسه ر له ملی بدات به پاسه وانه کانی ده لیت سه ره تا نان و ناویکی باشی بده نی و به ی نه وه ی نه زیه تی بده ن، هه ر به زیندوویتی بیخه نه نیو تابووتیکه وه و سه ره که ی باش بنیته وه و چوار ده وری بزمار ریژ بکه ن، پاشان فریای بده نه نیو رووباره که وه. ئیدی ناشزانم نهو رووباره له نیو دوورگه که دا بووه، یان له شوینیکی تر دا بووه و به تایبهت تابووته که یان بوته وی بردوه). نه وه ی باپرم سه بارهت به موسا بۆی باس کردبووم، پاش چهند رۆژیک هه ر که مامۆستای میژوو پیی نایه نیو پۆله که مانه وه، بی سی و دوو که و قه گیرانه وه ی نه وه ی که بیستبووم. تاقسه کانم ته واکردو هه موو نه وه ی که ده مزانی بی که م و زیاد بۆم گیرایه وه، هیچی نه گوت. پاشان بۆ تاویک دایه قاقای پیکه نین و دواتر گوتی (ده بیست باپیرت پیی رابووار دیت و گالته ی به نه قلت کردی! نه گینا بیجگه له تۆ، هه موو که س ده زانیست که موسا له هیچ نان و ساتیکدا پیی نه ناوته سه رخاکی هیچ دوورگه یه ک و هیچ کاتیکیش نه خراوته نیو تابووته وه. ته نانهت گومانیش له وه ده کريت که مر دیت، چونکه بۆ دوا جار به سه ر چایه که دا هه لژ ناوه و ئیدی بۆ هه تا هه تایه نه گه راوه ته وه. موریده کانی به مه به ستی بیننه وه پاش

ههفتهیهک له نه گه پانه وهی به چیا که دا هه لزان و جگه له دار عه سا که ی هیج شتیکی دیان نه بینوه ته وه).

گه رچی ماموستای میژوومان زۆر به دلپاییه وه و بۆ چهند جاریک ههروهک ئه وهی که به راستی وابوویت هه مان سه رگوزشته ی موسای دووباره کرده وه، به لام سهیر له وه دابوو که هیچ گومانیکی سه بارهت به قسه کانی باپرم لا دروست نه کردم!. ماموستای میژوومان تا کوتایی وانه که مان کوتلی نه دا له دووباره کردنه وهی قسه کانی پیشووی، هه ر که زهنگ لییدا، پۆله که ی جیهیشت و به بیزاریه که وه به پیلکانه کانی بهردهم پۆله که ماندا سه ر که وته سه ر. که چاو یکم به سه ر تا پای پۆله که ماندا گیراو روانیمه سه ر جهم قوتاییه کان، هه ستم کرد بۆ هه ست و خوست، وهک کۆمه لیک جهسته ی مؤمیا کراو پیکه وه له خالکی بنمیچه که ده روان.

* * *

به بۆنه ی یادی سالپوژی مهرگی (شه هموز) وه له پینجه مین سالی مانه وه مدا، چاوم به سهیرترین که شیک که وت، که به پی بریاریکی (کرال) لهو ساله دا ده بوو بهو چه شنه یاد بکریته وه. هه ر له به یانی ئه و روژه دا بۆ یه که محار گویم له دهنگی ده هۆل بوو له نیو دوور که که دا که به ئیقا عیکی سه ربازی لیده درا. به خیرایی خۆم گه یانده گۆره پانه که،

کۆیله کان هه ریه که ی زنجیریکیان به دهسته وه بوو، به ریزو به یهک له دوا ی یهک چاوه ری بوون. کاهینه کانی پیش (کرال) گه یشتنه گۆره پانه که هه ندیکیان له پشت سه کو که و نه وانه ی دیکه ش له پیش سه کو که دا ریزیان به ست، هه ر له سه ره تا وه ده فیه گه و ره کانی ده ستیان سه رنجی راکیشام.

پاش ئه وهی هه موو پاسه وانه کانی نیو گۆره پانه که که به شیوه یه کی بلاو وه ستابوون و له هه موو لایه که وه چوار ده وری گۆره پانه که یان دابوو، چهند جاریک پیان له عه رد کوتی، (کرال) و ده ست و پیوه ندو پاسه وانه تاییه تییه کانی گه یشتنه نیو گۆره پانه که. پاش ماوه یهک (کرال) خۆی گه یانده سه ر سه کو که، چهند جاریک په نجه کانی ده سقی ته قانده، پاشان له بهر که وته گوتی وتاری تاییهت بهو روژه، که به زه همت تۆنی دهنگی خۆی بۆ گر ده کراو زیاتر تۆنیکی له رزۆک و زیقا و له جار جاره نووساو ده که وته گویم. (کرال) بۆ شار دنه وهی تۆنی شیواوی دهنگی زوو زوو ناماژه ی بۆ پاسه وانه ده هۆل لیده ره کان ده کرد، تا وه کو تونده تره له ده هۆل کان بدهن!. گه و ره کاهین به مه به سقی رزگار کردنی (کرال) لهو باره نا هه مواره ی که تیی که وتبوو، هه ر بۆ خۆی و به بی ئه وهی که (کرال) پی بلیت، به ده دهنگیکی به رزو تۆنیکی قه له وو گر که وته قسه کردن، به لام ئه و ده سته ی شکه ریه ی (کرال) ی زۆر شه رزه و شیواو کرد، که له بزواندنی په یتا په یتا ی قامکه کانی دا وه ده ر ده که وت. یه کی که له کاهینه کان که نا گاداری ئه و حاله ته نااساییه ی (کرال) بوو له گه و ره کاهین چو وه پیش و شتیکی به گویدا چرپاند. گه و ره کاهین هه ر یه که سه ر تۆنی دهنگی

خۆی گۆری و هیڤدهی ناسک و باریک کردوه که زۆر له تۆنی شیواوی دهنگی (کرال) خرابتر بوو. ههر که (کرال) دهنگی گۆر دراوی گهوره کاهینی بهرگۆی کهوت، کهمیک هاتهوه سهرخۆی و بریک ئارام بووه. گهوره کاهین له کۆتایی قسه کانیدا گوێ (ههروهک له سه ره تاشدا گوتم ئهم بریاره نوێیهی (کرال) ی گهوره و مهزغان، ئیلهامیککی بیوینهی دنیایی و دلسۆزییهتی ده رهق بهو که له پیاوهی که ئهم دوورگه وشک و برنگه ی ئاوه دان کردوه. ناکریت سالتۆژی مهرگی (شه هموز) مان له یاد بهییت، دهییت له پۆژیکی ئاوا که شیککی وای بو بخولقین که ههتا ههتایه له یادمان نه چیه وه. ئه ی کۆیله بیدهنگه کان دوورگه ی (سین)، دهییت له مرۆدا دهنگی خۆکوێن و له خۆدان و لیدانی زنجیره قهوییه کان دهستان، بگاته ئه و شوین و جیگه یه ی که پۆچی (شه هموز) ی تیدا شادو سه رفرازه. دهییت له سه د لاوه خۆتان زامدار بکه ن و خوینی وه ستاوو گه نیوتان برژینه سه ر خاکی دوورگه که ی شه هموز، تاوه کو له ناوه وه پاک ببنه وه و له جهسته تاندا خوینی نوێ بجمیت. ئیمه شه یدای ئهم دوورگه سیه راوییه ی ئه وین، له ناست ئه ودا گچکه بنیادهمین، ئیمه گوێرایه لی حکمه ته کان (شه هموز) و وته پیرۆزه کان (کرال) ی مه زین. ئه ی کۆیله کورته بالا کان دوورگه ی (سین)، گه رچی نکۆلی له مه زنی (شه هموز) ی قاره مان ناکریت، به لام ته گه ر ئه ویش نه بایه و له و سه رده مه دا دوورگه که ی نه دۆزیایه، ئه وه به دلیلییه وه له م سه رده مه دا له لایه ن (کرال) مانه وه ده دۆزرایه وه!! ئه ی کۆیله چاو خه والووه کان دوورگه ی (سین)، ههر که گوێتان

له دهنگی ده فه کاغان بوو دهییت حال بتانگرت و به جه شنیک له خۆتان بده ن که تا ئیستا نه ک ههر له دوورگه که ماندا، به لکو له دنیادا نه بیندرا ییت و نه کراییت). ههر که گهوره کاهین قسه کان ته و او کرد، کاهینه ده ف به ده سه ته کان، که و تنه لیدانی ده فه کانیا ن، به جه شنیک دهنگی ده هات که ئیقاعی دهنگی ده فی ده رویشه کان ئه و شاره ی وه بیر ده هینامه وه که جیم هیشتوو. دهنگی زنجیری ده ست کۆیله کان، ئه و ده مه ی که بهر پشت و سنگ و سکیان ده کهوت تا ده هات دهنگی لیدانی ده فه کان ده شارده وه، پاش ماوه یه ک بیجگه له دهنگی زنجیره کان، ههچ دهنگیککی دیکه نه ده هاته گویم. کۆیله کان تاده هات توندتر زنجیره کانیا ن به پشتی خۆیاندا ده دا که ههر ده نگوت ده میکه چاوه ری رۆژیکی وان. پینه ده چوو ههچ نازاریکیان پی بگات، به لکو له گه ل ههر وه شان دنیکی زنجیره که ی ده ستیا ن بریک زیاتر چاوه ساردو سه ره کانیا ن ده گه شایه وه و ده موو چاوی ژه ننگر توویان رهنگی ده گۆرا، پیده چوو له ناخه وه چیژیکی سه یرو نه فسووناوی له و چه شنه نه شکه نجه دانه ی خۆیا ن وه برگرن و هه زیان به ته و او بوونی نه ییت. پاش ته و او بوونی مه راسیمی شین و له خۆدانی کۆیله نیڕینه کان به شی خۆرئاوای دوورگه که، (کرال) و ده ست و پیوه ندو پاسه وانه تاییه تیبه کان، خۆیا ن گه یانده به شی خۆره لاتی دوورگه که. کاهینه کانیش پاش ماوه یه ک به جه ند به له میک له رووباره که په رینه وه خۆیا ن گه یانده ئه و به ری رووباره که، دوا جار من و یه ک دوو پاسه وان که جی ما بون، چوینه نیو به له میکی له وانه ی تر گچکه ترو به ی سه ول لیدان گه یشتینه ئه و به ری رووباره که. ههر که گه یشتمه گۆره پانی

خۆرھەلاقی دوورگەكە، چاوم بەكۆيلە مېينەكان كەوت كەھەر يەكەيان بەوینە يەكە مام ناوھەندی (كراڭ) سنگ و مەمكى خۆيان داپۆشېپو، بەلام پېش ئەوھى بکەونە قۆرپىن و سنگ کوتان، راهیبەكان يەكە يەكە وینەكانى (كراڭ)يان كۆكر دەوھو خستیانە نیو سىندو و قىكى تايىھەقى رازاھو بەنەخش و نىگار. قۆرپىن و سنگ کوتانى كۆيلە مېينەكان، زۆر لەدىھەنى بەنخېر لەخۆدانى كۆيلە نېرىنەكان كارىگەرتر بوو بەلامەوھ، ھىندەھى نەبرد سنگ و مەمكى خۆيان شىن و مۆر كردهوھو زۆر بەھى تالە قۆھكانى تەپلە سەرى خۆيان رى. بېدەنگ دەگرىان و ماسولكەكانى دەموچاوان بەچەشنىك گرژ دەبۆھ كەھەر دەتگوت ھاكا دلېان دەتەقېت و دەمرن. دەنگى ئىقاعى دەھى راهیبەكان لەنېوھو گرى دەدان و پېدەچو كەبىانەوېت داخ و كەسەرو زووخاوى چەند سالى ژيانيان بەقۆرپىن و سنگ كوتىن بەتال بکەنەوھ. (كراڭ) گەرچى لەپشت ماسكە كەيەوھ سىماى ديار نەبو، بەلام بەچەشنى جۆرى وەستان و ھۆگرى و ئارامىيە كەيدا پېدەچو زۆر بەكەيف و خۆشحال بېت. كە مەراسىمى ياد كردهوھى سالىرۆزى مەرگى (شەھموز) كۆتايى پېھات، ھەموو شتىكى نیو دوورگەكە گەرايەوھ بو بارى ئاسايى خۆى و بېجگە لەچەندەكان پەلە خويى تېكەل بەئارەقەھى جەستەھى كۆيلەكان ھېچى دېكە لەسەر خاكى ھەردوو گۆرەپانى دوورگەكە جى نەما.

* * *

6

كە شەو داھات، چەندان پەلە خويى تېكەل بەئارەقەھى جەستەھى كۆيلەكان، كە لەسەر خاكى ھەردوو گۆرەپانى دوورگەكە جى مابوون، بەھيورى بوونە چەندان بالندەھى بال خويى دىندووك درېژى چاو گەرە، پاش ئەوھى بەشېرەھى لەھەموو شتىكى نیو دوورگەكەيان روائى، يەك لەدوای يەك لەشەقەھى باليانداو فرېن. لەناسمانى دوورگەكەدا بو تايىك وەك گەردەلوولېك بەدەھورى خۆياندا ھەلسووران و پاشان لەبەرچاومدا ونبوون و نەمان. نازام بو لەو كاتەدا بالندەكانى شارۆچكەھىكى نېرىك ئەو شارەم وەبېرھاتەوھ، كەپېشتىر تېيدا ژياپووم. پېش ئەوھى بالندەكانى ئەو شارۆچكەھى، ھەرھەمويان پېكەوھ لەرۆژىكى بەھاردا تەنگەنەفەس بىن و بىخىكىن، چەند جارېك بەمەبەسقى دىتنيان خۆم گەياندبووھ شارۆچكەكە كە تەنھا لەيەك رېگەوھ دەكرا بچىتە نیوى. يەكەمجار كەويستىم خۆم بگەيەنە ئەوى، بەويپىھى نابەلەد بووم، بەناسانى ئەو رېگەيەم بو نەدۆزرايەوھ كە تەنھا رېگەھىكى چوونە نیو شارۆچكەكە بوو. سەرەتا بەسى چوار رېگەھى تردا رۆيشتىم. پاش ماوھەكى دووردوڭ، ھەستىم بەوھ دەكرد، ئەو رېگەھى پېدا ھاتووم ناچىتەوھ سەر شارۆچكەكە، ئەوھبو دواتر كەوتە دووى چەرچىيەك كەپېم وابو بو شارۆچكەكە بچىت و باش بو بەھەلەدا نەچو بووم و بەماوھەكى كەم گەيشتەمە نیو شارۆچكەكە. ھەر كەبەمەبەسقى

ته ماشاكردين دوروبهري خۆم، سهرم ههلبړي و يه كيك له بالنده كانم
 بيني، نهك ههر بهديتي په شو كام، بهلكو بړيك ترس و خو فيشي لا
 دروستكردم. ئيدي پاش نهووي له زور شوين و جيگهي شاروچكه كه دا
 دهيان بالندهي لهو جوړو چه شنهم كهوته بهرچاو، هيدي هيدي
 له سهره خوتر كهوتنه سهر كردنيان. ههر يه كيك له بالنده كان دوو هيندهي
 مرؤفيكي ناسايي بالاو قه لافهت و قه بارهيان هه بوو، بهلام سهرباري
 گه وره ي و دريژيان زور به ناساني هه لده فرين و ناساني شاروچكه كه يان
 ته ي ده كرد. بهمه بهستي زاني شويني مانه وه و هيلكه كردنيان پرسيارم
 له پير ترين پيره ژنيكي شاروچكه كه كرد، كه پرچي هيده دريژ بوو
 به ناچاري به دووي خويدا رايدة كيشا. گهرچي سهره تا پيده چوو گومان
 له پرسياره كه م هه بيت و نه يه وي و هلامم بداته وه؟! بهلام پاش نهووي بو
 ماوه يه كي دووو دريژ تي روانيم و به قامكه وشك و رهقه كان چهند
 جاريك سهرى خووراندم، دهستي گرم و هيدي هيدي برديميه نزيك
 گه وره قه لايه كي ديري ده ره وه ي سنووري شاروچكه كه، كه ديواره كان
 به حوت رهنگ بويه كرابوون. ههر كه چومه نيو قه لايه، ژماره يه كي
 زورم لهو بالنده كهوته بهرچاو، كه ته نها يه كيكيان له سهر يه ك هيلكه ي
 زور گه وره ي رهنگ خوله مي شي كر كه وتبوو.

له گه ل نهووي گه وره يه كه يان نيساني ده توقاند، بهلام له راستيدا زور
 بهسته زمان و بيژيان بوون، بيجه كه لهووي كه ده كرا زور به ناساني و پاش
 كه ميك تيروانين، حوزن و ماته ميكي سهر و ناسايي له چاوه كانياندا

بينيت. بهرژ هيج جوړه دهنگيكيان ليو نه ده هات، ته نها كه شهو
 داده هات، ههر هه موويان به دهنگيكي نزيك له دهنگي مرؤف و بهرپيمي
 ناوازي هه يرانيكي ديري تا رور ده بووه چريكه يان ده هات. بو يه كه هجار
 كه به شهو له شاروچكه كه دا مامه وه، گهرچي گرمه گرمي هه ورو
 گفه كف و لوورهي ره شه باو بوړان، ده بوونه ريگري گويگرتم
 له بالنده كان، بهلام پاش نهووي بو چهند جاريك گويقولاغي هه مان
 ناوازي دوو باره بووه ي بالنده كان بووم، دهنگيكي هاوچه شني نهو دهنگم
 وه ياد هاته وه كه له يه كيك له كولا نه ديري نه كان نهو شاره ي پيشتر تييدا
 ژيابووم و بهرپكهوت له تيواره يه كي پايزدا كه من و (نهوا) هيدي هيدي
 بهره و لاي كوترين باله خانه يه كي كولا نه كه هه لده كشانين، له ناكاو هاته
 گويم. كه روانيمه دهسته راستي كولا نه كه كچيكي لاسووتاوي بهر
 په نجه ره يه كي به نابيلون گراوم بيني، گهرچي ليوو قورگ و زاري
 نه ده بزواند، بهلام پيده چوو ناوازه كه له قولا يي ناخي نهووه بيته دهر.
 دهنگي ته قينه وه ي بومبايه ك كه ميك رايچله كاندم، ته ماشاي (نهوا) م
 كرد، كه كه ميك له سهر ووي باله خانه كه وه چاوه رپي ده كردم. كه بو
 دووهم جار روانيمه په نجه ره كه كچه كه م نه بينيه وه. دهنگيكي هيده
 كاريگر بوو، كه لهووه بهدوا نه ده كرا له مي شي خومي بسرمه وه
 له يادي خومي بهرمه وه. ههر كاتيكيش زور خه مبار بوو مايه له بهر خومه وه
 ده كهوتنه لاسايي كردنه وه ي نهو دهنگي كه پيده چوو به سهره قو ولا تيكي

دابه شڪراو سهر گوزه شتهى شاريكى خاپوور كراو حه كايهقى ههموو
مرؤفيكى داماوو كلؤل بگيرپتهوه.

ته ماشه به كى ناسمانى دوور گه كه م كردو بؤ ساتيك پيمو ابو تارمايى
چهندان بالندهى شارؤچكه كه، له ناسمانى دوور گه كه دا دهفرن.
كه گه رامه وه بؤ نيؤ پهرستگاهه، خؤم گه يانده لاي گچكه ژووريكى
لاچه په كى له ته خته دروستكراو، كه ناوه وهى به ته په دؤر روو كesh
كرا بو. ژووريكى تايهت بو بهو كاهينانهى كه ده چوونه خه لوه ته وه.
دهر گاي له دار ساج دروستكراوه كه م كرده وهو چوومه ژوورى،
ده مويست له ويذا كه ميگ لاسايى دهنگى بالنده كاني شارؤچكه كه
بكه مه وهو گهر بؤ ساتيكيش بيت، وه ك نه وان ناوازي حهيرانه ديرينه كه
بچرم. به لام نه وه دهنگى له قورقور اگه مه وه هاته دهرو بيستم زاره ته ره ك
و په شو كاوى كردم، چونكه نه ك ههر به دهنگى خؤم نه ده چوو، به لكو
زؤر گه وهرو گرو بگره ترسناك و ناقولا بوو. ديار بوو گه وهرو كاهين
ههر چنده ژووره كه شى زؤر دوور بوو، لهو گچكه ژوورهى كه چوو
بوومه ناوى گوئى له دهنگم ببوو. ههر بويه زؤر به خيرايى گه يشته لام و
به سهر ساميه وه گوئى (ناشيت نه وه دهنگه گه وهرو قهوى و عه جاييه،
له قورقور اگهى توه هاتپته دهرو). له وه دابوو كه وه لامى بده مه وه، كاتيك
بؤخزى ده مى هه لپناو گوئى (نه گهر ده توانيت كه ميگ بخه وه!).

كه رؤژ بؤوه، گه وهرو كاهين به راره وه نهينيه كه دا، منى له گهل خويدا
برده نيؤ كوشكه كهى (كرال) كه زؤر جوداو جياواز بوو لهو راره وه

نهينيهى كه پيمو ابو پيشتر له خه ونى كمدا پيدا رؤشيتيم و له ويوه خؤم
كه يانديته نيؤ كوشكه كه. بيچكه له وهى كه نيؤ كوشكه كesh زؤر له وه
جوداو جياواز تر بوو كه پيشتر له خه ونه كه مدا بيند بووم.

پاش نه وهى له گهل گه وهرو كاهيندا به په يژه به كى له دار دروستكراو دا
چووينه نيؤ چاليكى زؤر قوول، كه ده كه وه به شى دوا وهى پهرستگاهه و
هيندهى پانتايى ده كاشيه ك سهر كهى والا بوو، له ويوه به پيليكانه به كى
هه زار خانه پيدا چووينه نيؤ گه وهرو ترين هؤليكى كوشكه كه، كه له جى
باخچه داخراوه كه هه زى كى گه وهرو تيدا بوو، كه ژماره به ك له كچؤله
سه ماكهرو كه نيزه كه كاني كرال له نيويذا گه مه يان ده كردو تر يقه يان
ده هات. له ويشه وه چووينه نيؤ ژوورى ناژه له مؤميا كراوه كان، بيچكه
له نموونهى ده يان چه شن و جزرى خه نجهرو شمشيرو مه تال و گورز، هيچ
شتيكى ديكهى تيدانه بوو. له هه مووشى سه ير تر، كتبخانه كه بوو كه
له جى پينچ كتبه كه وه نهو وينانهى (كرال) كه ره فه كاني پى پر كرابزوه،
سه دان ده رپى و ژير كراس و گوره وى و مه مكدان و پيلاوى ژنانه
له ره فه كاندا دانرا بوون. گه وهرو كاهين كه زاني زؤر به وردى و نهو په رى
سهر ساميه وه ده رواغه هه موو نهو شتانهى له نيؤ ره فه كاني كتبخانه كه دا
دانراوه. به ده نكيكى نهوى و نهرم گوئى (دارؤ، نيمه كاني نه وه مان نييه،
له هه موو شتيك خوورد بينه وه! جكه له وهى كه ره ننگه نه زانيت بؤ
كارى كى زؤر گرنگ تؤم هينا وه ته وه نيره. هه رنه وه ندهى لهو دهر گايه
دهسته راسته وه چووينه ده رى، خؤمان له نيؤ گرنگ ترين ژووريكى

کۆشکه که دا ده بیننه وه، که ئه ویش ژووری تایهت به خهوتن و حهوانه وهی (کړال)ه. هیندهی نه برد، چوینه نیو ژووری تایهتی (کړال)، سه ره تا پزیشکی که میک به ته مه نم بینی، که به ئامیریکی تایهت فه حسی نیو زارو قورقو وراگه ی که سیکی ده کرد، که به بی هوشی له سه ر سیسه میکی گه وری له دار دروستکراوی به زیرو زیوو نه خشینراو راکشابوو.

یه که هجار ده موچاوی که سه راکشاه کهم به ته لخی هاته بهرچاو، به لام پاش نه وهی لیی نزیك بوومه وه پارچه یه ک به زو دووگی په غماوو هه لئاوساوم بینی، که سی قات غه به به له ژیر چه ناگه به وه تاوه کو سه ر سنگی داهاتیوو ه خوار. به نه سته م دووچاوو خالکی گچکه م له نیو به زو دوو که که دا بو جودا کرایه وه، به لام چهند لیی وردبوومه وه گه رام که بوو و گوچکه کانیم بو نه دوزرایه وه، ته نها شتیکی دیار له ده موچاویدا ده مه زله که ی بوو. به پزیشکه کهم گوت (ئه مه کییه؟!).

هه ره وه ک نه وهی گوئی لیم نه بوو بیت، چوو له لای نه و میزه ره شه ی ده که وه له لای تا که به نه ره به کی ژووره که وه نه و جانتایه ی کرده وه که له سه ر میزه ره شه که دانرا بوو. پاش نه وهی چهند ئامیریکی پزیشکی له جانتا که هینایه ده ر، گه وره کاهینی بانگ کرده لای خزی و چهند شتیکی به گویدا چرپاند. گه وره کاهین دوا ی نه وهی چهند جار یك سه ری بو پزیشکه که له قاندو ده ستیکی خسته سه رشانی. زور به هیمی به ره و لای من هات، نازام بوچی، بو تاویک هیچی نه گوت و وه ک من

که وه ته ماشا کردنی پزیشکه که، که تاده هات ئامیریکی تری له نیو جانتا که ده هینایه ده رو ئامیره که ی که پیشتر ده ریهینا بوو ده یخسته وه نیو جانتا که. له وه دا بوو، بو جاریکی تر پروا نه ده موچاوی که سه راکشاه که. که به دوو قامکی موویه کی سی نیو سیملی هه لکیشاو پاشان هه ر وه ک نه وهی شتیکی زور گرنگم پیشان بدات، چهند جار یك به بهرچاومدا هینای و بردی. دواتر گوتی (ئه گه ر نه ختیك به ووردی ته ماشای که سه راکشاه که ی سه ر سیسه مه که ت کردبا، هه ر به هه یه تیدا ده ترانی که خودی کړال خویه تی!). له بهر خۆمه وه گوتم (تو بلیی هه ر له زگما که وه ده موچاوی وابوو بیت?!).

پزیشکه که دوا ی نه وهی به یه کیك له و ئامیرانه ی له جانتا که ی ده ریهینا بوو، بو جاریکی تر قورگی (کړال)ی فه حس کرد. رووی کرده گه وره کاهین و گوتی (باش بوو هه ر بو خوی له هوش خوی چوو، ئه گینا نه یده هیشت ماسکه که ی لابده م و فه حسی نیو قورگی بکه م). گه وره کاهین، هه ره وه ک نه وهی یه کیك پیی گوت بیت، به په له ده ستی دایه ماسکه که ی (کړال) که له سه ر میزه که دانرا بوو. پاشان زور به له سه ره خوی کردییه ده موچاوی (کړال). دوا ی نه وهی پزیشکه که سه ری (کړال)ی به زر کرده وه، گه وره کاهین، لاستیکی ماسکه که ی له پشته سه ری (کړال) قایم کرد. ئینجا گه وره کاهین، به چریه به پزیشکه که ی گوت (نازام بو ده نگی، به یه کجاری وای لی هات و گه یشته ئه م حاله ی ئیستا. تو بلیی چاک نه بیت وه وه درمانیک بو

دەردەكەى پەيدا نە كرىت؟! پزىشكەكە، پاش ئەوۋى بە دەستەراستى كەمىك سەر لووقى خوراند. لەو لەمدا گوڭ (حەز دەكەم ئەو راستىيەت پى بلىم، كە تىكچوون و شىوانى دەنگى (كراڭ) پەيوەندى بە تىكچوون ناسروشتىيانەى ھۆرمۆنەكانى لەشەيە ھەيە. ديارە سەرەتا ەك دەيىن، دەنگى دەگۆرپ، بەلام پاش ماوۋەكە، زۆر ئۆرگانى تىرشى گۆرانی بەسەردا دپت). گەورەكاهىن، بەشپىزەيەوۋە گوڭ (مەبەستە چىيە؟! پزىشكەكە، كەمىك زياتر لەگەورەكاهىن، چوۋە پىشى و گوڭ (مەبەستەم ئەوۋە، ئەو گۆرەنكارىيەى دووچارى بوو: تەنھا لەم قۇناغ و دۆخەى ئىستايەدا راناوۋەستىت). گەورەكاهىن، پاش ئەوۋى مووچوورپكىك لەكەلەموسقى پىيەوۋە تا تەپلەسەرى مېروولەى كرد، گوڭ (باشە لەمە خراپتر چى تر ماوۋە؟!).

پزىشكەكە بەبىزارىيەكەوۋە گوڭ (نازانم بۆ تىناگەيت، گوڭنى ئەوۋى كەپىويستە پىت بلىم، رەنگە ئاسان نەبىت! ھەر باشىشە ەك ئىوۋە خەلكى ئەم دوورگەيە نىم و ھەر پاش ئەوۋى كە (كراڭ) ھاتەوۋە ھۆش خۆى، دەگەپمەوۋە). گەورەكاهىن، بەتوۋرەيەوۋە گوڭ (راشكاوانە، ئەوۋى دەيزانىت، بىلى).

پزىشكەكە پاش كەمىك بىدەنگ بوون، دەمى ھەلپىناو گوڭ (ئەو لەئىستادا، ھەر بەتەواۋى بۆتە نىرەمووۋەك. خۆزىا ھەر ئەوۋەندەش بايە، ھىندە نابات ھەموو خاسىيەت و سىفاتىكى مېنەى بەزەقى تىدا دەردەكەوۋىت و بەماوۋەكى كەم، دەبىتە ژنىكى تەواو). گەورەكاهىن،

پاش ئەوۋى ئەو دووسى دپەى لەپزىشكەكەوۋە بىست. بەواق ورمەواۋى ماوۋەكە تىپروانىم و پاشان بەخەم و كەسەرىكى زۆرەوۋە گوڭ (باشە چى بکەين؟! خۆم وامدەزانى دەردو نەخۆشەيەكى كاتىيە و دواۋى ماوۋەكە (كراڭ) ەك جارانى لى دپتەوۋە. گەرچى پىشتىرش لەسەرەتاوۋە تانىوۋەراستى وتارەكەى، دەنگى گرى برى دەكرد! بەلام ھەرچۇنىك بايە لەئىستا باشتىبوو. بەلام ەك تۆ دەيلىت، مەسەلەكە لەدەنگدا نامىنىت و دەبىتە شتىكى تر. بەراستى شتىكى ترسناكە! رەنگە نەزانن، ئەم دوورگەيە پاش وتار خويندەنەوۋەكى (شەھموزى) مەزن، ئاوەدان كراوۋتەوۋە).

پزىشكەكە بەكاوۋەخۆ زارى بەش كردو گوڭ (ئەى ناكرىت لەجىي ئەو كەسىكى تر، بىتە...). گەورەكاهىن، نەپەشت قەسەكەى تەواو بکات و گوڭ (بەپى دەستوورى دوورگەكەمان، كە لەلايدەن (شەھموزى) مەزنەوۋە دانراوۋە. ئەو كەسەى كەبۆى ھەيە بىتە (كراڭ)، يان دەبىت ئەوۋى خۆى بىت، يان ئەگەر رىگرىك ھەبىت لەبەردەم بە (كراڭ) بوونى يەكىك لەنەوۋەكانىدا ەك تەمەن، يان حالەتىكى دەروونى، ئەوۋە لەو كاتەدا تەنھا ئەوۋى خزمەكانى دەتوانن ئەو جىگەيە پىر بکەنەوۋە. جا گرتەكەى ئىمەش لەوۋەدايە، -دارۆ- تەنھا ئەوۋەكى (شەھموزە)، كە ئىستا لەزىاندا ماىت! تاكە كەسىكىش بەخزمەيەقى و پىشتاوپىشت دەچىتەوۋە سەر (شەھموزى) مەزن، (كراڭ) ئىستامانە، كەھىچ مىندالىكى نىيە. رەنگە تاكە چارەسەرىكىش ئەوۋىت، كەتاسەر نەھىلن كەس بەم

وہ زعی (کرا) بزائیت۔ جگہ لہوہی ہروہ ک پیشتر وام دانابو و تاجاک
 دہیتہوہ (دار) لہجی ئو و تارہ کان بخوینتہوہ۔ دیارہ کہ ماسکہ کہی
 (کرا) یشی کردہ دہموچاوی پیموانیہ کہس پی وایت کہ (کرا) ..)
 پزیشکہ کہ بہتہوسیکہوہ گوئی (بہلام ئیدی (کرا) تا دوا ہناسہی ژیان
 ہر بہو چہشنہ دہمینتہوہ و بہتہمای چاکوونہوہی مہبہ)۔

گہورہ کاهین نہراندی بہسہریداو گوئی (دہزانم چاک نابیتہوہ،
 مہبہستم ئوہیہ پیش ئوہی گویم لہقسہ کان تو بیت من خوم ئوہ
 ہاتہو بہخہیالمداد کہتا چاک دہیتہوہ کہسیک لہجی ئو و تارہ کان
 بخوینتہوہ، بہلام پیش ئوہی گویم لہدہنگی (دار) بیت، دہمویست
 کہسیکی دہنگ قہوی لہجگہیہ کی تری دنیاوہ بہینمہ دوورگہ کہو
 لہجی (کرا) و تارہ کان بخوینتہوہ)۔ پزیشکہ کہ بہسہرسوورمانیکہوہ
 گوئی (جگہ لہ (دار)، لہدوورگہ کہدا کہسیکی تر نہبوو؟! مہبہستم
 ئوہیہ، کہ بو پیش ئوہی گویت لہدہنگی بیت، بیرت لہ کہسیکی
 دہرہوہی دوورگہ کہ دہکردہوہ، باشہ ہر ہیچ نہبیت لہناو خوتاندا،
 مہبہستم لہ کاهینہ کانہ، کہسیکی وات چنگ نہدہکوت، کہرژانہ
 و تارہ کان پی بخوینتہوہ۔ جگہ لہوہی گہر دارو تہنہا نہوہیہ کی
 (شہموز) بیت، وہ ک پیشتر گوتتان ئی بو لہسہرہتاوہ ئوتان نہ کردوتہ
 (کرا)، گہرچی ئیستاش نہچوہ بجی)۔

گہورہ کاهین گوئی (سہبارہت بہوہی کہبوچی (دار) مان نہ کردہ
 (کرا)، حہ کایہتیکی دوورو دریزہو رہنگہ ئیستا کاتی گیرانہوہیم

نہبیت۔ دہرحق بہوہش کہ بو نہکرا، ہیچ کاهینیک لہجی (کرا)
 دابیم، تا و تارہ کان بخوینتہوہ، رہنگہ نہزانن کہ ہیچ کاهینیک بیجگہ
 لہخوم بالای ہیندہی بالای (کرا) نیہ، ئہ گہر ماسکیش لہدہموچاو
 بکہن زوو فہرقیان پی دہکریٹ و دہزانریت۔ دیارہ زلبوونی لہپری دہنگی
 (دار) زور کاری تیکردم، بہلام لہروویہ کی دیشہوہ بہبالاش ہیندہی
 (کرا) لہ، بگرہ پان و پوری شان و قہلافہ تیشیان لہبہک دہچیت۔
 گہرچی منیش لہرووی پان و پوری شان و قہلافہ تہوہ شتیکی ئوہتوم
 لہگہل (دار) فہرق نیہ، بہلام بہویپہی کہ لہزوربہی بونہو
 مہراسیمہ کاندہ جگہ لہوہی کہدہبیت لہشوینیکی دیارو نریک بہ (کرا)
 رابوہستم و بینریم، دہبیت و تاریک یان چہند دیریک بو پشتگیری کردن
 و تارو بریارہ کان ئوہ بلیم، بویہ ناکریٹ من ماسکہ کہ لہدہموچاو بکہم و
 رولی ئوہ بینم، مہگہر ..)۔

پزیشکہ کہ بہعاجایہ تیہ کہوہ گوئی (باشہ ناکریٹ وہ ک نہو ولاتہی
 کہ من تیدا دہژیم کہس و تار نہخوینتہوہ و زور بہرژتینی کاروبارہ کان
 رژانہ بہرپوہ بچیت؟ لای ئیمہ زوربہی خہلکہ رہشوکیہ کہ ہر ناوی
 پاشای ولات نازانیت و پیویستی بہزانیشی نیہ، ئیدی چ پیویست
 دہکات لہکات و ساتیکی دیاریکراودا کویلہ کان لہئیشوکار بکہن و
 سہرقالی گوگرنتیان بکہن، من تیناگہم، ئہمہ چ سوودیکی ہہیہ؟!)
 گہورہ کاهین پاش ہلوہیستہیہ کی کہم خایہن، کہپیدہچوو مہبہستی
 بیت، شیرازہیہ کی گونجاو بو چہشن و جوری قسہ کان بدوزیتہوہ،

زاری بهش کردو گوئی (خزم و برادره کانی (شه هموز) پاش نه وهی که زاره تره ک دهبن و ترس و خوف دایانده گریټ، نه وه ده مهی به رۆخی رووباره که دا سهر به ره و ژورور ده که ونه پری، به تاییه ت نه وه ده مهی که بینایان لیل ده بیټ، ئیدی که پاشه و پاش به فهرمانی (شه هموز) ده که رینه وه دواوه، یه کیکیان بی ورهیی و ترس و خوف ناشاریته وه. پی واده بیټ که ده بیټ ههر له گهل شه فقه که وتنی رۆژی دواپی، دوور که که جیهیلن. بیگومان نه کهر توانای وتاریټی و سه لقهی (شه هموز) له و کاته دا فریای نه که وتباو وتاریکی زور گرنگی نه گوټبا، نه وای بیشک هه موو خزم و برادره کانی به ره به یان به ههر شیوه یه ک بایه دوور که که یان جیده هیشت و نه ویان به ته نیا جیده هیشت.

ئیدی پاش مهرگی شه هموزو هاته سهر حوکی کوره تافانه که ی به ره سمی وتار خویندنه وه بووه سونه تیکی هه می شه یی و به رده وامی نه وه کاته و له وه به دوا ی گشت (کرال) له کانی دوور که که مان، باوه رت هه بیټ که وتاره به رده وام و یه ک له دوا ی یه که کان هینده کاریگه ری له سهر کزیله کان هیه که پی وانییه هیچ لیدان و نه شه که نه و تف و جوین و تیه لدانیک نه وه کاریگه رییه ی له سهر یان هه بیټ. به تاییه تی ره نگه نیوه نه زانن نه م کزیلانه ی نیو دوور که که مان له شوینیکی دیکه ی دناوه هیراونه ته ئیره و له توخیکی زور پیس و نه گریسی مرۆفن. مهروانه بیده نگی و گوپرایه لیان، نه کهر وتاره دوور ودریژو به رده وام و یه ک له دوا ی یه که کان نه بوایه، نه وه ده میک بوو ره نگه

ههر له سهر ده می هاوردنیانه وه بو ئیره ده ستیان دابایه ته یخی بوون و هه لگه رانه وه.

ده بیټ ئیمه ی کاهین هه موو هه ول و ته قه لایه کمان وه که ر به یه بن بو پاریز گاریکردن له پیرۆزترین رووباریکی نه م دنیا یه، که بیگومان له و دیو ئاست و شوینیکی رۆخی رووباره که وه که بینایمانی تیدا لیل و ته لخ ده بیټ و شتیک ده بیته ریگری بین و ته ماشامان، به هه شتیکی نه زه لی و نه به دی هیه، که ته نها ریگه ی چوونه ناوه وه ی رۆحه به هه شتییه کان ده دات. کاری هه می شه یی و به رده وامی ئیمه ش پاراستنی پاکی و بیگه ردی نه م خاکیه که پیرۆزترین رووباریک به نیوه راستیدا رته ده بیټ. دیاره دۆزینه وه ی نه م دوور که یه ش له لایه ن (شه هموز) وه که رچی به ریکه وت دۆزراوه ته وه، به لام دیاره بی حیکمه ت و بی مه لامه ت نییه، نه وه ی که له تو شم ده ویټ که ر وه ک ده یلم جیه جی بکه یټ، چیت بوویټ له که وه هه رو به ردی به نرخ و شتومه ک و که لوپه لی عه جایب، نه وه به خو شحالییه وه پیټ ده به خشم. که رچی نه وه ی که له تو م ده ویټ، کاریکی زور ئاسانه، به لام گرنگیه که ی له وه دایه که ته نها به تو رای ی ده کریت.

ههر که (کرال) هاته وه هۆش خو ی وای تیگه یه نه کهر بو ماوه ی چه ند مانگیک له جیگه دا بمینیته وه نه وه به ته وایی چاک ده بیته وه. که قه ناعه تی کرد نه وه ده مه ته گیری نه وه ی بۆیکه، تا چاک ده بیته وه ده بیټ که سیکی دی به ی نه وه ی که س بیزانیټ له جی نه وه وتار

بخوینیتەوه. هەر که هیندەت بی گوت، ئیدی جلەوی قسە کردن بۆ من جیپەلە. پاش ئەوهی (کرال) کەمیک دەستی بزواند، گەورە کاهین رووی تیکردم و گوئی (نازانم بۆچی تۆم لەگەڵ خۆم هینایە ئێرە! بەهەر حال ئیستا بەپەلە بجۆرە دەری و لەپشت دەرگاگەوه چاوەری بە).

* * *

کەچوومە پشت دەرگاگە، هەستم بەماندوو بوونیکی ناتاسایی دەکرد، هەر دەتگوت سەرپاکی بیابانیکم حەوت شەوو حەوت رۆژ بەپێیان بریوه. ئەژنۆ کام بەچەشنیک نازاریان دەهات کەزۆر خۆم بەپیوه بۆ رانەگیرا، لەپال دەرگاگەدا دانیشتم و لاقە کام لی درێژ کرد. هەر کە لەژوورە کە (کرال) هاتە دەری و چوومە پشت دەرگاگە هەستم بەوه کرد، هەمان ئەو دەرگایە نییه کەپێشتر لەگەڵ گەورە کاهیندا لیوهی چوویە ژوور. بەرامبەر دەرگاگە، رارەویکی تا بلی دوورو درێژو پان هەبوو، کە لەزۆر شوینیدا حەوزی تایبەت بەماسی عەجایب و شووشە سەرداخراوی پر لەدوویشک و مارو قرژال و مشکێ سپی و رۆیان و کرمی رەنگاورەنگ و لوولپێچ دانرابوو. بیجگە لەشووشە کە زۆر گەورە پر لەسەرەمیکوتە، کە خرابوو سەر مێزێکی بەرز.

هەموو ئەوهی لەرارهوه کەدا کەوتە بەرچاوم، تاقیگە ی پۆلی شەشەمی نامادەیی بیرخستەوه، کەدەکەوتە بەشی پشتهوهی قوتابخانە کەمان. پاش ئەوهی بەرارهویکی شیدارو تاریکدا دەرۆشیت، دەرگەپشتە بەردەم دەرگا زۆر بچکۆلەو ئەوییه کە کەدەبوو سەر و پشتی بۆ دانەوینتەوه تا بتوانیت بچیتە ژوور. مامۆستای بەرپرسی تاقیگە کە، هەردەم ریش و سمیلی دەتاشی و بەردەوامیش سەدرییه کی سپی لەبەر دەکرد، هەر لەگەڵ دەستپکردنی دەوامی رۆژانەو تا لێدانی دوا زەنگی قوتابخانە کەمان، لەتاقیگە کەدا نەدەهاتە دەری. لەپشووه کاندای بەبێدەنگی دەچوومە نیو تاقیگە کەو تیم دەروانی، زۆریه ی ئەو خشۆکانە ی کەلی داوا دەکردم و بۆم دەهینا، لەمەنجەلیکی گچکەدا دەیکولاندن، پاش ریشال ریشال بوون و داوەشانی گۆشتە کەیان سەرەتا ئیسکەکانی جیادەکردنەوه و دواتر هەریه کەیان بەجیا ئیسکەکانی پیکەوه دەنوساندن و پەیکەرە ئیسکی هەریه ک لەخشۆکەکانی بەو چەشنە سەرلەنوی دروست دەکردهوه. ئەو رۆژانە ی کەدەبوو وانە ی زیندەوه رزانی لەتاقیگە کەدا بخوین، زۆر بەپەلە خۆم دەگەیانده ئەوی و لەسەر یه کی ک لەکورسییه کانی پێشهوه دا دەنیشتم. هەر کە دەستی دەکرد بەقسە کردن زۆر بەسەرئەوه تیم دەروانی و گویم لێدەرگرت، کەمیک باسی وانە ی تایبەت بەخۆمانی دەکردو هیندە ی نەدەبرد، وە ک هەموو جارێک باسی زیندەوه ریکی سەیر و سەمەرە ی بۆ دەکردین.

لەیه کی ک لەئێواره ساردە کاندای پاش ئەوهی وینە ی چۆلە کەیه کی لەسەر تەختە رەشە کە بۆ کردین، کەسەری بەسەرە مار دەچوو،

به کاوه خوځ دهمی هه لهنیاو گوټی (نه گهر سهرنجی له شی بدنه، به تهر واوی له چوله که ده چیت، به لاهم وهک ده بین سهری به سهره مار ده چیت، دیاره ههر وهک ماریش ده گه زیت و ژهره که شی له ژهری ژهر او بترین چه شی مار کوشنده تره.

گهر چی پیم وانیه له نیستادا ماییت، به لاهم له رڼو گاریکا له ههموو شوینیکا هه بووه که ووتو ته بهر چاو. ته نانهت وهک ده گیر نه وه، ژماره یه کی بی شوو ماریان له پروپیکه وه به چه شی باران دابریونه ته سهر خه لکی یه کی که له وشارانه ی که چ خووره وشت و داب و نه ریت و جلو بهر گیان وهک نیمه یه، چ شیوه زاری ناخافتیان زور له شیوه زاری ناخافتمانه وه نریکه. نیدی پیش نه وهی ره شه بایه کی توند هه لیکات، نیو به نیوی خه لکه که ده کوژن، که دیاره به حوکمی لاوازیی باله کانیا ناتوان له کاتی هه لکردن ره شه بادا هه لفرن. ناشرا نم چوڼ پیش وهخت ههر له خو یانه وه هه سقی پیده کهن و خو یان له پنه ناو پاسار دهنین. ههر که ره شه باکه هه لده کات، له به دبه ختی خه لکی شاره که دا، سو پای زرت ه زه لاهم رهش نه سمه ره کان هیرش ده کاته سهریان و به ماوه یه کی کهم ههموو نیرینه کانی شاره که به مندالی سهر بی شکشه وه سهرده برن، پیر نه کان له شاره که دا جیده هیلن و کچ و ژنه کانیش له گه ل خو یاندا ده به نه پایته ختی ولاته که یان.

پاش نه وهی جوانه کانیا دده نه سولتانی ولاته که یان نه وانه ی دیکه له بازار ی که نیره ک فروشتندا ده فروشن. میچکه ی چوله که ماره، هیلکه کانی له ههموو شوین و جیگه و پنه ناو پاساریکا جی ده هیلیت، به بی نه وهی له سهری بجه ویت، بوخوی پاش دوو ههفته ده ترو وکیست و

به چکه که ی به ماوه یه کی کهم وهک باوانی گه وره ده بیت. کیسه یه کی ژهر، له ژیر که لله سهری ههر چوله که ماره یه که دا هیه وه نه گهر بو ماوه ی یه ک مانگ به هیچ گیانداریکه وه نه دات و ژهره که ی به تال نه کاته وه، مردار ده بیت وه. ته نها خو راکیک که ههفته ی یه کجار پیوستی به خواردنی، درک و دال و گزو گیان رو که ی ژهر او ییه، که ده بیت له پنه ناو دوزینه وهو چنگ هینان، ده یان که ژو کیو ناوچه ی دووره ده ست بگه ریت. که دیاره ژماره یه کی زوریان ههر له ریکادا مردار ده به نه وه.

له ناوچوونی چوله که مارهش هاوکاته له گه ل چاخی دوزینه وهی لاستیک و به کارهینان له دروستکردن دارلاستیکا که ههموو خه لکی دنیا له و سهرده مه دا به هو ی نه و چه که زور گرنگه وه بو ماوه ی پیچ سال له ههموو جیگه و شوینیکا سهرقالی له ناو بر دیا ن بوون. جگه له وهی ههر له و سهرده مه دا چوله که یه کی زور بچکوله ی سهری په یدا بووه، که نیش و کاری گه ران به شوین هیلکه ی چوله که ماره و دوزینه وهی بووه. ههر پاش دوزینه وهشی به دهن دوو که ده رزیله ییه زور باریکه که ی شیله یه کی سه وزباوی رو کردو ته نیو و دره حال گه شه کردن سروشتی نیو هیلکه که ی راوه ستان دووه. بیجگه له وهی که نه گهر به چکه که ی نیوی هینده ی نه ماییت سهر له هیلکه به پیته دهر، یان له یه کی که له سووره کانی کامبوونی دا بوویت، هیلکه که ی هه ردو و لاقی بهرز کردو ته وهو له به رزی چهنده متریکه وه فری داوه ته وه خوار). له ناخوه نه و ماموستایه م خوشده ویست و هه رده م هه ستم به وه ده کرد، زور له وه زیاتر ده زانیت که له وانه کاندای بو ی باس ده کردین. بو

یه که مجار که نهوم له ده ره وهی تاقیگه کهدا بیی، لهو رۆژهدا بوو که کۆمهڵیک کهسی سهرو ردین درێژ له ده رگای سه ره کی قوتابخانه که مانه وه به پرتاو خۆیان کرد به ژوورد. نه شمه زانی که نه وه دوا جار یکه نه وی تیدا ده بینم!

که سه سهرو ردین درێژ هکان، به سه ر زۆریه ی پۆله کاندادا به ش بوون، نه وه ی هاته نیو پۆله که ی ئیمه لوو ق به چه شنی گه وه ره درێژ بوو، که پیم وانه بوو تانه کاته لوو ق ئاوام له هیچ وینه یه کی کار ی کاتۆریشدا به رچاو که وتیت. هه ر یه که سه ر وینه ی هه لئاسراوی کابرا ره شتاله که ی هه نایه خوارو پاش نه وه ی به پپیان چوو ه سه ری و شوو شه ی سه ر وینه که ی وردو خاش کرد، وینه کی به خیرایی هه لگرت ه وه و شیتگیرانه پارچه پارچه ی کرد. وینه ی کابرا ره شتاله که له هه موو سووچ و که لپ و ژوو رو هۆل و راره وو دالان و گه رماوو دوکان و سه ر فولکه و به رده می بیناکان و سه رپردو ژیر پردی شاره کهدا ده که وته به رچاو.

له ته نه ا دوو شویندا نه و وینه به ت نه ده که وته به رچاو، یه که میان هه موو ئاو ده سته گشتی و تایه تییه کانی شاربوو، دوو هه میشیان مه هاخانه نه بینیه کانی زۆر شوینی شاره که بوو، که خاوه نه که ی کابرایه کی زۆر قه له و بوو، پپش ته و او بوونی یه کی که له جه نگه کانی نه و و لا ته ی که شاره که ده که وته نیو سنووره کانی، له شوینیکی نادیاره وه هاتبوو نیو شاره که و تیدا نیشته جی ببوو. سه ره تا وه ک که سیکی دیندار له خه لکه که نزیک ببوو وه به ماوه یه کی کهم توانیوو ی تیکه لپان بیت، به حوکی تواناو قو دره ق له هیتۆنیزمه کردن و خه وانندی

به رامبه ره کهیدا به ماوه یه ک ژماره یه کی زۆری گه نجه کانی کۆنترۆل کردبوو، جگه له وه ی که فیڕی به کارهینانی حه شیشه و هیرۆین و تلیاکی کردبوون. ئیدی له پیرۆزترین رۆژیکی شاره کهدا یه که مین مه هاخانه یه کی نه بین له شوینیکی شاره کهدا ده کاته وه، به پپی زۆربوونی ژماره ی نه و که سانه ی که روویان تیکردوو ه، مه هاخانه ی دیکه ی کردۆته وه و به و چه شنه به رده وام بوو ه.

هه ر که سی که به به رده م هه ر یه کی که له مه هاخانه کانی کابرا قه له وه کهدا تپه ر بایه، نه گه ر پپشتر ئاگادار نه با و نه زانیایه نه وه هه رگیز نه یده زانی نه و جگه و شوینه ی که به به رده میدا تپه ر ده بیت له نیویدا چی ده کريت. چونکه جگه له وه ی که به به رده وام شوینی جگه ی مه هاخانه کانی ده گۆری، به شی پپشه وه شی ده کرایه مه غازه و دوکانی هه مه جۆر، که زۆر به ئاسایی که سانیکی سه ر به کابرا قه له وه که کاریان تیدا ده کردو ته نه ا نه و که سانه ی ده یانناسی یان نه وانه ی له لایه ن ده لاله تایه تییه کانیانه وه بۆیان ره وانه ده کران، ده برانه به شی پشته وه ی مه غازه و دوکانه کان. نه گه ر به ریکه وتیش که سی که هه سقی پی کردباو زانیای و به راستیش دژ به و جۆره کارانه بایه، نه یده ویرا باسی بکات و هیچ بلیت، چونکه پیاوه قه له وه که و پیاوه کانی له لایه ن به شیکی پپسۆری سه ر به ئاسایشی شاره که وه پاریزگاریان لیده کرا. هه ر که سی که له وانه ی که ئاگاداربوون و به مه به سقی رابواردن چوو بوونه نیو مه هاخانه کانییه وه نه گه ر وشه یه کیان له ده م هاتبایه ته ده رو ته نه ا شتیکیان سه به ره ق در کاندبا، نیوه شه و له لایه ن چه کداره کانی به شه پپسۆره که وه خه تف ده کران و ده برانه ده شتیکی کاکي به کاکي و تاگیانیان ده داو ده مردن،

لههر چوارلاوه بهرده باران ده کران. دواتر جهسته کانیاں به چه شنيک
 ده سووتانندن که نه گهر ره ژوه پارچه يه کی جهسته شيان جی ماباو
 که سيک به ريکوت بهرچاوی که وتبا، نه ستم بوو پی وایت پارچه
 جهسته ی سووتاوی مرقن. چونکه چ هیئده به باشی ده یان سووتانندن
 که هیچی نه وتویان له پاش جی نه ده ما، چ له هه مان شویی ده شته که دا
 بهرده وام گاو گوتال و ناژه له نه خزشه کانیاں تیدا ده سووتاندا. رهنگه
 هه موو نهو زانیاریانه م بز هه تاهه تايه نه زانیا، که نه گهر جواترین
 بیوه نیکی شاره که له توله ی به زور بی بنکردن کچه تاقانه کهیدا کابرا
 قه له وه که ی له شه ویکدا ژه هر خوارد نه کرد بایه!

دوای نه وه ی زه لاهه سهرو ردین دریژه که، هه موومان له گهل خوی
 برده بهرده م ژووری یه کیتی خویند کارانی سهرو به کابرا ره شتاله که، که
 له وکاته دا هه موو قوتابییه کانی دیکهش له ویدا بوون، سی چواریک
 له زه لاهه سهرو ردین دریژه کان، یه ک له دوای یه ک به له قه بهر بوونه
 ده رگای ژوره که وه هیئده ی نه برد شکانديان، پاشان هه موو فابیل و
 کاغزو کتیه کانی نیویان گرتیه ردا. ئیدی پاش نه وه قوتابییه کان
 له هه موو لایه که وه که وتنه بهر دباران کردن گشت ده رگاو په نجه ره کانی
 قوتابخانه که وه نه وه نده ی نه برد شووشه یان به هیچ په نجه ره یه که وه
 نه هیشت. دوای نه وه ی زه لاهه سهرو ردین دریژه کان به دیواره
 بهرزه که ی به شی پشته وه ی قوتابخانه که دا هه لگه ران و له یوه خویان
 هه لدا یه نیو کولانه پیچاویچ و ته سک و تروسکه که ی پشته وه ی
 قوتابخانه که.

هیژه کانی ناسایش و تهواری و پولیسی سهرو به کابرا ره شتاله که
 که هیشتنه نیو قوتابخانه که بو ماوه ی سه عاتیک هه موو قوتابییه کانیاں
 دایه بهر کیل و شق و زله. دواتر به ده نگی بهرز چهنه جاریک
 به ریوه بهری قوتابخانه که مان هاواری لیگردین و گوتی (به په له
 هه ره مووتان له گور په پانه که دا ریزین).

دوای نه وه ی به خیرایی خومان که یانده گور په پانه که یه ک له دوای
 یه ک ریز بووین. به ریوه بهرو بهر پر سیک سهرو به کابرا ره شتاله که و
 ژماره یه ک چه کدار هاتنه نیو گور په پانه که. به ریوه بهر پاش نه وه ی که فه
 سپیه که ی لاغاوه ی به ده سته سړیک سړی، گوتی (به فه رمانی جه نابی
 بهر پر س، که بوخوی له پالمه وه راوه ستاوه ده بیت هه ره مووتان بگيرین،
 به لام له بهر نه وه ی به زه ییم پیتاندا دیته وه ده زانم نه وه ی که کردو تانه
 له نه زانی و گه وجیتانه وه یه و زوره تان بیتاوانن، زورتان بز پارامه وه. پیم
 نالین بهر دباران کردن ده رگاو په نجه ره چه مانایه کی هه یه؟! کوانی نه و
 سهرو ردین دریژانه ی که وینه ی گه وره ترین زاتیکی نه م دنیا یه یان
 هینایه خوار؟! پاش نه وه ی نیو یان فریودا، بز کوی هه لھاتن و چوونه
 کوی؟ دلنیا یان له وه ی که نه گهر که میک غیره تیان هه با، وه ک بهرزه کی
 بانان بوی ده رنه ده چوون و هه لنه ده هاتن. دیاره باش نه وه که سانهش
 ده ناسین، که به نه یی په یوه نديان له گهل که سه سهرو ردین دریژه کاند
 هه یه، هه پاش ته وایوونتان، له و گه مه یه ی که که میکی تر ده زانن
 چیه؟! هه ره موویان ده ستگر ده کرین). هه پاش نه م قسانه،
 به ریوه بهرو بهر پر سه که و چه کداره کان، گور په پانه که یان جهیشت. دوای
 ماوه یه ک چوار چه کدار، له چه کداره کانی بهر پر سه که، سهرو فهرده یه ک

خړه که بهردیان هینایه نیو گوره پانه کهو له بهرده ماندا روښان کرد. بهرپوه بهر له یه کی که له پنجه ره بی شوو شه کانه وه، سهری هینایه دهرو گوټی (هرچون پنجه ره کانتان بهردباران کرد، ناوا بهردبارانی یه کتر بکه، هر یه کی کتان به سهر و گویلاک شکاوی نه بینمه وه، به ده سستی خوم سهری ده شکینم). نیدی پاش نه وهی سهر و گویلاکی یه کدیجان هینایه خواره وه و سهرپاکی عهردی گوره پانه که مان به خوینی خومان سوور کرد. گویمان له دوا هاواری بهرپوه بهر بوو له و روزه دا که گوټی (هرکاتیک حهزتان له م که مویه بوو ناگادارم بکه، تاخر که بهردی پیوستان بو حازر بکه م).

* * *

ههستمه سهرپی و بهره و لای گه وره ترین حهوزیکی پر له ماسیه عه جایه کان که و ته ری. هر که له حه وزه که نریک بوومه وه، که لبهی ماسیه کان سهرنجیان راکیشام، که یه ک دوانیکیان له و کاته دا خهرکی پارچه پارچه کردنی به چکه پشیلویه کی توپیو بوون. ماسیه کان له جیی پووله که پیستیکی درکاوی په لپه له جهسته ی داپوشیوون. ته نها یه ک چاوی زور گه وره ده که و ته دهسته راستی لاسهریان و دیوه که ی تری لاسه ریشیان له جیی چاو چه پکی لینجه مووی بوری لی

هاتوونه ده ر. کلکیکی درکاوی دریژ، له کوتایی له شه ته شیلویه که یاندا بوسه ره وه هه لگه رابووه و ههروه ک کلکه دوویشک، له کوتاییه که یدا جزوویه کی پیوه بوو. که روانیمه مشکه سپیه کانی نیو یه کی که له شوو شه کان، زور په شوکام و پیم سهر بوو، وه ک بالنده پهروبال و دهن دووکیان هه بوو. مارو دوویشک و لوول پیچ و روښان و قرژال و کرمی نیو شوو شه کانی تریش سهریو سه مهره و عه جایب بوون. دواشتیک که لپی چومه پیش و تیمروانی، نه و شوو شه زور گه وره یه بوو، که له سهر میزیکی بهرز دانرا بوو. گهرچی له سهره تادا سهره میکووته کانی نیو شوو شه زور گه وره که ی سهر میزه بهرزه که م زور به ناسانی هاته پیش چاو، به لام پاش تاو یک تیروانین و ته ماشا کردن، ههستم به گورانی رهنک و هه لئاوسانیان کرد، به چه شنیک که پاش هه لئاوسانی ته و اوایان کیشیان که می ده کرد و وه ک میزه لدانیکی پر له گاز، بهرزه بوونه وه.

دواسه ره میکووته یه کی نیو شوو شه که، گهرچی هینده ی قه باره ی ناوه وهی شوو شه که هه لئاوسا، به لام بهرزه بووه! پاش که میک گه راپیه وه بو دؤخی جارانی خوی و به ته نیایی له نیو شوو شه که دا مایه وه. گه راپیه وه بو شویی خوم و له پال ده رگا که دا دانیشتیم. هیندهم بیر له دوا سهره میکووته یه کی ته نیای نیو شوو شه که کرده وه له هورکاری بهرزه بوونه وه و گه رانه وهی بو دؤخی جارانی خوی کو لیمه وه، پلوه کام قوورس بوون، هیدی هیدی چاوه کام لیکنار

خه وتم. له خه و غندا، خه نجه ريكم داهيشته نيو مه نجه ليك ئاوى كولاولو
 هاوارم كرد (كوشتم). ههروهك ئه وهى به راستى كه سيكم
 كوشتييت، كه خه نجه ره كه م ده رهيئاويه وه، خويناوى بوو. هيشتاكه
 دلويه خوينا كاڻى سه ر خه نجه ره كه م نه سريپووه، كه كومه ليك زهلامى
 سميل سوورو چاو كه سكهم، له چوار دهورى خومدا بينى. پاش ئه وهى
 بردياغه بهردهم پياويكى هاوشيوه خويان، كه له سه ر كورسيه كى
 زور گه و ره دانيشتبوو، سه رى هه لپرى و گوڤى: (بو كوشته؟).
 له وه لامدا گوتم (من كه سم نه كوشتووه). دواى ئه وهى هه ستايه سه ر
 پيو بو تاويك له پالمدا راوه ستا. له ناكاو ههروهك ئه وهى هه ستريا
 گرتييتى، هاواري كرد (كاواي كه له پچه كان له كوينا؟ به په له
 هه ليواسن). به لام هه ريه كه سه ر په شيمان بووه و گوڤى: (هه ليواسيني
 چي؟ بو له بنميچه كه دا شيش و قولاپ هه به تا هه ليواسين؟! خيرا
 راست و چه پى بكه ن تاددان به تاوانه كه شيئا نه نيئ، كه له پچه كانى
 مه كه نه وه، نه گه ر ئه وه ش سوودى نه بوو، پريمزه كه ي بجه نه ژير).
 پاش گه رانيكى زور يه كيكيان كه له پچه كانى له نيو چه كه جه به كى
 يه كييك له دولا به كاندا دوزيبه وه، له وه دابوو كه ليم بيته پيش، كاتييك
 هه ردوو گلزي نيو ژووره كه كوژانه وه. هه ر پاش كوژانه وهى
 هه ردوو گلزيه كه، هه ستم كرد كه هيچ په نجه ره وه ده لاقه و كون و
 كه له به ريك له ژووره كه دا نيه، به چه شنيك تاريك بوو كه هيچ
 شه وه زهنگيكي نووته ك و تاريكى وه ك تاريكايى نيو چوار ديوارى

ئه و ژووره م به دريوايى ژيانم نه بيندبوو. ماوه يه كه هه ست و خوستم
 راگرت، ههروهك ئه وهى كه س له ژووره كه دا نه نيئ، ئاوا بيدهنگ
 و بي سرتو و بي خشيپه بوو.

دواى ئه وهى ماوه يه كى تريس چاوهريم كردو دوورو نزيك
 هه ستم به بوونى هيچ كاميكيان نه كرد، به راست و چه پدا كه وتمه
 ده ست هاويشتن، هه رچونيك بيت خوم گه يانده بهردهم ئه و
 ده رگايه ي كه پيشتر منيان له ويوه هينا بووه ژوور، كه پيده چوو كوونى
 كيله كه ي به ماده يه ك پر كراييه وه. پاش ئه وهى چه ند جار يك
 ده سكى ده رگا كه م بو خواره وه جوولانداو توند به ره و لاي خوم
 رامكيشا، نه و جار ده رگا كه كرايه وه. هه ركه چومه ده رى، خوم
 له بهردهم گورستانيكدا بينيه وه كه مردووه كانى له سه ر گوره كان
 به پرووتى راكشابوون. پاش ئه وهى ته ماشاى يه كه به يه كه يانم كردو
 ليان وردبوومه وه، هه مان شوين زامم له سه ر نيو چه واني هه ر
 يه كيكياندا بينيه وه، به چه شنيك كه چوارده وري زامه كه، به گري ئه و
 فيشه كه ي كه هه موو نيو چه وانه كانى له هه مان نزيكييه وه بريوو ره ش
 داگه راو سووتاو بوو. له گورستانه كه وه چومه نيو هو ليكي گه و ره،
 كه كومه ليك پيره ژنى ره شپوش، په يتا په يتا قزى خويان ده رنى و
 جار جاره ش پر به ده م ده يانزريكاند. هه ر كه يه كيكيان منى بينى، پر
 به ده م هاواري كردو گوڤى (ئا ئه مه يه بكوزه كه). به هه ر هه موويان
 شالويان بو هينام و پيكه وه زريكانديان (بو هه ر هه موويانت، له يه ك

رۆژدا، بههه مان ده مانچه كوشت؟). هه ر كه گوتم(مردوه راكشاوه كانى سهر گۆره كانى گۆرستانه كه، من نه مكوشتون). هيندهى تر هارو شيتگير بوون، يه ك دوويه كان نينۆكه زۆر دريژه كانيان له لامل و ده مووچاوم گير كرد. پاشان ده مووچاويان به چه شتيك گۆردرا، كه نه ده كرا ترس و خۆف له ناخه وه مووچر كه نه كات. ده مووچاوى هه ريه كيكيانم ليبووه، ده مووچاوى نه و پيره ژنه جادوو گه رانه ي كه ته نه ها به خه يال ته سه وري ده مووچاوى له و چه شنهم كردبوو.

چهند هه ولما، خۆم بۆ رانه پسكاو نه متوان هه لييم، ده شمزان چهند نكۆلى بكه م هيندهى تر په لامارم ده دهن، پيره ژنيكيان نه وه ندهى نه ما بوو، به نينۆكه كانى هه ردووچاوم له بئرا هه لقه نيته، هه ريويه به ناچارى گوتم(نيوه راست ده كه ن).

كه وام گوت كه ميك هاتنه سه رخويان و پيرترين پيره ژنيان كه تا نه و كاته له دواى هه موويانه وه راوه ستابوو، لييم هاته پيش. به ده نكيكى پر له نازو مه كر كردن و به خۆبادانيكى عه يارانه وه گوتى(نيوه راست ده كه ن، دادى نيمه نادات، راست و دروست ده بيت وه لامي پرسياره كه مان بده يته وه، بۆچى هه ر هه موويانت له يه ك رۆژدا بههه مان ده مانچه كوشت؟ نيمه عه ودالى وه لامي نه م پرسياره ين و هه تا به ته واوي له نوو كه وه بۆ مان نه گير يته وه ده سته ردارت نابين). نه مده زاني چ وه لاميكيان بۆ داباشم و چيان

پى بلييم. پاش كه ميك بيده نكي و روانينه چاوه كانى پيرترين پيره ژنيك، كه له بهرده مدا راوه ستابوو، گوتم(رهنگه نيوه نه زانن، هه ر هه موويان بۆي نه سيدو ترشه لۆك و بۆگه ني سه گى تۆپيو له زاريانه وه ده هات، هه ريويه پاش نه وهى چل شه وو چل رۆژ له يه ك ژووردا له گه لياندا مامه وه. له رۆژيكا كه نيوه بۆ خۆتان به روا ره كه ي ده زانن هه ر هه موويانم بانگ كرده گۆرستانه كه و يه كى فيشه كيكم نا به سه ريانه وه، به لام له گه ل نه وه شدا من كه سيانم نه كوشتوو وه ته نه ها شتيك كه كرديتم دا هيشيني خه نجه ره كه بوو بۆ نيو مه نجه ليك ناوى كولاو). پاش نه وهى قسه كانم ته واو كرد پيلووه كانم ليكنا. به ده نكي شكانى شتيك كه له نيو ژووره كه ي (كرال) هه وه هاته گويم بيدار بوو مه وه. كه پروانيمه پيش خۆم و پاشان سه يريكى چوار ده وري خۆم كرد، له پار هويكى چۆل و هۆل به ولاوه هيچى ديكه م نه ديت.

* * *

7

تا تاویکیش جگه له‌راپه‌وه چۆل و هۆله‌که هیچی دیکه‌م نه‌بینی. به‌لام پاش ماوه‌یه‌ک ده‌نگی پیی که‌سیکم له‌به‌شی سه‌ره‌وه‌ی راپه‌وه‌که‌وه هاته به‌رگویی، هی‌دی هی‌دی ده‌نگی پیی که‌سه‌که، لیم نزی‌ک بۆ‌وه به‌به‌رده‌مدا ر‌ه‌ت بوو. گه‌رچی ده‌نگی پیه‌کام زۆر به‌جوانی گوی لئ بوو، به‌لام شکل و شیوه‌ی که‌سه‌که‌م نه‌هاته پیش چاو. هه‌ره‌وه‌نده‌ی ده‌نگی پیه‌کان به‌ته‌واویی نه‌مان، راپه‌وه‌که‌م له‌به‌رچاودا لئ بووه ده‌شتیکی کاک‌ی به‌کاک‌ی. هه‌ستامه سه‌رپی و پاش قه‌ده‌ریک له‌رۆ‌یشتن، گه‌یشتمه نیو نه‌و بنکه تووتانه‌ی که‌پانتاییه‌کی به‌ر‌فراوانیان داگیر کردبوو. هه‌ر له‌خۆمه‌وه یه‌ک دوو گه‌لای نیو په‌لی بنکه تووتنیکم لیک‌رده‌وه له‌گیرفام نا. ئیدی پاش ماوه‌یه‌ک گه‌یشتمه به‌رده‌م چیا‌یه‌کی عاسی که‌هه‌ل‌زان و سه‌رکه‌وتن به‌سه‌ریدا نه‌سته‌م بوو. به‌لام هه‌روه‌ک نه‌وه‌ی پیمان گوتیبتم (به‌سه‌ریدا سه‌ریکه‌وه) که‌وتنه‌ خۆ تاقیر‌دنه‌وه‌وه هه‌ول‌دان، به‌لام چه‌ندم کردو کۆشام به‌چنگه‌ک‌ری، جگه له‌چه‌ند مه‌تریک زیاتر نه‌متوانی پێدا هه‌لگه‌ریم. که‌نه‌ویش ده‌ره‌نجامه‌که‌ی هه‌ل‌خلیسکان و هه‌ل‌خزانه‌ خوارم بوو. له‌وه‌دایوو بگه‌ریمه‌وه نیو ده‌شته‌که، کاتیک بالنده‌یه‌کی یه‌کجار گه‌وره‌ منی له‌نیو ده‌ندووکی خۆی ناو بردیمیه سه‌ر دوندی چیا‌که‌و له‌ویدا جیی هیشتم. سه‌ره‌تا سه‌رم هه‌ل‌پ‌ری و روانیمه‌ تاقی ئاسمان که‌ره‌نگی خوینی له‌خۆ‌گرتبوو، دواتر روانیمه نه‌و رووباره ره‌ش دا‌گه‌راوه‌ی که به‌شیوکی‌دا ر‌ه‌ت ده‌بوو. هینده‌ی هه‌وای سه‌ر دوندی چیا‌که سارد‌بوو،

که‌جگه له‌وه‌ی به‌چه‌شنی گویزان رووکاری تو‌یکاری ده‌کردم، ئاویشی ده‌زانده چاوه‌کام. دوا‌ی نه‌وه‌ی به‌ناچاری پیل‌وه‌کام لیک نا، هه‌روه‌ک نه‌وه‌ی له‌راپه‌وه‌که‌دا بم، بۆ جاریکی تریش گویم له‌ده‌نگی پیه‌کان بوو، که‌هیدی هی‌دی لیم نزی‌ک بوونه‌وه له‌پالمدا راوه‌ستان. یه‌کی‌ک ده‌ستی گه‌رم و به‌چاونه‌و‌قاری وه‌دوو‌ی که‌وتم، پاش نه‌وه‌ی به‌سه‌ر پیل‌یکانه‌یه‌کی دوورو درێژ‌دا سه‌رکه‌وتین و ماوه‌یه‌ک ریک و راست به‌شوی‌یک‌دا گۆزه‌رمان کرد، ده‌رگایه‌کی کرده‌وه‌و دوا‌ی نه‌وه‌ی لیوه‌ی چو‌ینه‌ زو‌ور، ده‌رگایه‌ی زۆر به‌باشی داخست و کلۆمی دا، پاش نه‌وه‌ی چوارده‌رگای تریشی کرده‌وه‌و به‌هه‌مان شیوه‌ دا‌یخستن و کلۆمی دا، گو‌تی (ئیدی چاوه‌کانت بکه‌ره‌وه). که‌چاوه‌کام کرده‌وه‌ خۆم له‌به‌رده‌م می‌زیکی گه‌وره‌ی له‌شووشه‌ دروست‌کراودا بینیه‌وه، که‌حه‌وت مایک‌رۆفۆنی شکل و قه‌باره‌ی جیای له‌سه‌ردان‌رابوو. له‌ده‌سته راست و ده‌سته چه‌پیشیدا دوو کامیرای گه‌وره، له‌سه‌ر ستانده‌کانیان راگیر کرابوون. که‌ ئاو‌رم له‌و که‌سه‌ دایه‌وه که‌تا نه‌وی هینابووم، ته‌ماشام کرد خودی گه‌وره‌کاهین خۆیه‌تی، پاش نه‌وه‌ی کۆمه‌لیک کاغه‌زی نووس‌راوی له‌به‌رده‌مدا دانا، ماسکیکی وه‌ک ماسکه‌که‌ی (ک‌ر‌ال)ی له‌ده‌مو‌چاو کردم و گو‌تی (ئیدی ده‌ییت زۆر به‌باشی رۆ‌لی (ک‌ر‌ال) بینیت و به‌چاکی وتاره‌کانی بخو‌نیت‌ه‌وه، چونکه‌ (ک‌ر‌ال)م ته‌نها به‌و مه‌رجه‌ پی‌ قایل کراوه! نا‌گاداره‌ ته‌نها یه‌ک هه‌له‌ش مایه‌ی قبو‌ل نییه‌و سزا‌که‌شی ره‌نگه‌ شتیک ییت، که‌ به‌ئه‌قلی

هیچ کامیکماندا نهیت. دهییت لهخویندنهوه دا زۆر وریاو لهسهرهخویتی. تا یه ک ههفته بهم چهشنه ههموو رۆژیک بهردهوام دهییت پاشان گهر (کرال) تۆی بهدل بوو لهبادکردنهوهی رۆژی یه کهمین سهفهریکی (کرال) دا، لهجیی ئهو وتار دهخوینیتهوه. ههزده کهم ئهوهشت پی رابگهیهتم که بهدریژی ئهم ههفتهیه لهم ژووره ناجیتهدهرو له گهل هیچ کهسیکیشدا نادویتی.

پاش ئهوهی گهوره کاهین قسه کانی تهواو کرد، دهر گاکهی کردهوهو گازی دوو زهلامی سهرووتاوهی کرد، که بهترس و لهرزیک زۆرهوه خویمان کرد بهژوورداو ههریه کیکیان پریدایه کامیرایه ک و بهستانده کهیهوه چهند مهتریک دوور له بهردهمدا قووتیان کردهوه. پیش ئهوهی بکهومه خویندنهوهی ئهو کۆمهله کاغهزه نووسراوهی که له بهردهمدا دانرابوو، گهوره کاهین دهی لهیه کیک له مایکرو فۆنه کان برده پیش و گوئی (بۆ ههموو ئهوانه ی که له مهودوا گویمان له دهنگی (کرال) دهییت، ههزده کهم لهوه خه بهردارین، که دهنگی (کرال) ی مهزغان له پڕو به موعجیزه گۆرائی به سهرداهات، ئیدی له مهودوا دهنگیکی دیکه دهیستن، که ههه خودی دهنگی (کرال) ی پیشوومانه). گهرچی ههروه ک جاران هیچ لهوتاره کهی (کرال) تینه گهیشتم، بهلام بهی ههله ئهوهی که لهسهر کاغهزه کان نووسرابوو، وه ک خوئی خویندمهوه. پاش ماوهیه کیش له تهواو بووم له خویندنهوهی وتاره که، په شوکاوی و چه په ساویم له دهموو چاوی گهوره کاهیندا ده بینیهوه ههروه ک ئهوهی دهنگم له ئیستادا زۆر لهوه گهوره تر بیست که پیشتر بیستبووی. ئیدی ههفتهیه ک بهو چهشنه بهردهوام بووم. له چیشته نگاوی

دواي رۆژی ههفته که دا گهوره کاهین خوئی کرد به ژوورداو به ییدهنگی منی له گهل خویدا برده ژووریک زۆر گهورهی تایهت به جلوه بهرگ و پیلاوه کانی (کرال). جلوه بهرگه کانی له نیو بیست و پینج کهنترۆی دوانزه تاکیدا ههلواسرابوون، پیلاوه کانیشی له نیو ههفتاو پینج رهفه ی داکوتراو به لایه کی دیواره که دا دانرابوون. بۆ ماوهی سه عاتیکی زیاتر گهوره کاهین سهیری قات و کراس و پانتۆل و بۆمباغه ههلواسراوه کانی کرد، پاشان چاکه تیکی رهشی بی قۆچیه و پانتۆلیکی فشی قاوهیی و کراسیکی په مهبی و بۆمباغیکی مۆری جیا کردهوه، دواي سهیر کردن و لیووردبوونهوهی دایه دهستم. به خیرایی له بهرمکردو چوومه بهردهم یه کیک له ناوینه ههلواسراوه کانی نیو ژووره که. هیشتا که به تهواوی لهخۆم نهروانیوو، که جووتی پیلاوی نفت و نویی بۆ هینام، پاش ئهوهی له پیمکردن، گهوره کاهین کۆمه لیک کاغهزی نووسراوی دایه دهستم و گوئی (تاده گهینه گۆره پانه که دهییت ههه هه مووی له بهر بکهیت و وه ک خوئی بی ههله، لهسهر سه کۆ که بیلیته وه، ههزده کهم بۆ جاریکی تریش لهوه ئاگادارت بکه م، که تاکه ههله یه ک چیه ناییت بیکهیت. گهرچی لهوکاته دا کهس لاقهت ناکات و هیجت پی نالییت، بهلام ههر ئهوه ندهت خو شه که لهسهر سه کۆ که دیته خوار). ههر که گهیشته گۆره پانه که، به پیلیکانه کاندای چوومه سهر سه کۆ که و کهوتمه گوته وهی ئهوهی که له بهرم کردبوو، بهی ئهوهی که هیچی لی تیگه یشتیتم، وشه وشه وه ک خوئی ده مگرتیهوه.

تا نیوه راستی وتاره که، بی هیچ ههله یه ک دریژه م دایه، بهلام ههر که گهوره کاهین ها ته نهیستم و به چریه گوئی (دهنگت تادیست بهرزتر

دهيټه وه، نه گهر ئاوا بهردهوام بيت، بېگومان دهبيت کوونه گويمان
 بناخين، نه گينا بي شک پهردهی گوچکهی هرهه موومان دهدریت و
 کهردهين). هه موو نه وهی که ده بوو، پاش نیوه راستی وتاره که بیلیم،
 له بیرمچووه. گهرچی زورم هه ولدا وه بیری خو می بهیمنه وه، بهلام تاکه
 وشه یه کیم وه بیر نه هاته وه. بیده نگیه کهم، هیندهی خایاند، که بۆ خوشم
 بیزار بووم و نه وهندهی نه مابوو، که لهسه کۆ که بیمه خوار، کاتییک
 گه وره کاهین بهتوره یی چرپاندی به گویمدا و گوئی (مه عز بۆ خوا،
 شتییک بلی). نه ده کرا لی پیرسم و بلیم (چی بلیم، نه وهی که پیویست
 بوو. له دوا ی نیوه راست وتاره که وه بیلیم، به ته وایی له یادم چۆته وه،
 نه گهر ده ته ویت شتیکی تر ده لیم). ههروه ک نه وهی پی گوتیتیم (چی
 نه لیت بلی!).

دهم هه لهیناو گوتم (نه ی کۆیله بیده نگه کانی دوور گه ی (سین)،
 تاکه ی بهملکه چی ژیان ده به نه سهر، تاکه ی هیچ نالین و دهنگیک
 له زارتانه وه نایه ته ده ر). هه ر پاش نه وهی که هیندهم گوت، ته ماشای
 ده موچاوی ژهنگرتووی یه که یه که ی کۆیله کانم کرد، سهیر له وه دابوو
 هه رهه موویان به پیوه خهوتیون. ئاوریکم له کاهینه کان دایه وه که
 له وکاته دا هیچ کامیکیان له ویدا نه مابوون، گهرچی گه وره کاهین پیش
 نه وهی نه وه یه ک دوو دیره بلیم، له ته نه شتمدا راوه ستابوو، بهلام
 پیده چوو پاش بیستی نه وهی که گوتم له گه ل کاهینه کانی تر دا گه راپیته وه
 بۆ نیو په رستگا که. ده ست و پیوه ندو پاسه وانه کانی ده ور وه رم ههروه ک
 نه وهی که گویمان له وه نه بوو بیت، که گووتوومه ههروه ک جار ان و
 به هه مان شیوه له شوی خویاندا راوه ستابوو. ده مزانی ههروه ک

گه وره کاهین ناگاداری کردبووم، گهر هه له یه ک بکه م، هه ر نه وه ندهم
 خو شه که لهسه کۆ که دیمه خوار، بۆیه ده مویت دریتترین ماوه له ویدا
 بهیمنه وه.

* * *

که له نزیک رۆخی رووباره که دا راوه ستابوو، نه مده زانی که ی و
 چۆن، له سهر سه کۆ که هاتبوومه خوار، ههروه ک نه وهی زهینم کویر
 بوو پیته وه، به هیچ نه وه ساته وه ختم وه بیر نه ده هاته وه. نه مده زانی بۆ
 ده بیت له گهر مترین نیواره یه کی ته مموزدا هاتیتمه نزیک رۆخی
 رووباره که و چاوه رپی چی بم؟! هیندهی نه مابوو بیر له و نیواره باراناوییه
 بکه موه که به ناکامی و به ی دیتی نه وه رووباره ی که عه زیا که ی تیدا
 ده ژیا، گه رامه وه بۆ نیو نه وه گه ره که ی خانووه که ی باپیری تیدا بوو.
 کاتییک گه وره کاهینم بینی، که هیدی هیدی لیم نزیک بۆوه له پالمدا
 راوه ستا، بهلام ههروه ک نه وهی نه یینی بستم به ییده نگه ی له رووباره که
 راما. چهند جاریک رهنگی رووباره که له بهر چاومدا گۆراو پاشان وه ک
 خو ی لی هاته وه. نه وهندهی پینه چوو چوار پاسه وانی تیکسمراو
 تابووتیکیان هیناهه نزیک رۆخی رووباره که و پاش نه وهی گه وره کاهین
 ناماژه یه کی بۆکردن بردیانه لیواری رۆخی رووباره که. دوا ی نه وهی بۆ
 ماوه یه ک له رووباره که یان روانی، چوار دهسته کی فریاندایه نیو
 رووباره که. هه ر پاش نه وهی چوار پاسه وانه که و گه وره کاهین نه وه

ناوه‌یان جیه‌ه‌شت، شه‌و داهات. له‌سه‌عاتیک دياریکراودا ره‌ویک
 ئاسکی چاوزده‌د هاتنه‌ قه‌راغ رووباره‌که‌و پاش ئه‌وه‌ی به‌ته‌واوی
 له‌رووباره‌که‌ نریک بوونه‌وه‌ بی‌اکانه‌ ده‌میان له‌ئاوی رووباره‌که‌ وهردا،
 به‌لام وه‌ک جارن بریق و باقی ماسیه‌ ره‌نگاوره‌نگه‌کانی ژیر تریفه‌ی
 مانگه‌شه‌و له‌چاویاندا نه‌ده‌بریسکایه‌وه‌، به‌لکو به‌په‌چه‌وانه‌وه‌ تابلی
 چاوه‌کانیان مات و خاموش بوو، به‌چه‌شنیک که‌هیچ شتی‌ک
 له‌چاوه‌کانیاندا ره‌نگی نه‌ده‌دایه‌وه‌. سی‌هری پۆلیک بالنده‌ بو‌ تاویک
 له‌سه‌ر رووی رووباره‌که‌ وهدیارکه‌وت له‌وه‌دابوو که‌به‌مه‌به‌ستی دیتیان،
 سه‌ره‌لپم، کاتیک ده‌نگیکی نانا‌سایم، که‌وته‌ به‌رگو‌ی، پاشان
 شه‌پۆله‌کانی رووباره‌که‌ به‌ته‌واوی له‌شوین خۆیاندا راوه‌ستان. سه‌یریکی
 تابوته‌که‌م کرد که‌میک له‌خوار ئه‌و شوینه‌ی لی‌وه‌ی فریدرایه‌ نی‌و
 رووباره‌که‌ راوه‌ستابوو. پاش ئه‌وه‌ی که‌میک تیمروانی، هی‌ور هی‌ور
 هه‌رچوار لای تابوته‌که‌ وه‌ک شووشه‌یه‌کی روونیان لی‌هات، که‌
 به‌ئاسانی که‌سه‌ راکشاه‌که‌ی نی‌و تابوته‌که‌م ده‌بینی، به‌لام به‌و پی‌یه‌ی
 که‌ رووی له‌و دیوی رۆخی رووباره‌که‌ بوو، ده‌موچاویم نه‌ده‌بینی.
 له‌به‌رخۆمه‌وه‌ گوتم (بۆ ده‌بی‌ت شه‌پۆله‌کانی رووباره‌که‌ تابوته‌که‌یان
 له‌مه‌بری رۆخی رووباره‌که‌وه‌ نه‌بردی‌ته‌ ئه‌وبه‌ری؟).

هه‌رپاش ئه‌وه‌ی که‌میک له‌جی خۆم جوولام، ئه‌و گوته‌یه‌ی
 شه‌هوزم بیرکه‌وته‌وه‌، که‌پاش گه‌رانه‌وه‌ی له‌به‌شی رۆژه‌لاقی
 دوورگه‌که‌، به‌سی و سه‌وت که‌سه‌که‌ی گوته‌وو(با به‌رۆخی
 رووباره‌که‌دا سه‌ر به‌ره‌و ژوور بکه‌وینه‌ری، ده‌بی‌ت سه‌رچاوه‌که‌ی
 بدۆزینه‌وه‌، نه‌گینا هیچ له‌لوغزی رووباره‌که‌ تیناگه‌ین). سه‌ر به‌ره‌وژوور

که‌وتنه‌ هه‌نگاونان و گۆزانی ناوبه‌ناوی ره‌نگ و شی‌وه‌ی رووباره‌که‌،
 وه‌ک پی‌شته‌ر له‌سه‌رده‌می شه‌هوزدا روویدابوو، نه‌مبینی و به‌هیچ
 شی‌وه‌یه‌ک نه‌که‌وته‌ به‌رچاوم. جگه‌له‌وه‌ی ئاوی رووباره‌که‌ وه‌ستاوه‌که‌ هه‌ر
 به‌روونی ده‌هاته‌ پی‌ش چاوم و هیچ لی‌خن و لی‌ل نه‌ده‌بوو. گه‌رچی هه‌ر
 سی و سه‌وت که‌سه‌که‌و شه‌هوز، که‌سه‌ر به‌ره‌و ژوور هه‌نگاونان ناوه‌،
 یه‌ک هه‌نگاو له‌شوین خۆیاندا نه‌چوونه‌ته‌ پی‌ش، به‌لام من وام نه‌ده‌هاته‌
 پی‌ش چاوم و پیده‌چوو هه‌نگاو هه‌نگاو به‌جمه‌ پی‌ش، گه‌رچی به‌هیچ
 نه‌گه‌یشتمه‌ ئه‌و ئاسته‌ی که‌ئه‌وان بینایانی تیدا لی‌ل ببوو.

له‌وه‌دابوو که‌به‌گه‌ریمه‌وه‌ بۆ ئه‌و شوینه‌ی پی‌شته‌ر تیدا راوه‌ستابووم،
 کاتیک تابوته‌که‌م به‌راوه‌ستاوی له‌نی‌و رووباره‌که‌دا بینی، دووری
 مابه‌ینی تابوته‌که‌و ئه‌و شوینه‌ی که‌لی‌ راوه‌ستابووم، وه‌ک دووری
 نی‌وان شوینی پی‌شووی راوه‌ستانم و تابوته‌که‌م وابوو.

له‌به‌رخۆمه‌وه‌ گوتم (ناکری‌ت پیم وابوویت که‌ به‌ره‌و سه‌رووی
 رۆخی رووباره‌که‌ که‌وتوومه‌ری، له‌کاتیکدا هه‌ر له‌شوینی پی‌شووی
 خۆمدا راوه‌ستاوم! باشه‌ ئه‌گه‌ر هیچ له‌شوین خۆمدا نه‌جوولابام، چۆن
 به‌م شی‌وه‌یه‌ی ئیستا شه‌که‌ت و ماندوو ده‌بووم؟!).

* * *

هه‌ر که‌ بۆ یه‌که‌مجار به‌دریژی ئه‌و ماوه‌یه‌ی له‌دوورگه‌که‌دا
 ما‌بوومه‌وه‌، کۆمه‌لیک په‌پوله‌ی بال سووری چاو گه‌وره‌م، به‌سه‌ر
 رووباره‌که‌وه‌ بینی. که‌میک له‌جی خۆم راچه‌نیم و به‌سه‌رسامیه‌وه‌

که و قه ته ماشا کردنیان. په پور له هیڅه گوره به درې ژایې ژبانم نه دیتوو، قه باره له شیان هیڅه قه باره له شې کورتیک ده وو. باله کانیان وه ک بالی نه ورس درې ژو، تاده هاتیش چاوه فسفوریه گوره کانیان گوره تر ده وو. پاش چنه جاریک فرین، به سهر مه و دایه کی کورنی روو باره که دا به شیوه کی باز نه یی چوارده وری تابو ته که یان داو هیڅی هیڅی و یه ک له دووی یه ک له سهری نیشته وه، به چه شنیک که نه ده کرا ئیدی ناو وهی تابو ته که بینم. نه و نه ده هه ستم به مانده ووون و شه که تی ده کرد، که نه ده کرا له وه زیاتر به پیوه رابو ستم، هه بریه له شوین خو مدا لئی راکشام. پاش نه وهی هیور هیور هه ستم به قوورس بوونی پیلووه کانم کرد، هه بریو خویان پیکه وه نووسان. دواى ماو هیه ک هه و ه ک نه وهی خه و تیتیم و خه و ن بینم، وینه ی هه موو سالانیکی ته مه غم تیدا بردبوو سهر، دواتر خو م له نیو یه کی که له کولانه کانیدا بینیه وه، که پیش نه وهی خو م بگه به غه سهری کولانه که وام هه ست ده کرد هه موو نه وهی که سانه ی له ویدا روژانیک ناسیوومن، له سهری کولانه که وه تیم ده و انن. که گه ی شتمه سهری کولانه که که سیام نه یی.

هیڅی هیڅی له و یوه چوومه سهر نه وهی شقامه ی به به رده م گوره ترین مزگه و تیکی شاره که دا تپه رده وو، له په نایه کی دیواری دهره وهی مزگه و ته که دا کابرایه کی ردین سپیم بیی، که میژووی خانووه نه وى و داته پیوه کان و حه کایه تی دلوه کردنی ساپیتو و شکانی کاریتو و داکه و تنی داره راو خلبوونه وهی باگردینه کانی بو ته زیحه قه زوانیه که ی نیو دوو قامکی ده سته راستی خو ی ده گیرایه وه. له وه دابوو له کابرا ردین

سپیه که نریک بمه وه و پرسیاریکی لیکم، کاتیک لووره و گقه ی نه و ره شه بایه ی که له و کاته دا هه لیکرد پرسیاره که ی له بیر برده مه وه. هه رده م ره شه بای نه و شاره ی که پیشتر تیدا ژیا بووم، له کانی هیور بوونه ویدا سامیکی وه ک سامی سته وه ختی مهرگی لادروست ده کردم. هه ر که تووره ش ده وو، گاله ی به دارو به رد ده کرد. کام دره خته ی گه و ره بوو، ده یچه مانده وه و گشت تانکی و به رمیل و ته نه که به تاله کانی پیش خو ی دنا. هه ر دواى نه وهی به لای خو مخانه کان و گوزه وری ناسنگه ران و کویان درووه کانی شارد رت بووم و گه ی شتمه سهر شقامه سهره کیه که، گویم له ده نگی پی نه سپیکی شه که ت بوو، که عه ره بانه یه کی شه ق و شری به دووی خویدا راده کیشا. چه ند م چاو بو عه ره بانچیه که گیرا نه له سهر عه ره بانه که و نه له پشت و نه ملاو نه ولای عه ره بانه که دا نه وو. ده مه تریکش له پیش نه سپه که وه که سم نه یی. پاش نه وهی نه سپه که بو ماو هیه ک له شوین خویدا راوه ستاو به لای ده سته راستدا و هه رچه رخواو هه ریه کسهر خو ی کرد به کولانی که دا. هه رچه نه ده حزم ده کرد وه دووی بکه وم و بزائم بو کوی ده چیت، به لام ده نگی که له پشت یه کی که له دیواره کانی نریک شقامه که وه ده هات، رایان پی گوریم و به ره و لای ده نکه که هه نگاوم نا. هه ر که گه ی شتمه په نا دیواره که و گویم هه لخت، که سپیکی پشت دیواره که، که دیاروو قسه ی بو که سپیکی تر ده کرد، گوئی (هه رچه نه ده هیچ کاتیک به ته مانده بووم ته نها شتیک که به درې ژایې ژبانم شاره زای بووم و دهیزائم بو که سی بگيرمه وه، به لام به حوکمی نه وهی که دوینی شه و بو دووهمین جار عزرائیل له سووچیکی ژووره که ی ره هه تیه وه

خۆی پيشاندام، ئىدى ئەو لام بوو يەقېن، كەسەرى سېيەم جار مەھالە لېم بگەرپت و بەھەر شىكل و شېو يەك يېت، گيانم دەكىشېت. ھەريۆيە بېيارمدا ھەرجىيەك بزائىم سەبارەت بەمىژووى دروستکردى تەزىيىچ و ھەكايەت و بەسەرھاق تەزىيىچ فرۆشەكانى شار، ھەر ئىستا لەنووكەو بۆت بگېرمەو. تەنھا داوايەكشەم لەتۆ ئەو يەكەتا دووجار عزرائيل خۆيت پيشان ئەدا ئەو يەكە ئىسا بۆت دەگېرمەو نەكەى بۆ ھېچ كەسكى بگېرپتەو. گەرچى پاش بېستى ئەو قسانە ھەر يەكسەر پەنا دیوارەكەم جېھېشت، بەلام تايېست ھەنگاويكېش بەرەو لای سەرروى شەقامە سەرەككە، ھەر لەبەر خۆمەو پىدەكەنیم بەجۆرىك كەھىندەى نەمايو كېي و خامۆشى ئەو ساتەو ختەى شەقامەكە بشيۆيىم. پاش بوو بەدېتى ئەو چوار كەسەى كەدارە مەيتەكەيان ھەلگرتبوو ھاتمەو سەر خۆم و ھەر لەخۆمەو دوورو نزيك وەدوويان كەوتم.

پاش ئەو يەك ئەوان لەدەرگايەكى لەدارگويژ دروستكراو ھە چوومە نېو ھەستى ئەو رېچكەيەى بەنيو كۆمەلېك نەمامى رەنگ ئەرخەوانيدا تېپەردەبوو، ھىندەى نەبرد خۆم لەبەردەم ھەوزىكى لاكېشەي گېچكەدا بېنيەو. ھېشتاكە بەتەواوي لەھەوزەكە ورد نەبوو بوومەو، كەچوار دەستەكى مردووكەيان لەدارە مەيتەكە ھىنايە دەرو خستيانە سەر ئەو تاتەشۆرەى كە لەلای چەبى ھەوزەكەدا دائرابوو. ھەر كەتەماشای مردووكەم كرد بۆ تاويك لەشويى خۆمدا سربووم. كتومت لەخۆم دەچوو، تەننەت ھەمان شويى زامى سەرلاقى راستم، لەسەر لاقى راستى ئەويش ھەبوو. بەھۆى گىزەگىزى مېشېك

كە بەبەرچاومدا دەھات و دەچوو، ناگام لەشوشتن و كفنكردى مردووكە نەما. ھىندەم زانى كەھەر چوار كەسەكە، لەھەمان دەرگاي پيشووەو دارەمەيتەكەيان برەدەر. گەرچى زۆر بەخېرايى وەدوويان كەوتم، بەلام ھەرەك ئەو يەكە غەيب بوويىت لەبەرچاومدا ديار نەمان. ئىدى پاش ئەو يەك چوومە سەر شەقامەكە، رېك و راست ماوھەك رۆيشتىم. تاگەيشتمە لای ئەو ستوونە بەردە بەرزى دەكەوتە لای راستى ئەو فولكەيەى كە بەدرېزايى ئەو چەند سالى لىو شارەدا ژيايووم. ھەموو مانگېك دەرووخىندراو بەي ئەو يەك ھېچ گۆرانكارىيەكى تېدا بگرت، ھەر كتومت وەك فولكەكەى پيشو دروست دەكرایەو. وەك ھەموو جارېك بەسەر ساميەو لەستوونە بەردە بەرزەكەم روائ، كەھەر لەگەل كۆژرائى ھەر كەسكى شارەكە، دۆلپە خوينېك لەشويىكەيەو دادەچۆرايە خوار. ئىدى بەيى سەرنجاندا لەدۆلپە خوينە داچۆراو ھەكەنى سەر ئەملاو ئەولای ستوونە بەردەكە، دەزانرا لەو رۆژەدا چەند كەسى شارەكە كۆژراو.

تەننەت لەبەكېك لەو رۆژانەى كەژمارەيەكى زۆرى خەلكى شارەكە، لەلایەن پياوھەكانى كابرارەشتالەكەو گوللەباران كران، بەچەشنيك دۆلپە خوينداچۆراو ھەكان سەرتاپاي ستوونە بەردەكەيان تەنيو، كەگەر لەو رۆژەدا تەنھا يەك كەسى تر كۆژابا مەھال بوو لەبىر ئەويش دۆلپە خوينېك لەشويىكى ستوونەكەو داچۆرپتە خوار. چونكە ھىندەى نووكە دەريزىك شويى لەستوونەكەدا نەمايو، كەخوينى لى دانەچۆرپت. ھەر كە لەشەقامەكەى سەرروو فولكەكەو بەرەو سەر ھەلگەشام، لەھەردوو بەرى موحەجەرەى قەراغ

شۆسته کانهوه چهند لافیتیه کی ره شم بینی، که به باشی به موچه جهره کانهوه قایم کرابوون.

ئهو چهند دپره ی که له سه ر لافیتیه کان نو س رابوون، هینده به خه تیک ی ورد نو س رابوون، تالییان نزیک نه بومه وه، بۆم نه خویند رایه وه. له سه ر هه ره موو لافیتیه کانیش، هه مان شت نوو س رابوو (موسای کوره زای پیرۆت سیاو له، له گه رمترین ئیواره یه کی ته موو زدا، به مه به سقی دیتی عه زای نیو یه کیک له روو باره کان، خه وه ده بیاته وه وه له خه ونیدا ده گاته روخی ئه و روو باره ی که عه زیا که ی تیدا ده ژی، پاش ماوه یه ک، له چاوه ریکردنی سه ر هینانه ده ری عه زیا که له روو باره که، لاقه کانی تیکه له ده بن و ده که وپته نیو روو باره که وه ده خنکیت). ئه و ره شه بایه ی که پاش ئه وه ی هه موو لافیتیه کانم خوینده وه، له نا کاو هه لیکرد، هینده ی نه ما بوو به پش تا بمخات. باش بوو هه ر زوو ده ستم به قه ویتترین شیشیک ی ئه و موچه جهره یه وه گرت، که له به رده مدا بوو. هیدی هیدی خۆم گه یانده ئه و کۆلانه ی له به ته نیش ت رووی سه ره وه ی تاکه باخچه یه کی شاردا تپیه رده بوو، سه رده مانیک پیکه وه له گه له (نه و) بست به سقی ئه و باخچه یه گه رابوون. گه رچی له ئیستادا زۆری فه رق هه بوو، له گه له ئه و باخچه یه ی که پیشتر بیندبووم. سه رجه م دره خته به رزه کانی باخچه که، له بنرا هه لقه ندرابوون و له جیی ئه وان، دره ختی نه وی و نه مام و ده ون رویند رابوون. گشت چوارده ورو سه ره وه ی باخچه که، به ته لی هیله ک گیرابوون. به چه شنی ک که رپی چوونه ژووره وه ی نه ک هه ر بالنده، به لکو هه یج جو ره میروویه کیشی نه ده دا. که گه یشتمه به رده م ده رگای ته له بند کراوی باخچه که، نوو س راو یکی سه ر ده رگا که سه رنجی

راکی شام، که له سه ری نو س رابوو (وینه گرتن، له نیو باخچه که و چوارده وریدا قه ده غه یه وه هه ر که سیک سه ریچی لی بکات، به پیی بریاری دوو سه دو شه ست و شه شی مادده ی حه وق یاسای دوانزه ی سه ر به پاریزگاری شاره که مان، به توندی سزا ده دریت). چه ند م بیر لیکرده وه، له وه حال ی نه بووم، که بۆ ده بی ت وینه گرتیان له باخچه که و چوار ده وریدا قه ده غه کردی ت.

له به رزه موه گوتم (تو بلی بیناو خا و نوویه کی زۆر تاپه ت و گرنگ، له چوارده وری باخچه که دا هه بی ت و له وه بترسن، که که سیک به ناوی وینه گرتنه وه، وینه ی ئه و شوینانه بگری ت). به لام که به وردی ته ماشای چوارده وری باخچه که م کرد، گۆرانکاریه کی ئه و تو م نه هاته پیش چاو، جگه له گۆرانی رهنگی بۆیه ی ده رگا و په نجه ره و دیواره کانی بیناو خانووه کان و زیادبوونی ژماره ی ده رگا و په نجه ره کانیان. که نه ده کرا، ئه وه بوو بیته هۆکاری قه ده غه کردنی وینه گرتن، له نیو باخچه که و چوار ده وریدا. هه ر پاش نه ختیک راویستان و تیرامان، سه ره ره و ژوور ئه و کۆلانه م گرت به ر، که به به رده م دیرینترین حه مامیکی شاره که دا تپیه ر ده بوو. هه ر که گه یشتمه به رده می حه مامه که، بوونی په یکه ریکی گه و ره سه رنجی راکی شام، که که می ک له سه رووی ده رگا که یه وه دانرا بوو.

پیشتر گه رچی ده یان جار، خۆم له نیو حه مامه که دا شوشتی بوو، سه دان جاریش به به رده میدا تپیه ر بیووم، به لام نه ک هه ر ئه م په یکه ره، به لکو هه یج په یکه ریکی تری شم له به رده می حه مامه که دا نه دیتوو. که به وردی که و قه سه رکردنی په یکه ره که، جگه له و تیکه له و پیکه لییه ی

که بيمانا دههاته پيش چاوم، لچ و ليوکي به ده رزی و ده زوو دادو وروا
له شوپيکي په يکهره که دا جی کرابووه، که هر به ته وایي له لچ و
ليوی ته نها شاعیريکي به ره له ستکارو زور بلی ده ميک سال له وه و
پيشی شاره که ده چوو، که له ساردرين رژیکی په کیک له زستانه کاند،
له پيسترين که لاهويه کی شارد گولله باران کرا. له ده رگای هممه که وه
چوممه ژوو و هک جارن له دالانه که پدا دوعا هه لاسراوه کان و دیره
شيعريه کانم نه بينيه وه، که تاده گه يشته به ردهم ده رگای ناوه وه ی
هممه که، له هه ردو لای دیواره دالانه که دا، به خه تيکی جوان
نوسرابون. هر که ده رگای ناوه وه هممه که م کرده وه و چوممه
نیوی، په شو کام. له شوین هه وه که ی نیوه راستی هممه که دا،
په يکهریکی هاوشو وه ی نه و په يکهره دانرابوو، که له ته نشت هه ردو و
سه کز به رزه که ی نیو هه ردو و گوره پانی دوور که که دا، بیندبووم.
له پشت په يکهره که شدا، ههوت که سی مؤمیا کراو به پیوه
راگیر کرابون. لیان نریک بوومه وه و له ده سته راسته وه که و تمه
سهیر کردیان. په که مین که سیکی مؤمیا کراو، گهرچی هه مان جل و
به رگی پیوه ناینیه کان خه لکی شاره که ی له بهر کرابوو، به لام به شیوه
زور له گه وره کاهین ده چوو. دوو مین که سیکی مؤمیا کراو، جگه له وه ی
که روت و قوت بوو، شیوه شی به هچ که سیک له و که سانه
نه ده چوو، که به دریځای ژیانم بینبووم. سیه مین که سیکی مؤمیا کراو،
به قه لافدت و بالایدا، هر کتومت له (کرا)ی دوور که ی (سین)
ده چوو. جل و بهر که که ی به ریشی، هر له وجل و بهر گانه ده چوو که

له بونه و مه راسیمه جیا جیا کاند (کرا) له بهری ده کرد. ته نها
جیا وازی که له نیوانیادا، که پاش ماوه ی که له تیروانین و لیور دبوونه وه
فه رقم پیکرد، نه وه بوو که ماسکی ده موچاوی که سه مؤمیا کراوه که
که میک له و ماسکه گه وره تربوو که (کرا) له ده موچاوی ده کرد.
چوار که سه مؤمیا کراوه که ی دیکه ش، چ به جل و بهر گ و چ
به شیوه ش، هر به ته وایي له و چوار پاسه وانه ده چوون. که
تابوته که یان فری دایه نیو روو باره که وه. به یه کیک له دیواره کانه وه
وینه کی فزوتو گرافی دوور که ی که هه لاسرابوو، که زور به دوور گه ی
(سین) ده چوو. دواي نه وه ی بو ماوه ی که ی دوور دریځ، له وینه
فزوتو گرافیه که م روان، گه رانه وه بو به ردهم نه و که سه مؤمیا کراوه ی
که له (کرا) ده چوو. له بهر خومه وه گوتم (تو بلی نیستاکي له جی من،
وتاره کانی (کرا) بخوینته وه؟). هر بوخوشم وه لامي خوم دایه وه و
گوتم (نه گهر بووم له دوور که ی (سین) دا، ته نها خهون و خه یال نه بویت
و به راستی له ویدا ژیا بتم و هه موو نه و شتانه م بینیت، که پیم وایه
بینیت، نه وه بیگومان له دواي من، هر ده بیت که سیکیان وه چنگ
که ویت، تاوه کو له جی (کرا) ئیدامه به خویندنه وه ی نه و وتارانه
بدات، که جگه له ژماره ی برپاره کان، هیچی تری لی تی نه ده گه ی شتم).
هر دواي نه وه ی که هیندهم گوت، هه ستم به هاته پيشی هر ههوت
که سه مؤمیا کراوه که کرد. ئیدی چاوه ری نه وه نه کرد، که بزائم
چه ندی تر دینه پيش و به چنده هه نگاو ده گنه لای من. به په له خوم
که یانده لای ده رگا که و چوممه ده ری. پاش نه وه ی گه ی شتمه سی

کۆلان ئەولاتری ئەو کۆلانەى حەمامە کەى تیدا بوو، رېک و راست خۆم کرد بە نۆ یەکیک لەو کوچە تەنگە بەرانیەى کە دەرنە دەچوو. لەو هەدا بوو پاشەوپاش بگەریمەو هەداو، کاتیکی هەموو شتیکی لەبەر چاومدا رەش داگەرا. ئیدی نازاخم بۆ هەر دواى ئەو، گیزە گیزی کۆمەلێک میشم هاته گوی، کە پێدەچوو لەنۆ سەرمدا جیی خۆیان کردبێتەو.

دواى دووبارە بوونەوێ چەند جارێکی گیزە گیزیان، شتیکی لەناو هەو و بەدەر لەو یستی خۆم، ناچارى دەکردم کە میشکی خۆم وە ک کەلاکیکی گەنیو و بۆگەن بێتە پێش چاو. پاش ماوێە ک لەبەر دەوام بوونی گیزە گیزی میشه کان، تابووتە کەى نۆ شەپۆلە راوێستاو هەکانى رووبار کەم بیرکەوتەو. لەو هەدا بوولەشوی خۆم بزویم و هەنگاو بنیم، کاتیکی دەیان هیلە تیشکی بەشەوق، لەچاو فوسفورپیه گەورەکانى پەپوولە بال سوورەکانەو هەدا بارییه نۆ ئەو پانتاییە تەسک و تروسکە تاریکەى، کە لەو کاتەدا تیدا راکشابوو. لەبەر خۆمەو هە گوتم (دەبیت کەى و چۆن، نۆ کوچە رەش داگەراو هە کەم جی هیشتییت و بەچی گەیشتیتمە ئیرە؟).

ئیدی هیدی هیدی، شەوقی هیلە تیشکی چاو فوسفورپیه کانى پەپوولە کان، یە ک لەدواى یە ک، هەروە ک فوو لەمۆم بکەیت، کۆژانەو. پێش ئەوێ بۆ دواچار پیلۆه کام لیک بنیم، گویم لەدەنگى باپیرم بوو، کە گوێ (گەرچی نامیینیت و مەحالیشه جارێکی تر کەس بیینیت! بەلام و ابزانە هەروە ک سالانیکی زۆر لەمەو پێش، پیکەو هین و

لەپەر دەستە سەر کەى گیرفانی شەرۆالە کەم دەردەهینم و بەبەر چاوتدا دەیهینم و دەیهیم، پاشان پیت دەلیم، دەئیستا سەیر بکە). هەر دواى ئەوێ کە باپیرم دەنگى نەما. وینەیه کی رەش و سپی، کاتی مندالی خۆم هاته بەرچاو، کە لەنۆه راستی دەشتیکی کاکى بە کاکیدا، دانیشبووم و قامکەکانى هەردوو دەستم لەخۆلى عەرە کەى گیر کردبوو. ئەو نەندەى نەما بوو کە وینە کە بەتەواوی لەبەر چاومدا کال بێتەو، کە بۆ دواچار گویم لەچریکەى ئەو بالندە دەنگ خۆشەبوو، کە زیاتر دەنگى چریکەى لەئاوازیکی خەمناک، یان وشە بەسوێهەکانى گۆرانییه کی دیرین دەچوو.